

Från: Jeanette.Ringbom@jordbruksverket.se
Ärende: Samråd - Statens jordbruksverks föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Datum: den 8 juli 2022 09:43:50
Bilagor: [image001.jpg](#)
[Föreskriftsförslag.pdf](#)
[Konsekvensutredning .pdf](#)
[Särskild konsekvensanalys.pdf](#)
[Missiv samråd.pdf](#)

Hej,

Bifogat finns förslag på Statens jordbruksverks föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling inför nästa programperiod.

Mer information om samrådet framgår av missivet.

Med vänlig hälsning
Jeanette Ringbom

Jeanette Ringbom
Regelhandläggare
Stödregelenheten
Jordbruksverket
Besöksadress: Skeppsbrogatan 2, 553 29 Jönköping
Tfn 036-15 50 72
Jeanette.Ringbom@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

Stödregelenheten

Enligt sändlista

Förslag till nya föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Ni får härmed möjlighet att lämna synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Mer information om bakgrund till föreskriftsförslaget finns i konsekvensutredningen.

Remissen består av:

- föreskriftsförslag
- konsekvensutredning
- särskild konsekvensanalys

Vi behöver era synpunkter på förslaget senast den 26 augusti 2022. Skicka ert svar **per e-post** till jordbruksverket@jordbruksverket.se. För att underlätta vårt arbete önskar vi ha ert svar i elektronisk form.

Ange ”Diarienummer 3.2.16-04306/2022” i rubrikraden i ditt e-postsvar.

Kontaktperson:

Jeanette Ringbom, stodregelenheten@jordbruksverket.se, tfn: 036-15 50 00

Med vänlig hälsning

Jeanette Ringbom

Sändlista

Havs- och vattenmyndigheten

Länsstyrelsen

Naturvårdsverket

Post- och telestyrelsen

Vattenmyndigheterna

Riksantikvarieämbetet

Sametinget

Skogsstyrelsen

Tillväxtverket

Övervakningskommittén

Kopia till

Näringsdepartementet

**Statens jordbruksverks föreskrifter om investeringsstöd
och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling;**

Utkom från trycket
Välj datum.

beslutade Beslutsdatum..

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av x kap. x och y §§ förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. INLEDANDE BESTÄMMELSER.....	3
Grundläggande bestämmelser	3
Definitioner	4
Undantag	9
Force majeure och exceptionella omständigheter	9
2 KAP. ANSÖKAN OM STÖD OCH UTBETALNING.....	10
Inlämnande av ansökan	10
Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla.....	10
Urval av stödansökningar.....	10
Utbetalning i förskott	12
Del- och slututbetalning	12
Slutdatum	12
Undantag från kravet på betalningsbevis	13
Ändring och komplettering	14
Byte av stödsökanden eller stödmottagare	14
3 KAP. GEMENSAMMA VILLKOR	15
Allmänna villkor	15
Stödberättigande utgifter och kostnader.....	16
Insatsernas varaktighet	17
Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter.....	18
Indirekta kostnader	20
Påföljder vid brister.....	21
4 KAP. ÅTGÄRDSSPECIFIKA VILLKOR	24

Stöd till lantrasföreningar	24
Investeringsstöd för bevattningsdammar	24
Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan	25
Investeringsstöd för kalkfilterdiken	25
Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	26
Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	27
Startstöd	28
Stöd för att bilda innovationsgrupper och driva innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	29
Stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader	30
Stöd till samarbete	32
Stöd till kompetensutveckling	35
IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER	40
BILAGA 1	41
Ansökan om stöd	41
1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR	41
1.1 Gemensamma uppgifter	41
2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR	41
2.1 Stöd till lantrasföreningar	41
2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar	42
2.3 Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan	43
2.5 Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	45
2.6 Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	47
2.7 Startstöd	48
2.8 Stöd för att bilda innovationsgrupper och innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	50
2.9 Stöd till samarbete	51
2.10 Stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader	52
2.11 Stöd till kompetensutveckling	55
BILAGA 2	57
Ansökan om utbetalning	57
1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR	57
1.1 Gemensamma uppgifter	57
1.2 Gemensamma bilagor	57
2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR	57
2.1 Stöd till lantrasföreningar	57
2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar	58

2.3	Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan	58
2.4	Investeringsstöd för kalkfilterdiken	59
2.5	Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft.....	59
2.6	Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	59
2.7	Startstöd.....	60
2.8	Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	61
2.9	Stöd till samarbete	62
2.10	Stöd till Lokalt Ledd utveckling genom Leader.....	62
2.11	Stöd till kompetensutveckling.....	64
BILAGA 3	.....	66
	Ansökan om stöd – offentlig upphandling	66
BILAGA 4	.....	67
	Förenklade kostnadsalternativ.....	67
	Enhetskostnad för nybyggnation av stallar	67
BILAGA 5	.....	68
	Ansökan om utbetalning – offentlig upphandling.....	68

1 kap. INLEDANDE BESTÄMMELSER

Grundläggande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om stöd inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik¹,
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013²,

¹ EUT L 231, 30.06.2021, s 159 (Celex 32021R1060).

² EUT L 435, 6.12.2021, s 1 (Celex 32021R2115).

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013³ och
4. Förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

2 § Dessa föreskrifter gäller följande stöd:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. investeringsstöd för bevattningsdammar,
3. investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan,
4. investeringsstöd för kalkfilterdiken,
5. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
6. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
7. startstöd,
8. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet,
9. stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader,
10. stöd till samarbete och
11. stöd till kompetensutveckling.

Definitioner

3 § Termer och uttryck i denna förordning har samma betydelse som i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

I dessa föreskrifter betyder dessutom:

<i>Affärsmässig jordbruksverksamhet</i>	En jordbruksverksamhet vars omsättning är minst 100 000 kr per år och det i verksamhetens affärsplan framgår att verksamheten har möjlighet att: <ul style="list-style-type: none"> • bli långsiktigt lönsamt, • bidra till ökad livsmedelsproduktion och • öka jordbrukssektorns konkurrenskraft.
<i>Akvaponi</i>	Odlingsform där vattenbruk kombineras med odling av växter i ett cirkulärt system.
<i>Begagnat material</i>	Material som har varit i bruk och som är lämpliga för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.
<i>Begagnad utrustning</i>	Utrustning som har varit i bruk och som är lämpliga för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.

---

³ EUT L 435, 6.12.2021, s 187 (Celex 32021R2116).

<i>Block</i>	Ett sammanhängande och avgränsat område bestående av åkermark, våtmark eller betesmark på vilken jordbrukare bedriver jordbruksverksamhet.
<i>Central ekonomifunktion</i>	En ekonomifunktion som samlat hanterar bokföring och betalningar för en organisation med flera kontor, lokaliserade på olika postorter, om organisationen och alla kontor har samma organisationsnummer.
<i>Eget arbete</i>	Arbete som utförs av stödmottagaren eller av den eller de samarbetspart/er som anges i beslut om stöd. Den som utför arbetet ska vara 16 år eller äldre och bedriva verksamheten som privatperson eller enskild firma. I de fall ett handelsbolag eller kommanditbolag är stödmottagare eller samarbetspart är eget arbete det arbete som utförs av delägarna.
<i>Enhetskostnad</i>	En utgift eller kostnad per enhet som fastställs i dessa föreskrifter, där storleken på stödet bestäms genom att multiplicera utgiften eller kostnaden per enhet med den faktiska kvantiteten.
<i>Ersättningsinvestering</i>	Utbyte av en anläggning, utrustning eller gröda mot liknande sådan som i huvudsak har samma funktion, prestanda och egenskap. Med ersättningsinvestering avses inte material för restaurering av natur- eller kulturmiljöer.
<i>Fast inredning</i>	Enligt definition i 2 kap. 2 § jordabalken (1970:994).
<i>Förenklat kostnadsalternativ</i>	Ett samlingsnamn för; enhetskostnad, klumpsumma och schablon.
<i>Förädling</i>	Bearbetning av egenproducerade eller inköpta livsmedelsråvaror till livsmedel. Begreppet avser även bearbetning av livsmedel till annat livsmedel.
<i>Företagarföreningar</i>	Två eller fler företag som går ihop och bildar en förening.
<i>Gröna sektorn</i>	Den sektor som omfattar jordbruks-, trädgårds-, renskötsel- och skogsnäringen, inklusive förädling av produkter ifrån dessa.

SJVFS 2022:xx

<i>Handläggande myndighet</i>	Den myndighet som enligt förordningen (2022:xx) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik tar emot eller prövar ansökan.
<i>Indirekt kostnad</i>	Utgifter och kostnader för gemensamma resurser och funktioner i stödmottagarens organisation som insatsen har behov av och använder men som inte är direkt kopplade till en speciell aktivitet i insatsen.
<i>Jordbruksverksamhet</i>	Utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik avses även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).
<i>Klumpsomma</i>	Ett samlat belopp som fastställs i beslut om stöd eller i dessa föreskrifter och som betalas ut till stödmottagaren när stödmottagaren uppfyllt det i förväg fastställda resultatet.
<i>Landsbygd</i>	Områden utanför tätorter med mer än 3 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för år 2020. Inom Lokalt ledd utveckling genom Leader definieras landsbygd som områden utanför tätorter med mer än 20 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för år 2020.
<i>Lokal aktionsgrupp</i>	En grupp sammansatt av representanter från offentliga och privata lokala socioekonomiska intressen i enlighet med artikel 31 i förordning (EU) 2021/1060. Gruppen ska även vara godkänd och ha blivit tilldelad en budget av Jordbruksverket.
<i>Lokal utvecklingsstrategi</i>	En strategi som ligger till grund för urvalet av projekt inom Lokalt ledd utveckling genom Leader och den lokala aktionsgruppens arbete.
<i>Markarbete</i>	Det arbete och material som normalt krävs för att forma mark så att det blir möjligt att uppföra en byggnad eller en anläggning på den, inklusive schaktning, dränering och gjutning av grunden.
<i>Medelstora företag</i>	1. Företag som sysselsätter färre än 250 personer och

2. har en årsomsättning som inte överstiger 50 miljoner euro eller en balansomslutning som inte överstiger 43 miljoner euro per år. Detta enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG⁴.

Mikroföretag

1. Företag som sysselsätter färre än 10 personer och
2. har en årsomsättning eller en balansomslutning som inte överstiger 2 miljoner euro per år. Detta enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

Mobil anläggning

En anläggning som är avsedd att flyttas.

Närstående person

- make,
- förälder,
- mor- och farförälder,
- avkomling och avkomlings make,
- syskon, syskons make och avkomling, och
- dödsbo som den stödsökanden, stödmottagaren eller någon av de tidigare nämnda personerna är delägare i.

Styvbarn och fosterbarn räknas som avkomling.

Med make avses även maka eller registrerad partner.

Offentliga resurser

Andra resurser än pengar som stödmottagaren får ta del av för genomförandet av en insats. Resurserna kommer från utomstående offentliga organisationer.

Offentligt stöd

Finansiering från Europeiska unionens budget, svenskt programanslag samt övrigt offentligt stöd.

Paraplyprojekt

Projektform som drivs av en lokal aktionsgrupp, har ett tydligt mål och syfte och finansierar ett antal delaktiviteter som inte behöver anges i samband med ansökan om stöd.

---

⁴ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36

<i>Produktiv investering</i>	En investering i produktion av varor och tjänster som kan bidra till värdeökning, omsättning eller sysselsättning. En produktiv investering kan både vara fysiska anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.
<i>Små företag</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Företag som sysselsätter färre än 50 personer och 2. har en omsättning eller balansomslutning som inte överstiger tio miljoner euro per år. Detta enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG.
<i>Stöd</i>	Finansiering i form av investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.
<i>Stödmottagaren</i>	Fysisk eller juridisk person om har beviljats stöd den från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling eller behörig företrädare för denna person.
<i>Stödsökanden</i>	Fysisk eller juridisk person som ska eller har lämnat in en ansökan om stöd från den Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling till en handläggande myndighet men som ännu inte fått beslut om stöd, eller behörig företrädare för denna person.
<i>Tillbehör till fastighet</i>	Tillbehör enligt 2 kap. 1 § jordabalken (1970:994), vilket innebär byggnader, ledningar, stängsel och andra anläggningar som har anbragts inom fastigheten för stadigvarande bruk, på rot stående träd och andra växter och naturlig gödsel.
<i>Transnationellt samarbete</i>	Samarbete med liknande projekt inom andra länder.
<i>Tätt hus</i>	En byggnad där stomme, tak, ytterväggar och golv är uppförda.
<i>Utbetalningsbelopp</i>	Det stöd som ska betalas ut i aktuell ansökan om utbetalning med finansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.

Våtmark

Sådan mark där vatten under stor del av året finns nära, under, i eller strax över markytan. Begreppet våtmark avser också vegetationstäckta vattenområden och vatten med vegetationsfria ytor där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongsvariationerna.

Övrigt offentligt stöd

Pengar eller andra resurser från offentliga organisationer som inte ingår i stödet.

Undantag

4 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket besluta om undantag från bestämmelserna i:

1. 2 kap. 4, 6, 7, 10, 14, 16-24, 27-30 och 33-36 §§.
2. 3 kap. 2-4, 7, 9, 10, 12, 16, 18-20, 37 och 41-43.
3. 4. kap.

5 § I 2 kap. 2 § finns bestämmelse om att stödsökanden och stödmottagaren ska använda sig av de e-tjänster som Jordbruksverket tillhandahåller. Stödsökanden och stödmottagaren kan få undantag från kraven på att använda e-tjänsterna om;

1. stödsökanden/stödmottagaren inte har svenskt personnummer och därmed inte har möjlighet att få en giltig e-legitimation,
2. stödsökanden/stödmottagaren på grund av skyddad identitet inte har en giltig e-legitimation,
3. det på grund av tekniska problem som stödsökanden/stödmottagaren inte kan påverka inte är möjligt att använda e-tjänsten vid ansökningstillfället eller
4. det föreligger väsentliga hinder för stödsökanden/stödmottagaren att använda e-tjänsten.

Force majeure och exceptionella omständigheter

6 § Stödsökande eller stödmottagare som vill åberopa fall av force majeure eller exceptionella omständigheter enligt artikel 3 i förordning (EU) 2021:2116⁵ ska anmäla det skriftligt till den handläggande myndigheten. Anmälan ska ha kommit in till den handläggande myndigheten inom 60 dagar från den tidpunkt då stödsökanden eller stödmottagaren haft möjlighet att lämna anmälan.

7 § I de fall stödmottagarens oförmåga att följa villkor i beslutet om stöd beror på force majeure eller exceptionella omständigheter ska inga avdrag göras på stödet för de brister som är hänförliga till force majeure eller exceptionella omständigheter. I sådana fall ska inte heller några sanktioner tillämpas och stödmottagaren ska behålla sin rätt att även fortsättningsvis motta stöd för det aktuella ärendet. Det framgår av artikel 59.5 i förordning (EU) 2021/2116.

---

⁵ EUT L 435, 6.12.2021, s. 187 (Clex 32021R2116).

2 kap. ANSÖKAN OM STÖD OCH UTBETALNING

Inlämnande av ansökan

1 § Ansökan ska lämnas av stödsökanden eller stödmottagaren.

2 § Stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna ansökan på Jordbruksverkets webbplats via den e-tjänst som tillhandahålls. E-legitimation ska då användas.

Om Jordbruksverket inte tillhandahåller e-tjänst för den aktuella ansökan eller om stödsökanden eller stödmottagaren har beviljats undantag från kravet på att lämna ansökan via e-tjänst enligt 1 kap. 5 §, ska stödsökanden eller stödmottagaren lämna ansökan till den handläggande myndigheten skriftligt på annat sätt⁶. Ansökan ska då vara undertecknad av stödsökanden eller stödmottagaren.

3 § En ansökan, som är inskickad via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller, är inkommen till den handläggande myndigheten när stödsökanden eller stödmottagaren har mottagit en kvittens i e-tjänsten om att ansökan har tagits emot.

En ansökan, som är inskickad på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller, är inkommen det datum som har ankomststämpel på ansökan hos den handläggande myndigheten eller hos någon av de andra myndigheter som anges i x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik .

4 § I de fall ett stöd omfattas av en myndighets utlysning får stöd endast lämnas om ansökan om stöd kommit in till handläggande myndighet under perioden för utlysningen.

5 § Ansökan om startstöd enligt 4 kap. 23-28 §§ ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast 24 månader efter det att stödsökanden etablerat affärsmässig verksamhet eller skalat upp tidigare redan etablerad verksamhet till att bli affärsmässig. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla

6 § Ansökan om stöd ska innehålla:

1. stödsökandens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress och e-postadress,
2. uppgifter om vad ansökan avser och
3. de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 1.

Urval av stödansökningar

7 § Stödsökanden ska lämna de uppgifter och underlag som krävs för urval av stödansökningar.

Urval av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, samarbete, kompetensutveckling och för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-agri)

---

⁶ Ytterligare information om hur ansökan kan göras finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

8 § I artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115 framgår det att Jordbruksverket ska fastställa kriterier och förfarande för prioritering av ansökningar om:

1. investeringsstöd för bevattningsdammar,
2. investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan,
3. investeringsstöd för kalkfilterdiken,
4. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
5. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
6. startstöd,
7. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-agri),
8. stöd till samarbete och
9. stöd till kompetensutveckling.

9 § Följande delar av urvalsförfarandet fastställs i beslut av Jordbruksverket:

1. urvalskriterier samt den poäng som urvalskriterierna kan ge,
2. de bedömningsgrunder och poängkrav som ska tillämpas vid poängsättning,
3. de uppgifter och underlag för urval som stödsökanden ska lämna vid ansökan om stöd och
4. eventuella nationella eller regionala minimipoängnivåer enligt 10 § andra stycket.

Beslutet finns att ta del av på Jordbruksverkets webbplats⁷.

10 § En ansökan om stöd kan maximalt poängsättas till 1 000 poäng. Stöd kan endast beviljas om ansökan om stöd vid bedömningen har poängsatts till minst 300 poäng.

Det kan finnas regionala eller nationella krav på högre minimipoängnivåer för att kunna komma i fråga för stöd. I den mån sådana finns, fastställs de i Jordbruksverkets beslut enligt 9 §.

11 § Om den handläggande myndigheten behöver prioritera mellan ansökningar ska stöd beviljas utifrån högst poängnivå.

Urval av stödansökningar inom Lokalt ledd utveckling genom Leader

12 § Jordbruksverket ska fastställa det urvalsförfarande och de kriterier för prioritering av ansökningar om stöd inom Lokalt ledd utveckling genom Leader som införts av de lokala aktionsgrupperna enligt artikel 33 i förordning (EU) 2021/1060. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

13 § Följande delar av urvalsförfarandet fastställs i beslut av Jordbruksverket:

1. urvalskriterier samt den poäng som dessa som högst kan ge,
2. bedömningsgrunder och poängkrav som ska tillämpas vid poängsättning,
3. eventuella minimipoängnivåer för enskilda leaderområden.

Beslutet finns att ta del av på Jordbruksverkets webbplats⁸.

14 § En ansökan om stöd kan maximalt poängsättas till 1 000 poäng. Stöd kan endast beviljas om ansökan om stöd vid bedömningen har poängsatts till minst 300 poäng.

---

⁷ www.jordbruksverket.se.

⁸ www.jordbruksverket.se.

Enskilda leaderområden kan ha krav på högre minimipöängnivåer för att en ansökan ska kunna komma i fråga för stöd. I den mån sådana finns, fastställs de i Jordbruksverkets beslut enligt 13 §.

Utbetalning i förskott

15 § I x kap. x § förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik framgår vilka stödmottagare som får beviljas utbetalning av förskott och vilka belopp som maximalt kan betalas ut i förskott.

Förskott beviljas inte för startstöd enligt 4 kap. 23 § eller för investeringsstöd för ökad konkurrenskraft till nybyggnation av stallar enligt 4 kap. 13 §, punkt 1 i de fall stöd lämnas med förenklat kostnadsalternativ.

16 § Ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla:

1. stödmottagarens namn, organisationsnummer, utdelningsadress och e-postadress,
2. ärendets journalnummer och
3. det belopp stödmottagaren vill ha utbetalat i förskott.

Del- och slututbetalning

17 § Stödmottagaren ska skicka in ansökan om delutbetalning till den handläggande myndigheten senast vid ett visst datum eller efter att en viss tid har passerat efter att myndigheten fattat beslut om stöd, om myndigheten har fastställt det i beslut om stöd.

Om den handläggande myndigheten har begärt det ska stödmottagaren ha uppnått ett visst resultat vid den tidpunkt då stödmottagaren enligt beslut om stöd ska ansöka om delutbetalning.

18 § Stödmottagaren ska skicka in ansökan om slututbetalning till den handläggande myndigheten. I de fall stödmottagaren inte har utgifter och kostnader att ansöka om utbetalning för ska stödmottagaren ansöka om slututbetalning på en krona.

19 § Ansökan om slututbetalning av startstöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd. Ansökan om utbetalning för övriga stöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast de slutdatum som står i beslut om stöd.

20 § Ansökan om del- och slututbetalning ska innehålla:

1. stödmottagarens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress och e-postadress,
2. ärendets journalnummer och
3. de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 2.

Slutdatum

21 § Det slutdatum som anges i beslutet om stöd får inte vara senare än den 6 april 2029.

Första stycket gäller inte om beslutet avser löpande kostnader och ledning inom Lokalt ledd utveckling genom Leader. För dessa beslut får slutdatum inte vara senare än den 31 oktober 2029.

22 § Om stödmottagaren behöver flytta fram slutdatumet på grund av att genomförandet blivit försenat ska stödmottagaren ansöka om ändring av slutdatum hos den handläggande myndigheten.

Ansökan om ändring av slutdatum ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Innan den handläggande myndigheten fattat beslut om ändring av slutdatum gäller tidigare beslutat slutdatum för ansökan om utbetalning.

23 § Stödmottagaren behöver inte ange skäl för ändringen vid första ansökningstillfället om ändringen uppgår till högst sex månader. Andra och efterföljande gånger stödmottagaren ansöker om ändring eller om tiden överskrider sex månader ska stödmottagaren ange skäl till varför datumet behöver flyttas fram.

24 § Slutdatum för beslut som avser löpande kostnader och ledning inom Lokalt ledd utveckling genom Leader får inte flyttas till senare datum än den 31 oktober 2029. För övriga stöd får inget slutdatum flyttas till senare datum än 6 april 2029.

Slutdatum för startstöd får inte flyttas längre fram än 45 månader efter det datum då den handläggande myndigheten fattade beslut om stöd.

Undantag från kravet på betalningsbevis

Stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis

25 § De stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis är

1. organisationer med central ekonomifunktion,
2. regioner,
3. kommuner och
4. myndigheter.

När ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska ha kommit in och de uppgifter som den ska innehålla

26 § För att undantag om krav på betalningsbevis ska kunna gälla för en aktuell ansökan om utbetalning ska ansökan om undantag ha kommit in före eller i anslutning till den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om ansökan om utbetalning.

27 § En ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis ska innehålla:

1. stödmottagarens namn, organisationsnummer, postadress, postnummer och postort,
2. kontaktpersonens förnamn, efternamn, telefonnummer och e-post,
3. en beskrivning av hur organisationen kan garantera att de fakturor som organisationen redovisar i en ansökan om utbetalning är betalda,
4. en beskrivning av hur organisationen vid begäran kan styrka betalningar och koppla dem till rätt faktura och
5. ett underlag som visar vem som är organisationens firmatecknare.

Om ansökan är inskickad av annan än organisationens firmatecknare ska ansökan även innehålla en fullmakt som visar att den som skickat in ansökan har behörighet att företräda stödmottagaren.

28 § Om stödmottagaren är en organisation med en central ekonomifunktion ska ansökan utöver vad som står i 27 § också innehålla en förteckning över de kontor som organisationens ekonomifunktion hanterar bokföring och betalningar för, med adress och organisationsnummer för varje kontor.

Kontroll av betalning och när beslut om undantag ska hävas

29 § Stödmottagare som har beviljats undantag från kravet på betalningsbevis ska skicka in underlag som styrker att de utgifter och kostnader som ansökan om utbetalning avser är betalade i de fall den handläggande myndigheten begär det.

30 § Om stödmottagaren har minst tre obetalade fakturor i den aktuella utbetalningen när ansökan om utbetalning kommer in till den handläggande myndigheten ska beslut om undantag från kravet på betalningsbevis hävas.

En faktura anses inte vara obetalad enligt första stycket om stödmottagaren betalar den senast den dag den förfaller till betalning.

Om stödmottagaren fått sitt beviljade undantag hävt får ett nytt undantag från kravet på betalningsbevis inte tillämpas på stödmottagarens ansökan om utbetalning förrän ett år passerat efter beslutet om hävning.

Ändring och komplettering

31 § Stödsökanden kan ändra sin ansökan om stöd fram till att den handläggande myndigheten har fattat beslut om ansökan.

32 § Stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd om aktiviteter, syfte, mål, budget eller finansieringsplan ändras eller om annan väsentlig ändring som påverkar stödmottagarens möjlighet att uppfylla stödvillkoren inträffar jämfört med beslutet om stöd.

Stödmottagaren kan inte ansöka om ändring av sådana delar av ett beslut om stöd som avser en klumpsummas omfattning, målformulering eller belopp. Stödmottagaren kan inte heller ansöka om ändring av beslut om stöd avseende de underlag stödmottagaren ska lämna vid ansökan om utbetalning av klumpsumma.

Ansökan om ändring av beslutet om stöd ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Om myndigheten beviljar ansökan om ändring gäller ändringen från den dag ansökan om ändring kom in till myndigheten, om inget annat framgår av beslutet om beviljad ändring av beslut om stöd.

33 § Begärd kompletteringen ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det datum som myndigheten angett i sin begäran.

34 § Bestämmelserna gällande inlämnande av ansökan i 2 kap. 1-3 §§ gäller även vid inlämnande av ändring av ansökan om stöd, ansökan om ändring av beslut om stöd och kompletteringar enligt 31-33 §§. Ändring av ansökan om stöd enligt 31 § och kompletteringar enligt 33 § behöver dock inte vara undertecknade om de är inskickade på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller.

Byte av stödsökanden eller stödmottagare

35 § Stödsökanden kan överlåta sin ansökan om stöd till någon annan. Stödmottagaren kan överlåta sitt beslut om stöd till någon annan. I dessa fall ska

överlåtaren och övertagaren lämna in en gemensam ansökan om byte av stödsökanden eller byte av stödmottagare till den handläggande myndigheten.

Vid byte av stödsökande eller stödmottagare ska övertagaren uppfylla de villkor som gäller för att bli stödmottagare för den insats som bytet avser. Vid byte av stödmottagare ska övertagaren ha samma syfte och mål med projektet eller investeringen som överlåtaren.

36 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla

1. uppgift om vem som överlåter och vem som övertar,
2. underskrift av båda parter eller handläggande företrädare för parterna,
3. försäkran om att övertagaren övertar samtliga rättigheter och skyldigheter i enlighet med ansökan eller beslut om stöd om överlåtelsen avser beslutet,
4. överlåtarens godkännande att övertagaren får tillgång till överlåtarens ansökan eller beslut om stöd samt tillhörande handlingar och
5. uppgift från överlåtaren om ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om den handläggande myndigheten inte beviljar ansökan om bytet.

3 kap. **GEMENSAMMA VILLKOR**

Allmänna villkor

1 § Stöd får bara lämnas till insatser som:

1. har anknytning till jordbruksföretag, jordbruksverksamhet, skogsbruksverksamhet eller målen för miljö- och klimatvänligt jordbruk,
2. genomförs på landsbygden eller
3. på annat sätt tillför mervärden till landsbygden.

2 § Stödsökanden ska ha de avtal som krävs för insatsen. Stödsökanden ska också beviljats eller ansökt om de tillstånd eller godkännanden som krävs för insatsen.

Stödmottagaren ska ha fått de tillstånd eller godkännanden beviljade som krävs för insatsen senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om slututbetalning. Tidigare tidpunkt kan vara fastställd i beslut om stöd. De avtal, tillstånd och godkännanden som krävs ska finnas innan den del av genomförandet som kräver dessa påbörjas.

Första och andra stycket avser inte stöd för bevattningsdammar. För det stödet ska stödsökanden ha de avtal, tillstånd och godkännanden som krävs innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

3 § Stöd får bara lämnas till stödsökanden som har ekonomisk förmåga att genomföra de insatser som de söker stöd för.

Första stycket gäller inte stödsökanden som ansöker om startstöd.

4 § Stödmottagaren ska visa att den uppfyllt villkoren för stödet genom att skicka in geotaggade foton om den handläggande myndigheten begär det. De geotaggade foton ska skickas in genom applikationen GEOFOTO.

När stödmottagaren har skickat in geotaggade foton ska den skriftligen meddela det till den handläggande myndigheten.

5 § Stödmottagaren ska använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats.

Stödberättigande utgifter och kostnader

6 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål i beslut om stöd.

7 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten eller någon av de myndigheter som anges i x kap. x § förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Första stycket gäller inte för löpande kostnader och ledning till lokala aktionsgrupper. Dessa utgifter får ha fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag Jordbruksverket fattar beslutet om godkännande av den lokala aktionsgruppen.

8 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som är rimliga.

9 § I de fall en insats innehåller en investering ska stödsökanden lämna in två jämförbara prisuppgifter från olika leverantörer för varje investering. Prisuppgifterna ska utgöras av offerter i de fall myndigheten begär det.

För andra typer av utgifter och kostnader ska stödsökanden lämna in underlag som visar att priserna är rimliga om den handläggande myndigheten begär det.

Kraven i första och andra stycket gäller inte utgifter och kostnader för vilka stöd lämnas i form av förenklade kostnadsalternativ och där stödbeloppet är fastställt i dessa föreskrifter.

10 § För samtliga utgifter och kostnader ska stödsökanden, om den handläggande myndigheten begär det, lämna in underlag som styrker att det finns behov av de varor, tjänster eller den arbetstid som utgifterna och kostnaderna avser samt att omfattningen på dessa varor, tjänster eller arbetstid är rimlig.

11 § För delaktiviteter inom paraplyprojekt inom Lokalt ledd utveckling genom Leader gäller kraven i 9 och 10 §§ vid ansökan om delutbetalning.

12 § Stöd för begagnad utrustning och begagnat material får lämnas om:

1. stödsökanden bifogar ett intyg där den tidigare ägaren av utrustningen intygar att utrustningen eller materialet inte köpts in med stöd av offentliga medel,
2. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet inte överstiger marknadsvärdet,
3. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet är lägre än kostnaden för motsvarande ny utrustning eller nytt material och
4. utrustningen eller materialet har de tekniska egenskaper som behövs för insatsen.

Stöd för begagnad utrustning eller begagnat material får inte lämnas med förenklat kostnadsalternativ.

13 § Stöd lämnas inte för utgifter och kostnader som avser:

1. om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet som inte är näringsfastighet,

2. nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller till inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen,
3. förädling av fiske- och vattenbruksprodukter specificerade i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
4. avgifter och kostnader i samband med avbetalningsköp,
5. ersättningsinvesteringar,
6. leasingköp,
7. produktion för försäljning av förnybar energi,
8. råvara för framställning av energi,
9. fordon,
10. eget arbete,
11. eget material,
12. egna maskiner,
13. köp av fastighet,
14. utrustning för bevattnings som inte ska ske i växthus eller
15. nyttjande av resurser som tillhör stödmottagaren eller en samarbetspart.

Första stycket gäller inte för de stöd där det framgår att stöd kan lämnas för sådana utgifter och kostnader enligt de stödspecifika bestämmelserna i fjärde kapitlet.

Punkt 8 avser inte odling av råvara för framställning av energi.

14 § Stöd får inte lämnas för drycker med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent.

Första stycket gäller inte vid stöd till transnationella projekt inom Lokalt ledd utveckling genom Leader.

15 § Stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader som stödmottagaren redovisar i sin ansökan om utbetalning före eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut i ärendet.

Följande situationer jämföras med att stödmottagaren har betalat en utgift:

1. När stödmottagaren driver sin verksamhet som enskild firma och stödmottagarens make, maka eller registrerade partner har betalat en utgift från sitt konto.
2. När stödmottagaren gjort ett avbetalningsköp och har gjort minst en avbetalning på köpet och leverantören har fått full betalning av hela utgiften.
3. När någon annan än stödmottagaren har betalat en utgift som stödmottagaren har betalningsansvar för och stödmottagaren har betalat full ersättning för detta utlägg genom en transaktion av pengar.

16 § Stödmottagaren får inte stöd för ett köp som överstiger 1 000 kronor om utgifterna är betalade med sedlar, mynt eller med ett annat betalningsmedel där det inte framgår av bankkontoutdrag att betalningen gått till rätt mottagare.

Insatsernas varaktighet

17 § Om insatsen omfattar en investering i infrastruktur eller en produktiv investering ska investeringen användas för samma ändamål i minst fem år från datum för

slutbetalningen eller inom den tidsfrist som föreskrivs enligt reglerna för statligt stöd i artikel 65 i förordning (EU) 2021/1060.

Första stycket avser investeringar som överstiger 24 000 kronor exklusive moms.

18 § Stödmottagaren ska återbetala hela eller delar av det utbetalade stödet om investeringen under den tidsperiod som anges i 17 § blir föremål för:

1. ett upphörande eller en omlokalisering av en produktionsverksamhet utanför programområdet,
2. en förändring av ägandeförhållandena för en infrastruktur som innebär att ett företag eller ett offentligt organ får en felaktig förmån eller
3. en väsentlig förändring som påverkar insatsens karaktär, mål eller villkoren för dess genomförande som skulle resultera i att dess ursprungliga mål underminerades.

Återbetalningen ska stå i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts.

19 § Bestämmelserna i 17-18 §§ gäller även för andra investeringar, såvida inte en försäljning eller restvärdesberäkning ska ske i enlighet med 20 §.

Återbetalningen ska vara beräknad på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen.

20 § Innan slututbetalning ska stödmottagaren sälja eller redovisa ett restvärde för de investeringar som enbart kan kopplas till genomförandet av en insats.

Försäljningsbeloppet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid försäljningstidpunkten.

Restvärdet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid ansökan om utbetalning.

Stödmottagaren ska vid ansökan om utbetalning lämna underlag som styrker marknadsvärdet. Underlaget ska vara en oberoende värdering av investeringen i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter

21 § Stöd enligt 23-31 §§ får lämnas inom följande åtgärder:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet,
3. stöd till genomförande av insatser inom stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader,
4. stöd till samarbete och
5. stöd till kompetensutveckling.

22 § Stöd enligt 29 och 31 §§ får lämnas för driftsprojekt inom stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader.

Enhetskostnader

23 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader för lunch och middag. Stödmottagaren ska redovisa utgifterna som enhetskostnader med 100 kronor exklusive moms per måltid. Utgifterna ska redovisas med:

1. deltagarlistor med namn och
2. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

24 § Stöd får lämnas för faktiska utgifter och kostnader för fika, dock högst 60 kronor exklusive moms per fika. Utgifterna och kostnaderna ska redovisas med:

1. deltagarlistor med namn,
2. faktura och betalningsbevis eller kvitto och
3. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

25 § Med undantag från de belopp som anges i 23 och 24 §§ får stöd lämnas för faktiska utgifter och kostnader för mat i samband med:

1. konferens,
2. transnationella samarbetsprojekt eller
3. projekt där mat har en central betydelse och detta framgår av beslutet om stöd.

Utgifter för konferens ska redovisas med namn på de externa deltagarna samt namn på de organisationer de tillhör.

26 § Utgifter och kostnader för resor kan ge rätt till stöd. Utgifter och kostnader för resor med egen bil, tjänstebil eller leasingbil där milkostnaden inte ingår i leasingavtalet ska redovisas med en enhetskostnad på 40 kronor per mil.

Om stödmottagaren faktureras resekostnaderna ska stödmottagaren redovisa det fakturerade beloppet. Stöd får då lämnas för det fakturerade beloppet.

27 § Utgifter och kostnader för traktamente kan ge rätt till stöd. Utgifter och kostnader för traktamente ska redovisas enligt Skatteverkets schablonbelopp för traktamente vid tidpunkten för när utgiften uppstår.

28 § Eget arbete kan ge rätt till stöd. Eget arbete ska redovisas med en enhetskostnad på 340 kronor per timme.

Underlag för enhetskostnad

29 § En standardiserad årsarbetstid för heltidsarbete på 1 720 timmar ska användas vid beräkning och redovisning av timlön för andra personer än de som arbetar heltid eller enligt en fastställd procentsats i projektet.

Klumpsummor

30 § Stöd får lämnas i form av klumpsumma om den handläggande myndigheten bedömer att det är lämpligt. Klumpsumman ska fastställas utifrån stödmottagarens budget.

Inom Lokalt ledd utveckling genom Leader ska den lokala aktionsgruppen eller den lokala aktionsgruppens handläggare bedöma om det är lämpligt att bevilja stöd i form av klumpsumma.

Klumpsummor kan beviljas för hela eller delar av insatsen.

Schablonsats för lönekostnadspåslag

31 § Utgifter för personal kan ge rätt till stöd. Utgifter för lönekostnadspåslag får i så fall redovisas med en schablonsats på 44,31 procent på de faktiska lönekostnader, semestertillägg och förmåner som kan vara stödberättigande.

Lönekostnadspåslag enligt första stycket gäller lön för anställd personal och arvoden.

Indirekta kostnader

32 § Indirekta kostnader kan ge rätt till stöd.

33 § Följande utgifter räknas som indirekta kostnader om de inte ingår i en specifik aktivitet i ett projekt:

1. Övergripande styrning och ledning:
  - a) övrig indirekt personalkostnad i organisationen som avser den del av personalen som inte arbetar direkt i projektet. Med övrig indirekt personalkostnad avses ledning, kundservice, personalenhet, ekonomi, administration, IT-support, information, marknadsföring, juridik och liknande.
2. Centralt personalstöd för all personal i stödmottagarens organisation:
  - a) utbildning och annan kompetensutveckling,
  - b) rekryteringskostnader inklusive utannonsering av tjänst,
  - c) sjuk- och hälsovård och
  - d) frisk- och personalvårdsförmåner.
3. Lokalkostnader och därtill relaterade utgifter för lokaler som används av projektets personal:
  - a) hyra för lokal,
  - b) lokalkostnader,
  - c) förvaltning och drift av lokaler, inklusive underhåll, städ, vaktmästeri och reparationer,
  - d) försäkringar kopplade till lokaler och till kontorsutrustning och
  - e) el, värme och vatten.
4. Reception, kontorsservice och telekommunikation som används av projektets personal:
  - a) kommunikation, telefon, fax, internet, postservice och porto,
  - b) kontorsutrustning så som möbler och datorer inklusive programvaror och liknande,
  - c) inköp, hyra, avskrivning, reparation och underhåll,
  - d) kontorsmaterial så som papper, pennor, pärmar och liknande,
  - e) kopieringskostnader,
  - f) andra bankavgifter än ränte- och transaktionsavgifter,
  - g) böcker, tidningar och liknande och
  - h) medlemsavgifter.
5. Registratur och arkivering:
  - a) registratur och arkiveringskostnader.
6. Övriga indirekta kostnader:
  - a) parkeringskostnader och
  - b) intern representation så som mat och gåvor.

Schablon för indirekta kostnader

34 § Stöd för indirekta kostnader ska lämnas i form av en schablon. Vid beräkningen ska en schablonsats på 15 procent av de sammanlagda utgifterna för personal och arvoden användas.

Första stycket gäller för stödmottagare som söker stöd inom åtgärderna:

1. stöd till samarbete,
2. stöd till lantrasföreningar,
3. stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader eller
4. innovationsprojekt inom det Europeiska innovationsparternskapet.

Indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

35 § Vid stöd till kompetensutveckling kan stöd för indirekta kostnader lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i de tre senaste bokslut stödmottagaren har vid beslut om stöd.

36 § Vid stöd till kompetensutveckling kan stöd för indirekta kostnader lämnas enligt 35 § även om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Stödmottagaren ska i sådana fall redovisa motsvarande indirekta utgifter och indirekta kostnader som övriga utgifter vid ansökan om utbetalning. I ansökan ska de indirekta utgifterna och de indirekta kostnaderna fördelas till insatsen i förhållande till annan verksamhet.

Om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd kan stödmottagaren även välja att få ett villkorat stöd för indirekta kostnader utan bokslut eller med ett eller två bokslut som grund. Om det finns två bokslut kan stöd lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna för de åren. Om det finns ett bokslut kan stöd lämnas med en summa som motsvarar stödsökandens indirekta kostnader under det året. I de fall bokslut saknas helt kan stöd för indirekta kostnader lämnas utifrån stödmottagarens kalkyl över förväntade indirekta kostnader.

37 § I de fall stödmottagaren har fått stöd för indirekta kostnader enligt 36 § ska stödmottagaren ansöka om ändring av beslut om stöd när stödmottagaren har tre bokslut för att få ett fastställt villkor för indirekta kostnader. Ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader gäller retroaktivt från ankomstdatum för ansökan om stöd.

38 § Stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd om stödmottagaren kan visa på ökade indirekta kostnader genom senare bokslut.

Påföljder vid brister

Rättelse

39 § En stödmottagare som inte uppfyllt samtliga villkor för stöd ska få möjlighet att rätta felet om

1. det är ett fel som kan rättas,
2. rättelsen inte hindrar att syftet med insatsen uppfylls och
3. stödmottagaren kan förväntas rätta felet inom tre månader.

Kortare tidsperiod för rättelsen än tre månader får fastställas av handläggande myndighet.

40 § När stödmottagaren har rättat ett fel ska stödmottagaren skriftligen meddela det till den handläggande myndigheten.

Om stödmottagaren har rättat felet och skriftligen meddelat det inom den tid som den handläggande myndigheten meddelat ska den handläggande myndigheten inte göra något avdrag för det rättade felet.

Avdrag

41 § Om en ansökan om utbetalning innehåller utgifter eller kostnader som uppgår till ett högre belopp än det godkända stödbeloppet enligt beslut om stöd ska avdrag som görs på en enskild utgift i första hand göras på de utgifter och kostnader som överstiger det godkända stödbeloppet. I andra hand på övriga utgifter och kostnader.

42 § Om en stödmottagare som ska följa reglerna om offentlig upphandling inte har upphandlat eller har misskött någon del av upphandlingen ska den handläggande myndigheten göra avdrag.

Vid direktupphandling ska avdrag enligt första stycket göras på hela den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten.

Vid andra upphandlingar än direktupphandlingar ska avdrag enligt första stycket göras på hela eller delar av den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten. Det framgår av kommissionens riktlinjer Ref. Ares.⁹

43 § Om stödmottagaren bryter mot något av följande villkor ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag:

1. Fullgöra skyldigheter avseende information om stöd från fonden enligt
  - a) artikel 123.2 j i förordning (EU) nr 2021/2115 och
  - b) bilaga II och III till kommissionens genomförande förordning (EU) nr 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP-planerna¹⁰.
2. Föra separata räkenskaper eller använda lämpliga redovisningskoder för alla transaktioner som rör insatsen enligt 6 §.
3. Lämna uppgifter om deltagare enligt 4 kap. 67 §.

Första gången stödmottagaren bryter mot ett av dessa villkor ska avdrag göras med två procent per överträdelse på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan om utbetalning. Om stödmottagaren upprepar samma fel i senare ansökan om utbetalning ska avdrag göras med fyra procent på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan om utbetalning.

44 § Om en ansökan om utbetalning kommer in efter det slutdatum som står i beslutet om stöd ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag i den aktuella utbetalningen. Avdraget ska vara en procent av utbetalningsbeloppet per kalenderdag som ansökan är sen. Om förseningen är mer än 25 kalenderdagar ska avdraget vara 100 procent av utbetalningsbeloppet.

---

⁹ C(2013) 9527 final.

¹⁰ EUT L 20, 31.1.2022, s 197 (Celex 32022R0129).

Första stycket gäller inte för utbetalning av startstöd om ansökan om utbetalning kommer in senare än 45 månader beräknat från datumet för beslutet om stöd. I dessa fall ska den behöriga myndigheten göra ett avdrag på 100 procent av utbetalningsbeloppet i den aktuella utbetalningen.

Hävning och avskrivning av beslut om stöd samt avskrivning av ansökan om utbetalning

45 § Om något inträffar som innebär att stödmottagaren med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha detta kvar, ska beslutet om stöd hävas. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Detta gäller särskilt om stödmottagaren inte genomför insatsen enligt plan.

Med att stödmottagaren inte genomför ärendet enligt plan avses att:

1. stödmottagaren inte vidtar några åtgärder för att genomföra insatsen under en period som överstiger fyra månader från det att stödmottagaren tagit del av det skriftliga meddelandet från den handläggande myndigheten med uppmaning om att genomföra ärendet eller
2. den handläggande myndigheten bedömer att stödmottagaren inte kommer att hinna genomföra insatsen innan den 6 april 2029.
3. Stödmottagaren inte ansöker om delutbetalning enligt de datum som fastslagits i beslutet om stöd.
4. Stödmottagaren inte har ansökt om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter slutdatum som står i beslut om stöd.

46 § Den handläggande myndigheten ska inte häva beslut om stöd enligt 45 § andra stycket om:

1. stödmottagaren kan visa att insatsen kommer att genomföras trots att någon av punkterna 1 och 2 i 45 § andra stycket är uppfyllda.
2. stödmottagare som inte har ansökt om delutbetalning enligt punkt 3 i andra stycket ansöker om delutbetalning innan den behöriga myndigheten fatta beslut om hävning av beslut om stöd.
3. stödmottagare som inte har ansökt om slututbetalning enligt punkt 4 i andra stycket ansöker om slututbetalning innan den behöriga myndigheten fattat beslut om hävning av beslut om stöd.

47 § Punkt 4 i 45 § avser inte de fall då stödmottagaren inte fått något förskott eller delutbetalning utbetalat i stödärendet. I de sådana fall ska beslut om stöd avskrivas om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd.

Den behöriga myndigheten ska inte avskriva beslut om stöd enligt första stycket om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den behöriga myndigheten fattat beslut om avskrivning av beslut om stöd.

48 § Punkt 4 i 45 § avser inte utbetalning av startstöd. I de fall stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning av startstöd senast 45 månader efter beslut om stöd eller senast det datum som framgår av beslut om stöd, ska den behöriga myndigheten avvisa ansökan om utbetalning.

49 § Om den handläggande myndigheten upphäver ett beslut om stöd ska stödmottagaren betala tillbaka eventuellt tidigare utbetalt stöd in det aktuella stödärendet. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

4 kap. ÅTGÄRDSSPECIFIKA VILLKOR

Stöd till lantrasföreningar

1 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. eget arbete,
3. köp av tjänster och
4. övriga utgifter.

2 § Stöd får lämnas för:

1. att skapa och upprätthålla härstamningsregister,
2. stambokföring,
3. genbanksverksamhet.
4. transport av genetiskt viktiga djur för avel mellan besättningar,
5. hälsofrämjande åtgärder inom rasen,
6. att utbilda unghästar i körning, om arbete inom jord- och skogsbruk är det ursprungliga syftet med rasen,
7. kartläggning av viktiga egenskaper för rasen,
8. information, utbildning, rådgivning och sammanställning av tekniska rapporter,
9. stimulans av avelsverksamhet och
10. ersättning för att hålla ston i avel hålla handjur eller hålla kanin i genbank.

3 § Stöd till lantrasföreningar för fjäderfä får endast lämnas om föreningen

1. är erkänd som avelsorganisation och
2. för in uppgifter i stamböckerna för fjäderfä och håller dessa aktuella.

Första stycket avser den eller de raser av fjäderfä enligt x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik som ansökan om stöd avser.

Med erkänd avelsorganisation i första stycket avses även en organisation som ansöker om erkännande i samband med ansökan om stöd.

4 § Stöd får inte lämnas för investeringar.

5 § Stöd får inte lämnas för att hålla djur av de djurslag och raser som berättigar till stöd för hotade husdjursraser.

Investeringsstöd för bevattningsdammar

6 § Stöd får lämnas för utgifter som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier och
2. köp av tjänster.

Med anläggningar och fasta inventarier i första stycket avses utrustning för att:

1. ta in vatten till dammen,
2. leda bort överskottsvatten,
3. reglera inflöde och vattennivå i dammen,
4. mäta och registrera uttaget av vatten och
5. pumpa in vatten i dammen.

7 § Stöd kan lämnas för rörledningar och anordningar som utgör en integrerad del av dammanläggningen. I övrigt lämnas inte stöd för utrustning som huvudsakligen är avsedd att användas för att göra uttag av vatten ur bevattningsdammar. Stöd lämnas inte heller för avgifter till myndigheter eller domstolar.

Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

8 § Stöd för investeringar inom vattenbruk eller inom avel och uppfödning av hästar får endast lämnas till

1. jordbruksföretag,
2. företag som drivs av en fysisk person som även bedriver ett jordbruksföretag eller
3. företag som drivs av en fysisk person som är närstående till en fysisk person som bedriver ett jordbruksföretag.

9 § Stöd lämnas inte för verksamhet i dagligvaruhandel.

Första stycket avser inte gårdsbutiker eller oberoende lokala butiker som till övervägande del saluför egenproducerade eller närproducerade produkter och som inte igår i någon etablerad handelskedja.

10 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. inköp av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av:
  - a) mobila anläggningar för förädling av livsmedel,
  - b) mobila anläggningar för saluföring av livsmedel,
  - c) mobila anläggningar inom de samiska näringarna,
  - d) produktionsutrustning inom tillverkning,
  - e) produktionsutrustning inom livsmedelsförädling och
  - f) utrustning inom de samiska näringarna.
3. köp av tjänster och
4. immateriella investeringar.

Investeringsstöd för kalkfilterdiken

11 § Stöd får lämnas för anläggning av kalkfilterdiken i kombination med ny- eller omläggning av täckdikning på block som utgörs av åkermark. Stöd får lämnas om minst 90 procent av arealen på varje block som ingår i ansökan har en jord med lerhalt på över 15 procent.

12 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material och

3. köp av tjänster.

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

13 § Stöd får endast lämnas om all eventuell uppvärmning av den aktuella investeringen sker med förnyelsebar energi.

14 § Stöd får lämnas för

1. ny-, om- och tillbyggnation av stallar för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion. Detta gäller särskilt:
  - a) mjölkhantering,
  - b) foderhantering,
  - c) gödselhantering,
  - d) tak över gödselvårdsanläggningar,
  - e) personalutrymme och
  - f) annan fast inredning,
2. ny- och omläggning av täckdikning och anläggning av energiskog på aktivt brukad åkermark. Detta gäller särskilt:
  - a) inköp av plantor,
  - b) plantering och
  - c) skyddsstängsling av energiskog.
3. ny-, om- och tillbyggnation av växthus och odlingstunnlar. Detta gäller särskilt:
  - a) bevattning,
  - b) växtnäring- och växtskyddsmedelshandling,
  - c) kompostering och
  - d) att möjliggöra kretsloppsodling,
4. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader för torkning och lagring efter skörd,
5. ny-, om- och tillbyggnation av renvaktarstugor, renskötselbyggnader, förrådsbyggnader för rennäringsföretag, anläggningar för stödutfodring av ren och nybyggnation av renkurer,
6. utrustning som möjliggör innovativa hållbara produktionssystem. Utrustningen ska vara baserad på ny teknik som inte har funnits på den svenska marknaden längre än två år och inte är spridd till mer än fem procent av jämförbara lantbruksföretag eller
7. tak på gödselvårdsanläggningar, teknik för surgörning av gödsel samt myllningsutrustning för spridning av gödsel.

Med energiskog i punkt 2 avses salix, hybridasp eller poppel.

Stöd enligt punkt 4 får ej lämnas för lagring av halm.

15 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster och
4. immateriella investeringar.

Vid stöd enligt 14 § punkt 5 eller 6 kan stöd även lämnas för lösa inventarier.

16 § Vid nybyggnation av stallar får stöd lämnas med enhetskostnad enligt bilaga 4 i de fall byggnationen omfattar utgifter eller kostnader för markarbete, byggnad, installationer, fast inredning och projektering. En förutsättning för att stöd ska kunna lämnas med enhetskostnad är att stödsökanden eller stödmottagaren inte:

1. utför någon del av arbetet själv,
2. använder något eget material,
3. använder någon begagnad utrustning och
4. använder något begagnat material.

De beräknade enhetskostnaderna enligt bilaga 4 avser inte stöd för investeringar i spaltboxar, kalvhyddor och inhysningssystem för ekologisk gris eller fjäderfäproduktion.

17 § Stödsökande som söker stöd för nybyggnation av stallar ska ansöka om delutbetalning på 10 procent av stödbeloppet när markarbetet är klart. När stallet är tätt ska stödsökande ansöka om delutbetalning på 45 procent av stödbeloppet.

Vid den första ansökan om utbetalning av enhetskostnad ska stödmottagaren visa att investeringen inte har påbörjats innan ansökan om stöd kom in genom att redovisa faktura för grävning eller schaktning.

18 § Stöd för nybyggnation av renvaktarstugor lämnas med en klumpsumma på 250 000 kronor. Stöd kan endast lämnas om nybyggnationen omfattar utgifter eller kostnader för isolerad stuga, värmekälla, energikälla och enklare kök.

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

19 § Stöd får lämnas för:

1. anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor,
2. anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att gynna den biologiska mångfalden,
3. kalkfilterbäddar för att minska läckaget av fosfor,
4. tvåstegsdiken i eller vid åkermark för att minska läckaget av kväve och fosfor och
5. andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav.

20 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader för förstudier och genomförande som avser:

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster och
4. avgifter till myndigheter och domstolar.

21 § Stöd för utgifter och kostnader för förstudier får endast lämnas om:

1. ansökan om stöd även avser anläggning av vattenvårdsåtgärd eller
2. stödsökande förbinder sig att anlägga den aktuella vattenvårdsåtgärden under innevarande programperiod.

I de fall förstudien resulterar i att det inte är lämpligt att anlägga den planerade vattenvårdsåtgärden kan stöd ändå lämnas för de utgifter och kostnader som avser förstudien.

I de fall det under insatsens genomförande visar sig att det på grund av anledningar utanför stödmottagaren kontroll inte är tidsmässigt möjligt att slutföra både förstudie och anläggningsarbete under den innevarande programperioden kan stöd ändå lämnas för utgifter och kostnader som avser förstudien.

22 § Stödmottagaren ska följa villkor för skötsel och bevarande som fastställts i beslut om stöd för att säkerställa att syftet med investeringen uppnås eller att investeringen inte skadar befintliga natur- och kulturmiljöer med höga värden.

23 § I en våtmark som anläggs eller restaureras är det inte tillåtet att sätta ut fisk, kräftor eller andra djur. Det är inte heller tillåtet att utfodra fisk, kräftor eller andra djur i en anlagd eller restaurerad våtmark. Den handläggande myndigheten får besluta om undantag från förbuden om det sker för att ytterligare förstärka syftet med våtmarken.

Startstöd

24 § Startstöd får lämnas till ung jordbrukare som:

1. är ansvarig för ett jordbruksföretag,
2. har lämplig utbildning,
3. för första gången etablerar sig som ägare eller delägare till ett företag som bedriver jordbruksverksamhet som förväntas bli affärsmässig när affärsplanen är genomförd och
4. har upprättat en affärsplan för sin jordbruksverksamhet som omfattar minst tre år.

Punkt tre i första stycket avser även unga jordbrukare som skalar upp en marginell jordbruksverksamhet, som den unga jordbrukaren tidigare har etablerat, till att bli affärsmässig.

25 § Utöver kraven i 24 § ska unga jordbrukare som driver rennäringsföretag även ha utsett en mentor för en period av minst tre år. Det framgår av x kap. x § förordningen (2022:xx) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Den handläggande myndigheten ska godkänna mentorn i samband med beslut om stöd.

26 § Etablering enligt 24 § punkt 3 ska vara genomförd vid den tidpunkt då stödsökanden lämnar in ansökan om stöd till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Etableringstidpunkten inträffar när stödsökanden för första gången är ägare eller delägare av ett jordbruks-, trädgårds- eller rennäringsföretag och ansvarar över företaget. Om ingen annan jordbruksverksamhet bedrivs får en stödsökanden som arrenderar ut sin mark räkna etableringstidpunkten från det datum då utarrenderingen upphört.

Om flera personer söker stöd för etablering av samma företag är respektive etableringstidpunkt när var och en för första gången är delägare i företaget och ansvarar över det tillsammans med övriga stödsökande eller stödmottagare.

27 § Stöd lämnas med 150 000 kronor till stödmottagare där produktionspotentialen beräknas till motsvarande ett halvtidsarbete på minst 860 timmar. Stöd lämnas med 300 000 kronor till stödmottagare där produktionspotentialen beräknas till motsvarande ett heltidsarbete på minst 1 720 timmar. Det framgår av x kap. x §

förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

28 § Stödet betalas ut genom två delutbetalningar. Stödmottagaren ska ansöka om delutbetalning på två tredjedelar av stödet efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd. Stödmottagaren ska ansöka om slututbetalning på en tredjedel av stödet senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd.

29 § Vid ansökan om slututbetalning ska stödmottagaren:

1. vara fortsatt ansvarig för jordbruksverksamheten,
2. arbeta enligt sin affärsplan och
3. visa att intäkterna från jordbruksverksamheten, inklusive direktstöd, har uppgått till minst en tredjedel av företagets totala intäkter under de senaste 24 månaderna.

Affärsplanen ska vara påbörjad senast nio månader efter beslut om stöd.

Stöd för att bilda innovationsgrupper och driva innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

30 § Stöd får lämnas i syfte att ta fram nya innovativa lösningar på gemensamma utmaningar inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive innovationer kopplade till akvaponi) och rennäringen genom att skapa bättre kopplingar mellan forskningsresultat, ny teknik och praktiskt arbete.

31 § Stöd får lämnas i syfte att föra samman olika kompetenser till en grupp som ska arbeta tillsammans för att utveckla jordbruks, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringen.

Stöd får lämnas om minst två av följande aktörer ingår i innovationsgruppen:

1. företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks-och livsmedelssektorn,
2. forskare eller
3. rådgivare inom aktuellt område.

32 § Stöd får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder.

33 § Innovationsgruppen ska ha ett samarbetsavtal mellan samarbetsparterna. Det står i X kap. Y § förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik .

Samarbetsavtalet ska undertecknas av handläggande personer för projektets samarbetspartners.

Samarbetsavtalet ska innehålla uppgifter om:

1. vilka aktörer som ingår i innovationsgruppen,
2. ansvar för arbete i genomförandet av projektet,
3. finansiell fördelning mellan parterna i genomförandet av projektet och
4. reglering av immateriella rättigheter.

SJVFS 2022:xx

34 § Stöd för att bilda en innovationsgrupp betalas ut som en klumpsumma. Klumpsumman uppgår till:

1. 80 000 kronor om två till fyra projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp eller
2. 120 000 kronor om minst fem projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp.

35 § Stöd för innovationsprojekt kan lämnas oavsett om stödsökanden har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp eller inte.

36 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönepåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst och
5. övriga utgifter.

37 § Stöd beviljas inte till pågående samarbetsprojekt vilket innebär att befintlig verksamhet inom redan etablerade kluster eller nätverk inte kan stödjas.

38 § Stöd lämnas inte för utgifter som enbart är kopplade till marknadsföring. Stöd får dock lämnas för utgifter till marknadsförberedande arbete och till spridning av projektets resultat.

39 § Stöd lämnas inte till forskning. Stöd får dock lämnas till viss försöksverksamhet och utvärdering om det är nödvändigt för projektet.

40 § Stödmottagaren ska skicka in underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent- eller varumärkesskydd, om den handläggande myndigheten begär det.

41 § Stödsökanden ska garantera att resultaten från innovationsgruppens arbete kommer att spridas enligt artikel 127.3 i förordning (EU) 2021/2115 i sin ansökan om stöd, om det är förenligt med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Det resultat som sprids ska ha betydelsefullt innehåll och presenteras på sådant sätt att det kan vara till nytta för andra.

Stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader

Genomförande av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelser av samarbete inom den lokala utvecklingsstrategin

42 § Stöd får lämnas för insatser som bidrar till att uppfylla mål i den lokala utvecklingsstrategin.

43 § Stöd för samarbetsprojekt får lämnas till projekt där stödmottagaren i ett leaderområde samarbetar med en eller flera stödmottagare i andra leaderområden, inom Sverige eller EU. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Samarbetet ska uppfylla gemensamma behov för att uppnå de mål som finns i respektive strategi. Samarbeten med andra leaderområden ska gälla en konkret projekttid.

44 § Stöd får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder.

45 § Stöd för paraplyprojekt får endast lämnas till lokala aktionsgrupper. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Delaktiviteterna ska ha utförts av externa aktörer.

Stöd för delaktiviteter i paraplyprojekt får endast lämnas med förenklade kostnadsalternativ enligt 3 kap. 23-31 §§ om den lokala aktionsgruppen har ersatt utföraren av delaktiviteten med belopp som motsvarar det förenklade kostnadsalternativet.

Den lokala aktionsgruppen ska lämna en separat ansökan om delutbetalning för varje delaktivitet i paraplyprojektet. Vid ansökan om utbetalning av stöd ska samtliga utgifter för delaktiviteten ha betalats av den externa aktören.

Investeringar är inte stödberättigande inom paraplyprojekt

46 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,
4. köp av tjänster och
5. övriga utgifter.

Övriga utgifter enligt punkt 5 får avse:

1. förädling av de fiske- och vattenbruksprodukter som specificeras i bilaga 1 till Fördraget om europeiska unionens funktionssätt,
2. produktion för försäljning av förnybar energi,
3. fordon eller
4. utrustning för bevakning, med undantag för växthus.

47 § Offentliga resurser får ingå som medfinansiering. De offentliga resurserna ska redovisas till den handläggande myndigheten i samband med ansökan om utbetalning.

48 § Övrigt offentligt stöd får ingå som medfinansiering. I de fall övrigt offentligt stöd ingår som medfinansiering ska medfinansieringsintyg ha kommit in till den handläggande myndigheten innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Medfinansieringsintyg behöver inte komma in till den handläggande myndigheten om:

1. det övriga offentliga stödet kommer från den egna organisationen,
2. den lokala aktionsgruppen har finansierat det övriga offentliga stödet eller
3. det inte är möjligt för finansören att på förhand avgöra hur stor medfinansiering kommer bli.

49 § Det övriga offentliga stödet ska vara inbetalat till stödmottagaren innan den handläggande myndigheten fattar beslut om utbetalning.

Vid utbetalning ska stödmottagaren ha fått minst en proportionerligt lika stor andel av det övriga offentliga stödet som andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd. Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är lägre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd, ska utbetalningen minskas så att andelen övrigt offentligt stöd stämmer överens med beslut om stöd.

Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är proportionerligt högre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd ska stödmottagaren betala tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären. Om stödmottagaren inte har betalat tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären innan den handläggande myndigheten fattar beslut om slututbetalning ska slututbetalningen minskas med ett belopp som motsvarar den överskjutande delen.

Förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin

50 § Stöd får lämnas till lokala aktionsgrupper för lön till personal och arvoden, inklusive lönekostnadspåslag.

Stöd får även lämnas för den lokala aktionsgruppens driftskostnader. Driftskostnaderna ska redovisas som ett schablonpåslag på upp till 33 procent beräknat på faktiska utgifter för personal och arvoden inklusive lönekostnadspåslag. Följande utgifter som räknas som driftskostnader:

1. Utgifter för drift och mobilisering för att genomföra den lokala utvecklingsstrategin.
2. utgifter för att underlätta utbyte mellan intressenter och för att sprida information om den lokala utvecklingsstrategin samt att stödja potentiella stödmottagare att utveckla projekt och för att förbereda ansökningar om stöd och utbetalning,
3. utgifter för revision i enlighet med startbeslut och föreningens fastställda stadgar och
4. utgifter för uppföljning och utvärdering av utvecklingsstrategin.

Arbetet med uppföljning och utvärdering enligt punkt 4 får genomföras i samarbete med andra leaderområden.

Stöd till samarbete

Gemensamma bestämmelser för stöd till samarbete

51 § Stödmottagaren ska ha minst en samarbetspart. Det framgår av artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115.

Samarbetsparten ska ha bekräftat samarbetet skriftligt och tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening, organisation eller företag än stödsökanden.

52 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. immateriella investeringar i form av inköp eller utveckling av programvara
3. eget arbete,
4. köp av tjänster och
5. övriga utgifter.

För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper kan stöd även lämnas för investeringar.

53 § Stöd får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder.

54 § Stöd beviljas inte till pågående samarbetsprojekt vilket innebär att befintlig verksamhet inom redan etablerade kluster eller nätverk inte kan stödjas

55 § Stöd får inte lämnas till insatser som är stödberättigande inom stödet till lantrasföreningar enligt 4 kap. 1 och 2 §§.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd

56 § Stöd får lämnas för samarbeten som bidrar till att utveckla, pröva och utvärdera processer, metoder, produkter, tekniker och liknande genom samverkan mellan olika kompetenser inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäring.

57 § Stöd får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. företagsutveckling,
2. digitalisering och ny teknik,
3. nya odlings- och uppfödningssystem,
4. riskhantering,
5. klimatanpassning,
6. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
7. stallbyggnation,
8. djurvälstånd och smittskydd,
9. arbetsmiljö,
10. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
11. viltskador eller
12. vattenhushållning och vattenförsörjning.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom miljö och klimat

58 § Stöd får lämnas till samarbeten som stöder miljövard och klimatåtgärder samt bidrar till de nationella miljömålen, den nationella klimatanpassningsstrategin och EU:s miljö- och klimatmål.

59 § Stöd får lämnas till samarbeten som syftar till att utveckla, pröva och utvärdera nya produkter, metoder, processer och tekniker inom följande områden:

1. natur- och kulturmiljö,
2. växtnäring och minskning av kväve- och fosforförluster,
3. minskning av utsläppen av växthusgaser och ammoniak från jordbruket och från marken,
4. produktion och användning av förnybar energi,

5. effektivare energianvändning,
6. kolinlagring och klimatanpassning,
7. växtskydd,
8. nya grödor för ökad inhemsk proteinförsörjning eller ökad gröddiversitet,
9. markbördighet och markpackning,
10. vattenförvaltning,
11. vattenhushållning och vattenförsörjning,
12. ekologisk produktion eller
13. bevarande av den biologiska mångfalden bland husdjursraser.

60 § Stöd får lämnas till samarbeten som bidrar till en förbättrad miljö på landskapsnivå med syfte att

1. bevara och förstärka den biologiska mångfalden,
2. förbättra vattenkvaliteten,
3. få en hållbar mark- och vattenanvändning,
4. synliggöra och förstärka kulturmiljövärden i landskapet,
5. synliggöra och förstärka ekosystemtjänster i landskapet eller på annat sätt förbättra miljön så att området blir mer attraktivt för friluftsliv och rekreation,
6. undersöka, utreda och åtgärda effekter av ett förändrat klimat,
7. öka kolförråd i mark och vegetation eller
8. förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring

61 § Stöd får lämnas till samarbeten som bidrar till att företag på landsbygden med verksamhet inom livsmedel och besöksnäring kan utvecklas, marknadsorienteras, öka sin export, öka antalet arbetstillfällen och ta tillvara landsbygdens resurser.

Stöd får även lämnas till organisationer som förvaltar och utvecklar en plats och besöksnäringorganisationer som samarbetar för att utveckla besöksnäringen som helhet.

62 § Stöd får lämnas till samarbeten som bidrar till att främja och bevara ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till mat- och livsmedelsframställning om de bidrar till att verksamma inom livsmedelsproduktion och förädling av livsmedel kan

1. utbyta erfarenheter och utveckla processer, produkter eller lokala marknader,
2. öka lokal livsmedelsförsörjning och
3. öka direktförsäljning från producent till konsument, förädlare och restauranger.

63 § Stöd får lämnas till aktiviteter som handlar om:

1. lokal livsmedelsförsörjning,
2. småskalig livsmedelsförädling,
3. matkultur och lokal matidentitet,
4. måltidsturism och destinationsutveckling,
5. företagsutveckling,
6. marknadsföring, logistik och försäljning,
7. produktutveckling och utveckling av förpackningar,

8. varumärkes- och konceptutveckling,
9. märkning och skyddade beteckningar eller
10. betydelsen av mångfald och jämställdhet inom näringen.

Stöd till kompetensutveckling

Gemensamma bestämmelser om stöd till kompetensutveckling

64 § Stöd får lämnas för:

1. informations och demonstrationsaktiviteter:
  - a) informationsmaterial eller andra informationsinsatser,
  - b) demonstrationsgårdar eller demonstrationsodlingar,
  - c) uppdatering och utveckling av digitala verktyg,
  - d) utveckling och testning av nya koncept och
  - e) metoder för kompetensöverföring.
2. gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper,
3. fortbildning av rådgivare, konsulter, företag, företagarföreningar och organisationer som sker genom:
  - a) gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper,
  - b) informations- och demonstrationsaktiviteter,
  - c) mentorsprogram för rådgivare,
  - d) stöd till nätverk och annan samverkan eller
  - e) supporttjänster för kontinuerligt expertstöd till rådgivare och
4. enskild rådgivning.

65 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som avser:

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och faktiska indirekta kostnader,
2. immateriella investeringar i form av inköp eller utveckling av programvara,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst och
5. övriga utgifter.

66 § Stöd får inte lämnas för materiella investeringar.

67 § De som genomför aktiviteter ska ha dokumenterad erfarenhet inom det aktuella området. De ska även ha personal som har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det område de ska bedriva kompetensutveckling, fortbildning eller rådgivning.

Stödsökanden ska ansvara för att villkoren uppfylls och ska vid ansökan om stöd beskriva på vilket sätt villkoren kommer att uppfyllas.

68 § Stödmottagaren ska lämna följande uppgifter till den handläggande myndigheten:

1. namn och personnummer på samtliga deltagare,
2. antal utbildningsdagar,
3. projektets journalnummer,
4. utbildningens namn samt

5. datum och nettotid i timmar för utbildningen.

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd

69 § Stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringens företag får ökad kunskap eller praktiska exempel på hur de kan stärka sin konkurrenskraft och för fortbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom dessa näringar.

70 § Stöd till kompetensutveckling inom förbättrad djurvelfärd får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, akvaponi och rennäringens företag samt företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar¹¹ får ökad kunskap inom djurvelfärd och för fortbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom dessa näringar.

71 § De aktiviteter som genomförs för stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd får omfatta ämnen som handlar om:

1. arbetsmiljö,
  2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
  3. digitalisering och ny teknik,
  4. djurvelfärd och smittskydd,
  5. företagsutveckling,
  6. klimatanpassning,
  7. nya odlings- och uppfödningssystem,
  8. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
  9. riskhantering,
  10. byggnation av stall,
  11. viltskador,
  12. vattenförsörjning till djurhållning,
  13. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan eller
  14. regelverket för samfälliga markavvattningsanläggningar.
- Punkt 13 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

72 § Stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat, får lämnas för aktiviteter som bidrar till ökad kunskap om

1. nationella miljö kvalitetsmål,
2. EU-gemensamma mål för miljö, klimat, förnybar energi och vattenkvalitet eller

---

¹¹ Företag och ideella föreningar som håller minst 10 hästar på sin eller sina produktionsplatser vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs.

3. tillämpliga direktiv, förordningar och regler enligt artikel 15.4 i förordning (EU) 2021/2115.

Kompetensutvecklingen får rikta sig till verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi), skogsbruk och rennäringsföretag samt företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar¹². Kompetensutvecklingen får även rikta sig till rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom skogsbruk för deras fortbildning.

Aktiviteterna ska ge målgrupperna praktiska och konkreta exempel som går att tillämpa på företags- och föreningsnivå. Aktiviteterna ska även beakta företagets och föreningarnas ekonomiska och sociala hållbarhet för att uppnå en ökad, konkurrenskraftig och hållbar livsmedelsproduktion.

73 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och att främja hållbar energi får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. att öka den allmänna kunskapen om kvävetts eller kolets kretslopp på gården,
2. att bättre anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen eller nyttjandet av inhemskt producerat proteinfoder,
3. att anpassa användningen av gödningen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,
4. att röta stallgödsel,
5. att öka kunskaperna om och stimulera användning av klimateffektiva tekniker, grödor eller metoder,
6. att öka kunskapen om och stimulera användning av åtgärder för att öka kolförråd i mark och vegetation,
7. att öka kunskapen om energieffektivisering eller om produktion eller användning av förnybar energi,
8. att öka den allmänna kunskapen om de effekter som klimatförändringarna har för jordbruket samt hur dessa effekter kan förebyggas,
9. att öka motståndskraften inom jordbruket mot extrema väderhändelser såsom höga temperaturer, torka, kraftiga vindar eller nederbörd,
10. hur företag kan bidra till ett mer resurseffektivt jordbruk genom ökad användning av avfall eller rest- eller biprodukter till energi,
11. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,
12. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar eller
13. att öka kunskaperna om hur effekterna av ett förändrat klimat kan förebyggas genom ståndortsanpassning, stormsäkring och ökad variation inom skogsbruket.

Punkt 11 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

74 § Stöd till kompetensutveckling för att främja en hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. att anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen,

---

¹² Företag och ideella föreningar som håller minst 10 hästar på sin eller sina produktionsplatser vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs.

2. att anpassa användningen av gödningen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,
  3. åtgärder i fält som gynnar grödornas utveckling och som ger ett effektivt upptag av växtnäring,
  4. skyddsåtgärder som minskar transporten av fosfor eller kväve från fält eller hagar och som reducerar övergödningseffekter i vatten eller hav,
  5. att förbättra metoderna för lagring eller spridning av stallgödsel,
  6. åtgärder inom växtodling eller djurproduktion som ökar resurseffektiviteten och minskar övergödningseffekter i vatten eller hav,
  7. att öka den allmän kunskapen om kvävet eller fosforns kretslopp på gården
  8. att öka användningen av metoder som i första hand förebygger växtskyddsproblem och vid behov anpassar användningen av växtskyddsmedel inom integrerat växtskydd,
  9. att minska miljörisker vid användning av växtskyddsmedel inklusive minska negativ påverkan på pollinerare och andra nyttodjur inom integrerat växtskydd,
  10. att öka användningen av biologisk bekämpning, godkända lågriskämnen och allmänkemikalier eller om hur man kan kombinera kemiska och mekaniska bekämpningsmetoder inom integrerat växtskydd,
  11. att minska hälsorisker för användare av växtskyddsmedel,
  12. att bidra till att öka eller bibehålla markens bördighet eller till att minska markpackningen,
  13. åtgärder i växtodlingen som gynnar rotutveckling eller mullhalt,
  14. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,
  15. regelverket för samfälliga markavvattningsanläggningar,
  16. att underlätta omläggningen till ekologisk produktion,
  17. att bidra till kunskap om hur man i ekologisk produktion kan utveckla produktionsmetoder eller klara av produktionstekniska hinder eller
  18. att öka den allmänna kunskapen om hur man kan minska negativ påverkan och skador på mark och vatten vid skogsbruksåtgärder.
- Punkt 14 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

75 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till skyddet av den biologiska mångfalden, förbättra ekosystemtjänster och bevara livsmiljöer och landskap, får lämnas för aktiviteter som handlar om:

1. hur man gynnar biologisk mångfald eller hur man restaurerar natur- eller kulturmiljöer,
2. hur man kan skapa förutsättningar för att öka den biologiska mångfalden i och vid åkermark,
3. hur betesmarker eller slåtterängar ska skötas för att gynna den biologiska mångfalden eller natur- eller kulturmiljöer,
4. hur odlingen av bevarandevärda växtsorter kan öka,
5. åtgärder i jordbruket för att öka ett områdes naturvärden, kulturvärden eller sociala värden,
6. skogens och odlingslandskapets ekosystemtjänster eller dess gröna infrastruktur,

7. att öka den allmänna kunskapen om naturvårdande skötsel och ökad användning av alternativa skogsbruksmetoder för att kunna bidra till en större variation och mångfald i skogen,
8. att genom att aktivt skapa strukturer och habitat öka den allmänna kunskapen om hur man i samband med ordinarie skogsskötsel kan stärka förutsättningarna för biologisk mångfald i den brukade skogen,
9. att öka den allmänna kunskapen om vilken hänsyn som behöver tas till natur, kultur- och sociala värden i skogen så att skogens alla värden ska kunna bevaras och utvecklas eller
10. att öka den allmänna kunskapen om viltet som resurs och dess påverkan på skogens värden samt om olika åtgärder med syfte att öka fodermängden i landskapet.

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom livsmedel- och besöksnäring

76 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedel och besöksnäring får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringens företag samt verksamma inom små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen eller ta tillvara på landsbygdernas resurser.

77 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas för fortbildning och support av rådgivare, konsulter, företag, företagareföreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig mot verksamma inom jordbruk-, trädgård- (inklusive akvaponi) och rennäringen samt mot verksamma i små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen

78 § De aktiviteter som genomförs inom området livsmedel- och besöksnäring får omfatta ämnen som handlar om:

1. arbetsmiljö,
2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
3. företagsutveckling,
4. lokal livsmedelsförsörjning och småskalig livsmedelsförädling,
5. matkultur och lokal matidentitet,
6. måltidsturism, hållbar markförvaltning och destinationsutveckling,
7. marknadsföring, logistik och försäljning,
8. produktutveckling, utveckling av förpackningar och varumärken samt konceptutveckling,
9. vilt som mat eller
10. utveckling av nya tjänster.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska upphöra att gälla.
2. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska gälla för ärenden i vilka ansökan om stöd har kommit in före denna författning träder i kraft.

CHRISTINA NORDIN

Handläggare.
(Enhetsnamn.)

Bilaga 1

ANSÖKAN OM STÖD

1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR

1.1 Gemensamma uppgifter

En ansökan om stöd ska innehålla uppgifter om:

1. stödsökandens namn, personnummer eller organisationsnummer och adress,
2. övriga uppgifter till stödsökanden eller annan kontaktperson,
3. vad ansökan avser,
4. namnet på insatsen,
5. stödsökanden är skyldig att redovisa moms för insatsen,
6. stödsökanden har ansökt om eller har beviljats andra stöd hela eller delar av samma insats, vem du sökt stöd eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera.
7. varför stödsökanden avser att genomföra insatsen,
8. var insatsen ska genomföras, i vilken eller vilka län, i vilken eller vilka kommuner eller annan plats
9. finansiering,
10. vad som händer med verksamheten efter att insatsen avslutats,
11. slutdatum,
12. insatsen kommer fortsätta även efter att finansieringen stödsökanden söker har betalats ut,
13. stödsökanden är skyldig att följa lagen om offentlig upphandling, och
14. stödsökanden ingår i ett koncernbolag och i så fall vilket koncernbolag.

2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR

2.1 Stöd till lantrasföreningar

2.1.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilka de huvudsakliga aktiviteterna som ska genomföras är,
2. namn, roll och kompetens (utbildning och yrkes- och branscherfarenhet) på de personer som ska genomföra projektet,
3. vilken eller vilka raser som omfattas av projektet och
4. vad stödsökanden ska ha genomfört när insatsen avslutas och
5. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet.

I de fall ansökan avser stöd för fjäderfä ska ansökan även innehålla ansökan om att bli erkänd som avelsorganisation för den eller de aktuella raserna samt en

försäkran om att föreningen kommer att föra in uppgifter i stamböckerna för dessa raser och hålla dessa aktuella.

2.1.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. curriculum vitae (CV) och
6. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar

2.2.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd, och
2. stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan för bevattningsdammen till tillsynsmyndighet eller domstol.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om:

3. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
4. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av bevattningsdammen.

2.2.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
3. tillstånd eller anmälan för bevattningsdammen,
4. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där bevattningsdammen ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
5. dokumentation från eventuell rådgivning,
6. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
7. karta som visar var investeringen är placerad samt placering av vattenuttag på dammen,
8. ritning,
9. teknisk beskrivning, och
10. investeringskalkyl.

Punkt 6 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet.

2.3 Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

2.3.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för ökad diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. företagets huvudsakliga produktions inriktning om stödsökanden driver ett företag inom jordbruk, trädgård eller rennäring eller om stödsökanden ingår i ett hushåll som driver ett sådant företag,
2. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
3. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandes balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som hänt och hur det påverkat företaget,
4. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
5. en ny verksamhet utvecklas till följd av stödsökandes investering,
6. investeringen kommer att påverka energianvändningen i företaget som helhet,
7. investeringen kommer att förändra användningen av fossila bränslen i företaget som helhet,
8. totalt antal arbetstimmar för kvinnor i företaget under det senaste räkenskapsåret,
9. totalt antal arbetstimmar för män i företaget under det senaste räkenskapsåret,
10. ökat antal arbetstimmar för kvinnor efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för kvinnor i företaget per år,
11. ökat antal arbetstimmar för män efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för män i företaget per år,
12. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
13. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
14. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
15. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet, och
16. stödsökandes företag definieras som ett fristående företag.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla följande uppgifter:

17. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och

18. namn, adress och organisationsnummer för företag som drivs av personer som är närstående till stödsökanden och relationen mellan stödsökandens företag och företaget som drivs av närstående personen.

2.3.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. stödsökandens senaste balans- och resultaträkning. Om företaget är så nystartat att stödsökanden inte har någon balans- och resultaträkning ska ansökan innehålla senaste ägares balans- och resultaträkning alternativt öppningsbalansräkning för nystartat företag och
5. de två senaste årsboksluten för företag som drivs av närstående person samt om det finns godkännande eller avtal mellan det företag som söker stöd och närstående företag.

En ansökan ska i de fall det är relevant även innehålla följande bilagor:

6. underlag som visar koppling till andra företag.

2.4 Investeringsstöd för kalkfilterdiken

2.4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för kalkfilterdiken ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. blockidentitet för de block där stödsökanden ska anlägga kalkfilterdiken,
2. omfattning i hektar per block på de kalkfilterdiken som ansökan om stöd avser,
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas och
4. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om följande:

5. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma och
6. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av kalkfilterdiket.

2.4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för kalkfilterdiken ska innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,

4. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där kalkfilterdiket ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att de block som stödsökanden söker stöd för har en lerhalt på minst 15 procent på minst 90 procent av blockets yta¹³ och
7. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökanden har fått i samband med planeringen av kalkfilterdiken och
8. karta som visar var investeringen är placerad.

Punkt 5 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet.

2.5 Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

2.5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas,
2. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
3. stödsökanden bedriver verksamhet inom jordbruks-, trädgårds- eller rennäring i vilken investeringen ska användas,
4. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
5. stödsökanden drivit företaget i mer än ett år, nyligen tagit över företaget eller nyligen startat företaget,
6. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som har hänt och hur det påverkat företaget,
7. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
8. det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
9. företaget bedriver ekologisk odling,
10. hur investeringen avses att påverka antalet djur och djurplatser,
11. hur investeringen avses att påverka arealens omfattning,
12. tak över gödsellagring ingår i investeringen,
13. blockidentitet och omfattning på block med energiskog samt vilken energigröda som ska odlas där,
14. blockidentitet och omfattning på block med täckdikning av åkermark,
15. investeringens påverkan på energianvändningen i stödsökandes företag som helhet och

---

¹³ Mer information om vilka verktyg som kan användas finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

16. investeringen förändrar användningen av fossila bränslen i stödsökandens företag som helhet,
17. vilket år investeringen antas ge full effekt på stödsökandes verksamhet,
18. om en ung jordbrukare helt eller delvis är ansvarig för företaget, och
19. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen.

Om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet, i vilken investeringen ska användas ska stödsökanden även lämna uppgift om

20. vilket företag som bedriver verksamheten,
21. vilken relation stödsökanden har med det företag som bedriver verksamheten,
22. godkännande eller avtal om att stödsökanden som söker stöd för en investering som används i det företag som bedriver verksamheten, och
23. de två senaste årsboksluten för det företag som bedriver verksamheten.

Om stödsökanden inte är en enskild firma ska ansökan om stöd även innehålla uppgifter om följande:

24. personnummer för den person som är huvudansvarig i företaget, och
25. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras.

En ansökan ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om:

26. hur många kubikmeter gödsel som täcks,
27. hur många kubikmeter gödsel som syras per år, och
28. hur många kubikmeter gödsel som sprids per år.

2.5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. beräkningsmall för enhetskostnad eller motsvarande uppgifter, i de fall investeringen avser djurstall med enhetskostnad,
5. om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet, i vilken investeringen ska användas ska stödsökanden bifoga de två senaste slutgiltiga årsboksluten där resultatet har bokförts mot eget kapital, för både stödsökandens företag och det företag som bedriver jordbruksverksamheten,
6. om stödsökanden nyligen tagit över företaget ska stödsökanden bifoga förra ägarens senaste balans- och resultaträkning,
7. om stödsökanden nyligen har tagit över företaget ska stödsökanden bifoga öppningsbalansräkningen,

8. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad, och
9. beräkning av investeringens lönsamhet¹⁴ och

10. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget.

2.6 Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

2.6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. stödsökanden fått tillstånd eller gjort en anmälan om vattenvårdsåtgärden,
2. hur stödsökanden ska sköta vattenvårdsåtgärden efter genomförd investering och
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd.

Om den vattenvårdsåtgärd som ansökan om stöd avser är en våtmark ska stödsökanden även lämna uppgift om:

4. hur stor våtmarkens vattenspegel är,
5. hur stor den totala våtmarksarealen är,
6. om stödsökandes våtmark kommer att gynna en eller flera arter som finns med på listan över aktuella arter¹⁵, i så fall vilken eller vilka arter, och
7. om stödsökanden ska restaurera en hotad naturtyp, och i så fall vilken eller vilka naturtyper¹⁶.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om följande:

8. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma,
9. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av vattenvårdsåtgärden,
10. hur många meter investeringen omfattar, och
11. hur många hektar investeringen omfattar.

2.6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,

¹⁴ Jordbruksverket tillhandahåller en mall, mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

¹⁵ De aktuella arterna i respektive län finns på länsstyrelsens webbplats.

¹⁶ De aktuella naturtyperna i respektive län finns på länsstyrelsens webbplats.

4. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökande har fått i samband med planeringen av vattenvårdsåtgärd,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där vattenvårdsåtgärden ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
7. karta som visar investeringens placering och storlek, i de fall investeringen avser våtmark eller damm ska kartan även innehålla placering av inlopp och utlopp,
8. ritning med beskrivning över investeringens utformning och
9. teknisk beskrivning.

Punkt 5 avser inte stödsökanden som är ett företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.7 Startstöd

2.7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. företagets nuvarande verksamhet,
2. företagets namn,
3. företagets organisationsnummer,
4. det är fler personer än stödsökanden som skickar in en ansökan om startstöd för samma företag och dessa personers personnummer,
5. varför stödsökanden genomför etableringen,
6. stödsökanden etablerar sig som ägare till ett befintligt företag eller startat ett nytt företag,
7. stödsökanden söker startstöd för heltids- eller halvtidsarbete,
8. stödsökandens huvudsakliga produktionsinriktning
9. stödsökanden har en gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning,
10. stödsökanden har arbetslivserfarenhet inom jordbruk, trädgård eller rennäring från motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete,
11. hur många timmar per vecka som stödsökanden avser att arbeta i verksamheten när stödsökanden har genomfört sin affärsplan,
12. kortsiktiga och långsiktiga mål för utvecklingen av verksamheten,
13. företaget har ekologisk djurhållning,
14. företaget bedriver ekologisk odling,
15. antalet djur och djurplatser i företaget vid ansökan om stöd och förväntat antal när affärsplanen är genomförd,
16. arealens omfattning i stödsökandens företag idag och när stödsökanden har genomfört sin affärsplan (arealen anges i hektar (ha) eller kvadratmeter (m²)).

17. stödsökandens företag ägs till mer än 24 procent eller kontrolleras det till mer än 24 procent av rösterna av ett annat företag, offentlig organisation eller gemensamt av flera företag eller offentliga organisationer,
18. stödsökandens företag ingår i en koncern som upprättar koncernbokslut,
19. stödsökandens företag har rätt att utse eller avsätta en majoritet av ledamöterna i styrelse, ledning eller tillsynsorgan i annat företag eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i ditt företag,
20. stödsökandes företag har rätt att utöva bestämmande inflytande över ett annat företag genom avtal eller det företags stadgar eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i ditt företag,
21. stödsökandes företag förfogar, genom överenskommelse med andra aktieägare eller delägare, över en majoritet av rösterna eller andelarna i ett annat företag (t.ex. helägt dotterbolag) eller har ett annat företag motsvarande rättigheter i sökandes företag och
22. hur stödsökandes företag ska uppnå lönsamhet inom tre år från det att etablering skett.

Om stödsökanden genomför etableringen tillsammans med någon annan ska ansökan även innehålla uppgift om:

23. den andra personens personnummer och roll i företaget.

Om ansökan avser startstöd för ett rennäringsföretag ska ansökan även innehålla uppgifter om:

24. stödsökanden har en mentor för de kommande tre åren, och
25. stödsökanden är medlem i en sameby.

2.7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om startstöd ska innehålla följande bilagor:

1. om stödsökanden har etablerat sig som ägare till ett befintligt företag ska stödsökanden bifoga förra ägarens senaste balans- och resultaträkning eller sin öppningsbalansräkning,
2. arrendeavtal,
3. avtal från köp av mark eller produktionsmedel,
4. kontrakt vid köp eller övertagande av gård eller företag,
5. registrering av mervärdesskatt, F-skatt eller SA-skatt,
6. avtal om upplåtelse av andra produktionsmedel, och
7. beräkning för stödsökandes produktionspotential¹⁷.

Om stödsökanden inte är en enskild firma ska ansökan även innehålla följande bilaga:

8. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget.

---

¹⁷ Jordbruksverket tillhandahåller en mall, mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

2.8 Stöd för att bilda innovationsgrupper och innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

2.8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om att bilda innovationsgrupper ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilken kunskap och kompetens som behövs i innovationsgruppen,
2. stödsökanden har haft kontakt med innovationssupporten och hur stödsökanden upplevde den kontakten,
3. antal rådgivare i samarbetsgruppen,
4. antal forskare i samarbetsgruppen,
5. antal primärproducenter i samarbetsgruppen och
6. antal övriga personer i samarbetsgruppen, och
7. vad som är innovativt med den tänka lösningen.

En ansökan om att stöd för innovationsprojekt ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. projektet tidigare har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp och i så fall journalnumret från ansökan om att bilda grupp,
4. ansökans namn på engelska,
5. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller organisation de tillhör, företagets eller organisationens organisationsnummer, deltagarnas roll i projektet och deras kompetensprofil,
6. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
7. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
8. på vilket sätt samarbetet är nytt,
9. vad som är innovativt med den tänka lösningen,
10. av vilka aktiviteter som ska genomföras,
11. vilka resultaten är vid projektets slut, och
12. beskrivning av hur den framtagna produkten eller tjänsten ska marknadsintroduceras, när den är tillgänglig på marknaden och när försäljningsmålen ska uppnås,
13. projektet är ett transnationellt samarbete, i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet, och
14. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder.

En ansökan om stöd för innovationsprojekt ska även innehålla:

15. en kortfattad beskrivning av projektet på engelska. Av beskrivningen ska det framgå vilket problem innovationen ska lösa, hur innovationen ska lösa problemet och vad det förväntade resultatet är.

2.8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
5. undertecknat samarbetsavtal mellan samarbetspartnerna och
6. underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent eller varumärkesskydd.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som inte funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.9 Stöd till samarbete

2.9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till samarbete ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. projektet är ett nytt samarbete,
2. namn och organisationsnummer på alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet med skriftlig bekräftelse från dessa,
3. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
4. projektet kommer att leda till intäkter och hur stora de beräknas bli under projekttiden, och
5. vilka mål som ska uppnås vid projektets slut,
6. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet, och
7. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

2.9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till samarbete ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,

5. skriftlig bekräftelse från alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet,
6. curriculum Vitae (CV), och
7. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som inte funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

2.10 Stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader

2.10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilket leaderområde som stödsökanden söker stöd i,
2. vilket geografiskt område som kommer ha nytta av projektet,
3. vilket behov stödsökanden vill tillgodose eller vilket problem som stödsökanden vill lösa genom projektet,
4. vilken är målgruppen för projektet och hur målgruppen får nytta av projektet,
5. stödsökanden har involverat målgruppen i planeringen av projektet och i så fall på vilket sätt,
6. hur och hos vilka stödsökanden har förankrat sin projektidé i stödsökandens bygd,
7. hur stödsökanden har organiserat projektet för att det ska bli så framgångsrikt som möjligt,
8. vilka personer som kommer att genomföra projektet och hur stödsökanden säkerställer att nödvändig kompetens finns tillgänglig för att genomföra projektet,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras,
10. vad stödsökanden ska ha genomfört när projektet avslutas,
11. hur stödsökanden planerar att projektets verksamhet ska fortsätta när projektet är slut,
12. ansökan om stöd avser stöd till förberedande eller genomförande av samarbete,
13. vilka leaderområden eller lokala partnerskap som ska finansiera samarbetsprojektet och vilka parter stödsökanden ska samarbeta med,
14. vilka av kategorier av samarbetsparter ingår i samarbetet,
15. hur många leaderområden eller lokala partnerskap som ingår i samarbetet,
16. på vilket sätt projektet är innovativt och nytänkande, om och i så fall hur projektet kommer att påverka miljön och klimatet,
17. projektet kommer att bidra till att motverka diskriminering och främja likabehandling och i så fall på vilket sätt,
18. projektet kommer att bidra till ökad jämställdhet och i så fall på vilket sätt,
19. projektet är en fortsättning på en förstudie eller ett tidigare projekt och i så fall förstudiens eller projektets ärendenummer,
20. stödsökanden kommer att ha med ideella resurser i projektet och i så fall uppgift om antal timmar och värdet i kronor samt uppgift om övriga ideella resurserna och värdet av övriga ideella resurser i kronor,
21. hur projektet skiljer sig från stödsökandens ordinarie verksamhet,

22. hur stödsökanden avgränsar driftprojektet från annan verksamhet i föreningen, ekonomiskt och verksamhetsmässigt,
23. projektet kommer att vara till nytta för företag och i så fall för vilka företag och på vilket sätt,
24. vilka tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
25. intäkter under projekttiden, och i så fall till vilken summa,
26. stödsökanden kommer att genomföra projektet även utan det stöd ansökan avser och i så fall en beskrivning av varför stödsökanden behöver det stöd ansökan avser,
27. hur många företag som kommer att skapas inom projektet innan det avslutas,
28. hur många timmars sysselsättning som kommer att bevaras tack vare projektet,
29. hur många nya produkter som projektet kommer att skapa,
30. hur många nya tjänster som projektet kommer att skapa,
31. hur många nya mötesplatser som projektet kommer att skapa,
32. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet kommer att skapa,
33. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet kommer att skapa,
34. hur många nya besökare som stödsökanden uppskattar att det kommer tas emot per år till följd av projektet,
35. hur många timmars sysselsättning som projektet kommer att skapa,
36. hur många strategier för smarta landsbygder som ska tas fram i projektet,
37. stödsökanden kommer att samarbeta med ett annat leaderområde i Sverige eller i ett annat land i Europa,
38. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
39. hur många fritids- och kulturverksamheter som kommer att bevaras tack vare projektet,
40. hur många nya servicelösningar som projektet kommer att skapa,
41. hur många invånare som kommer att få ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,
42. hur många nya transportlösningar projektet kommer att skapa,
43. hur många företag som kommer att diversifiera sin verksamhet under projektet,
44. hur många företag som kommer att samarbeta för att uppnå ett gemensamt resultat i projektet,
45. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som kommer att tas fram i projektet,
46. hur många företag som kommer att gynnas av de kortare livsmedelskedjor som projektet bidrar till,
47. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att ingå i nya nätverk som skapas inom projektet,
48. hur många natur- eller kulturmiljöer som kommer att restaureras inom projektet,
49. hur långa leder i kilometer som kommer att anläggas eller restaureras inom projektet,
50. hur många återkommande evenemang projektet kommer att skapa,
51. hur många nya besöksmål projektet kommer att skapa,

52. hur många nya gästnätter uppskattar stödsökanden att projektet kommer att skapas per år till följd av projektet,
53. hur många nya bostadslösningar projektet kommer att skapa,
54. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 25 år eller yngre,
55. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
56. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 25 år eller yngre,
57. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
58. hur många nya sociala företag projektet kommer att skapa,
59. hur många nya lösningar på miljö- och klimatproblem projektet kommer att skapa,
60. hur många nya aktiviteter som genomförs utanför högsäsong projektet kommer att medföra,
61. hur många nya besökare utanför högsäsong uppskattar stödsökanden att det kommer tas emot per år till följd av projektet,
62. hur många utbildningstillfällen som kommer att hållas inom projektet,
63. hur många praktikplatser som projektet har skapat,
64. hur många mötesplatser som kommer att bevaras tack vare projektet,
65. hur många nya föreningar som kommer att bildas inom projektet,
66. hur många nya medlemmar som stödsökanden uppskattar att lokala föreningar kommer att få under projektet,
67. hur många nya affärsplaner som projektet kommer att skapa,
68. hur många företag som kommer att få stöd genom projektet,
69. hur många timmars sysselsättning genom säsongsarbete som projektet kommer att skapa,
70. hur många befintliga nätverk som kommer att få fler medlemmar genom projektet,
71. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att genomföra aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,
72. hur många investeringar för att minska energianvändningen som projektet kommer att göra,
73. hur många företag som kommer att certifieras eller miljödiplomeras genom projektet,
74. hur många aktiviteter som främjar fritidsfisket som kommer att genomföras inom projektet,
75. hur många nya förvaltningsplaner som kommer att tas fram i projektet,
76. hur många vatten- eller våtmarksområden som projektet kommer att restaurera,
77. hur mycket ny produktionskapacitet, i kilogram per år, inom vattenbruk som projektet kommer att skapa,
78. hur många bryggor eller hamnar som projektet kommer att restaurera, och
79. stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material.

2.10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader ska beroende vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet,
5. aktivitetsplan,
6. finansieringsplan,
7. intyg för samarbetspartners,
8. karta,
9. medfinansieringsintyg,
10. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad,
11. timkostnadsberäkning, och
12. fullmakt

Punkt 4 avser inte stödsökanden som är ett företag som inte funnits i mer än tre år eller som är en kommun, region eller myndighet.

2.11 Stöd till kompetensutveckling

2.11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det aktuella området,
2. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
3. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att delta i en gruppaktivitet, till exempel en kurs, studiecirkel eller studieresa,
4. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att få rådgivning,
5. hur många rådgivare som kommer att få fortbildning och
6. stödsökandens verksamhet har fått stöd av mindre betydelse under de senaste tre beskattningsåren och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
7. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
8. projektets målgrupp,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras, och
10. vilka mål som ska ha uppnåtts vid projektets slut.

2.11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska beroende på vad ansökan avser innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offert eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,

SJVFS 2022:xx

4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. underlag från tidigare arbeten eller referensobjekt som styrker att de som anordnar kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
6. curriculum Vitae (CV), och
7. timkostnadsberäkning.

Punkt 4 avser inte företag som funnits i mer än tre år och inte heller stödsökanden som är en kommun, region eller myndighet.

Bilaga 2

ANSÖKAN OM UTBETALNING

1. GEMENSAMMA UPPGIFTER OCH BILAGOR

1.1 Gemensamma uppgifter

En ansökan om utbetalning ska innehålla uppgifter om:

1. insatsen följer beslut om stöd, och om inte vad som särskiljer sig,
2. vad som genomförts under perioden som ansökan om utbetalning avser,
3. insatsen kan slutredovisas i tid,
4. vilka resultat som uppnåtts,
5. stödmottagaren har sökt eller beviljats andra stöd för utgifter som tas upp i ansökan om utbetalning samt vem stödmottagaren sökt eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera,
6. stödmottagaren är skyldig att följa någon av lagarna om offentlig upphandling,
7. stödmottagaren ansökt och/eller blivit beviljad undantag från kravet på betalningsbevis,
8. stödmottagaren har en webbplats samt adressen till webbplatsen,
9. stödmottagaren tagit fram informations- och eller kommunikationsmaterial som innehåller information om någon del av insatsen,
10. stödmottagaren har några sociala medier och vilka dessa är,
11. stödmottagaren är skyldig att redovisa moms för insatsen, och
12. namn och kontaktuppgifter till kontaktperson, och även kontaktpersonens ansvarsområde.

1.2 Gemensamma bilagor

En ansökan om utbetalning ska innehålla följande bilagor:

1. Informations- och/eller kommunikationsmaterial, om sådana tagits fram inom insatsen.

2. STÖDSPECIFIKA UPPGIFTER OCH BILAGOR

2.1 Stöd till lantrasföreningar

2.1.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. projektet har genererat intäkter, och
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet.

2.1.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. Tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen.

2.2 Investeringsstöd för bevattningsdammar

2.2.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka utgifter det är, och
3. vattenuttaget har samma placering som angavs i ansökan om stöd.

2.2.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen,
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning, och
3. vattenuttagets placering.

2.3 Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

2.3.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är och
4. den genomförda investeringen bidragit till att antalet arbetstimmar har ökat för kvinnor respektive män i företaget samt antalet nya arbetstimmar per år.

2.3.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen och
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.4 Investeringstöd för kalkfilterdiken

2.4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av investeringstöd för kalkfilterdiken ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. vilka block-id stödmottagaren genomfört investeringen på och
4. omfattningen i hektar per block.

2.4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringstöd för kalkfilterdiken ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen.

2.5 Investeringstöd för ökad konkurrenskraft

2.5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av investeringstöd för ökad konkurrenskraft ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
4. antal djur och djurplatser efter genomförd investering för stödmottagarens produktionsinriktning,
5. arealens omfattning efter genomförd investering,
6. vilka block, blockens storlek samt vilken energigröda som har planterats på dem och
7. vilka block och blockens storlek som täckdikning har anlagts på.

2.5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringstöd för ökad konkurrenskraft ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen och
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.6 Investeringstöd för vattenvårdsåtgärder

2.6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av investeringstöd för vattenvårdsåtgärder ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
3. hur vattenvårdsåtgärden ska skötas efter genomförd investering,
4. hur stor den totala våtmarksarealen är efter genomförd investeringen,
5. hur stor vattenspegeln är efter genomförd investering,
6. antalet meter som investeringen har omfattat,
7. antalet hektar som investeringen har omfattat och
8. våtmarken eller dammens inlopp och utlopp har samma placering som angavs i ansökan om stöd.

2.6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen,
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning och
3. inloppet och utloppets placering för våtmarken eller dammen.

2.7 Startstöd

2.7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. stödmottagen fortfarande är ansvarig för företaget, om inte motivera varför,
2. hur stödmottagaren har utvecklat företaget sedan etableringen,
3. minst en tredjedel av de totala intäkterna i stödmottagarens företag kommit från jordbruksverksamhet, inklusive direktstöd, under de senaste 24 månaderna,
4. vad som varit de största utmaningarna med att vara ny och ung företagare,
5. stödmottagaren har saknat någon kurs eller fortbildning,
6. antalet djur och djurplatser i stödmottagarens företag efter genomförd affärsplan och
7. arealens omfattning i hektar eller kvadratmeter, i stödmottagarens företag, efter genomförd affärsplan.

2.7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. underlag till motiveringen för varför stödmottagaren inte längre är ansvarig för företaget och
2. årsbokslut för de senaste två åren.

2.8 Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

2.8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. innovationsgruppen kom fram till att idén som beskrevs i ansökan om stöd gäller en ny innovation som kan utvecklas,
2. innovationen redan fanns, hur innovationsgruppen kom fram till det samt vilka lösningar som redan fanns på problemet,
3. antalet organisationer i innovationsgruppen som undertecknat ett samarbetsavtal,
4. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
5. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
6. projektet har genererat intäkter,
7. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
8. antalet personer som har ingått i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
9. vilka problem som projektet/innovationen ska lösa, viken nytta projektet/innovationen bidragit med till slutanvändaren samt vad som är de huvudsakliga resultaten och lärdomarna i en sammanfattning på svenska samt engelska,
10. syftet med projektet i korthet på svenska och engelska,
11. stödmottagaren har marknadsintroducerat sin innovativa idé på marknaden, och om inte hur långt stödmottagaren kommit med marknadsintroduceringen,
12. projektet är ett transnationellt samarbete, och i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet och
13. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder.

2.8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet och
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.9 Stöd till samarbete

2.9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av stöd för samarbete ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. namn, funktion och kompetens på gruppens deltagare per företag eller organisation,
2. namn och organisationsnummer på alla samarbetspartners som deltagit i projektet
3. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
4. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
5. projektet har genererat intäkter och
6. småbiotoper har anlagts i projektet och i så fall antalet småbiotoper.

2.9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

7. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet,
8. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning och
9. bilaga ang småbiotoper.

2.10 Stöd till Lokalt Ledd utveckling genom Leader

2.10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan utbetalning av stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

10. hur projektet har förankrats,
11. ideella resurser har använts inom projektet, vilka de var och deras värde,
12. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra insatsen,
13. projektet har genererat intäkter,
14. någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
15. vilka andra aktörer som stödmottagaren har samarbetat med för att nå projektets syfte och mål samt deras roll i projektet, vad de har bidragit med och vad de har fått ut,
16. vem eller vilka som har gynnats av projektet,
17. stödmottagaren har arbetat för att minimera negativ miljö- och klimatpåverkan,
18. stödmottagaren har arbetat för att motverka diskriminering och främja likabehandling, och i så fall på vilket sätt,
19. stödmottagaren har arbetat för ökad jämställdhet, och i så fall på vilket sätt,
20. hur stödmottagaren har arbetat med social och ekonomisk hållbarhet i projektet,

21. hur stödmottagaren planerar att projektets resultat ska bestå efter att projektet, är slut
22. vilka andra resultat och effekter projektet skapat som stödmottagaren inte hade räknat med vid projektstart,
23. antal företag som har skapats inom projektet,
24. antal timmars sysselsättning som har bevarats tack vare projektet,
25. projektet har skapat nya produkter, och i så fall antalet produkter som skapats,
26. vem produkterna är nya för,
27. projektet har skapat nya tjänster, och i så fall antalet nya tjänster och vem tjänsterna är nya för,
28. hur många nya mötesplatser som projektet skapat och/eller bevarat,
29. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet skapat och/eller bevarat,
30. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet skapat,
31. hur många nya besökare som stödmottagaren uppskattar att de kommer ta emot per år till följd av projektet,
32. hur många timmar sysselsättning som projektet har skapat för kvinnor och män,
33. hur många strategier för smarta landsbygder som tagits fram i projektet,
34. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 25 år eller yngre,
35. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 26 år eller äldre,
36. hur många utbildningstillfällen som hållits inom projektet,
37. hur många praktikplatser som projektet skapat,
38. hur många föreningar som har bildats inom projektet
39. hur många nya servicelösningar som skapats inom projektet,
40. hur många nya transportlösningar som skapats inom projektet,
41. hur många nya medlemmar som lokala föreningar har fått under projektet,
42. hur många företag som har diversifierat sin verksamhet under projektet,
43. hur många nya affärsplaner som projektet skapat,
44. hur många företag som har samarbetat för att uppnå gemensamma resultat i projektet,
45. hur många företag som har fått stöd genom projektet,
46. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som tagits fram i projektet,
47. hur många nya sociala företag som projektet har skapat,
48. hur många företag som har gynnats av de kortare livsmedelkedjorna som projektet har bidragit till,
49. antal timmar sysselsättning genom säsongsarbete som projektet har skapat,
50. hur många företag, föreningar och andra organisationer som ingår i nya nätverk som projektet har skapat,
51. hur många befintliga nätverk som har fått fler medlemmar genom projektet,
52. hur många företag, föreningar och andra organisationer som har genomfört aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,

53. hur många investeringar som projektet gjort för att minska energianvändningen,
54. hur många nya lösningar som projektet har skapat på miljö- och klimatproblem,
55. hur många företag som certifierats eller miljödiplomerats genom projektet,
56. hur många aktiviteter som projektet genomfört som främjar fritidsfiske,
57. hur många nya förvaltningsplaner som projektet har tagit fram,
58. hur många vatten- eller våtmarksområden som har restaurerats inom projektet,
59. antal kilogram per år ny produktionskapacitet inom vattenbruk som projektet har skapat,
60. hur många bryggor eller hamnar som har restaurerats inom projektet,
61. hur många invånare som fått ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,
62. hur många natur- eller kulturmiljöer som har restaurerats inom projektet,
63. hur långa leder i kilometer som har anlagts eller restaurerats inom projektet,
64. hur många nya aktiviteter som projektet medfört som genomförts utanför högsäsong,
65. hur många nya besökare utanför högsäsong som stödmottagaren kommer att kunna ta emot per år till följd av projektet,
66. hur många nya besöksmål som har skapats inom projektet,
67. hur många återkommande evenemang som skapats inom projektet,
68. hur många nya gästnätter som kommer att skapas per år till följd av projektet och
69. hur många nya bostadslösningar som har skapats inom projektet.

2.10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till Lokalt ledd utveckling genom Leader ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen och
2. begagnad utrustning och återanvänt material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

2.11 Stöd till kompetensutveckling.

2.11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska beroende på vad ansökan avser utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om:

1. vilka målgrupper projektet gynnat och på vilket sätt,
2. projektet har genererat intäkter,
3. det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
4. hur många av deltagarna som medverkat i gruppaktiviteterna, under perioden som du söker utbetalning för, är 16 år eller äldre och
5. antal rådgivare som fått fortbildning under perioden som du söker utbetalning för.

2.11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet och
2. deltagarlista med personuppgifter för varje genomförd gruppaktivitet, rådgivning och fortbildning av rådgivare som ingår i den aktuella utbetalningen.

Bilaga 3

ANSÖKAN OM STÖD – OFFENTLIG UPPHANDLING

Om den handläggande myndigheten begär det ska stödsökanden vid ansökan om stöd skicka in underlag som visar:

1. om stödsökanden tillgodoser behov i det allmännas intresse, som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödsökanden får sin finansiering ifrån,
3. om stödsökanden står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas och
4. vilka som sitter i stödsökandens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödsökanden omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödsökanden lämna in:

1. en försäkran om att stödsökanden har riktlinjer för direktupphandling,
2. en försäkran om att stödsökanden, vid inköp från 100 000 kronor, dokumenterar upphandlingen och skälen för den,
3. uppgift om vilka upphandlingsförfaranden som kommer att användas för de olika utgiftskategorierna och
4. uppgift om vilka stödfunktioner för upphandling finns och hur kommer de att användas.

*Bilaga 4***FÖRENKLADE KOSTNADSLTERNATIV****Enhetskostnad för nybyggnation av stallar**

Enhetskostnad används vid stöd för nybyggnation av följande stallar:

Djurkategori:	Enhetskostnad per plats:	Enhetskostnad per kvadratmeter stallyta:
Mjölkkö 0-150 platser	113 100 kr	
Mjölkkö mer än 150 platser	98 900 kr	
Kalvar 0-3 månader	20 800 kr	
Ungdjur, nötkreatur, i liggbås	27 200 kr	
Dikor i liggbås	63 400 kr	
Sugga i produktion	74 100 kr	
Slaktsvin	9 900 kr	
Slaktkyckling	202 kr	
Djupströ med skrapad gång för nötkreatur		4 900 kr

I de fall inget storleksintervall anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett storlek på stall och antal förprovade platser.

I de fall inget särskilt inhysningssystem anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett inhysningssystem.

Enhetskostnaden avser markarbete, byggnad, installationer, fast inredning samt projekteringskostnad. Vid stöd med enhetskostnad för nybyggnation av stallarna i tabellen ovan går det därför inte att även få stöd utifrån faktiska utgifter för dessa utgifter. Kostnader för anläggning av gödselvårdsanläggning ingår inte i enhetskostnaden.

Med nybyggnation avses en ny byggnad som inte står i öppen förbindelse med övriga befintliga byggnader oavsett avståndet till dessa. Om en ny huskropp ansluts mot en befintlig byggnad och om dessa har förbindelse med varandra exempelvis genom avsaknad av mellanvägg eller öppningar i mellanväggen, är den nya huskroppen en tillbyggnad och stödmottagaren kan endast få stöd enligt faktiska utgifter.

Ytor i djurstall med djupströbädd med skrapgång för nötkreatur ska vara under tak och avse utrymmen som huvudsakligen är åtkomliga för djuren inom stallbyggnadens ytterväggar. Foderbordet får räknas in i ytan även om det ligger utanför själva huskroppen, förutsatt att foderbordet är under tak.

Bilaga 5

ANSÖKAN OM UTBETALNING – OFFENTLIG UPPHANDLING

Om den handläggande stödmyndigheten begär det ska stödmottagaren vid ansökan om utbetalning skicka in underlag som visar:

1. om stödmottagaren tillgodoser behov i det allmännas intresse, som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödmottagaren får sin finansiering ifrån,
3. om stödmottagaren står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas och
4. vilka som sitter i stödmottagarens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödmottagaren omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödmottagaren lämna in:

5. uppgifter om upphandlingsplanen som angavs i ansökan om stöd har följts,
6. uppgifter om utgifterna och kostnaderna i ansökan om utbetalning har upphandlats,
7. underlag som visar varför ett åberopat undantag från upphandlingsreglerna är tillämpligt,
8. annonseringsunderlag,
9. förteckning över inkomna anbud och vinnande anbud,
10. dokumentation från anbudsutvärdering,
11. tilldelningsbeslut och meddelande om tilldelningsbeslut,
12. avtal och eventuellt ramavtal,
13. underlag till eventuellt avrop från ramavtal och
14. eventuell ytterligare dokumentation som behövs för att säkerställa att upphandlingen är korrekt genomförd.

Stödregelenheten
Jeanette Ringbom

Konsekvensutredning för förslag till nya föreskrifter om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling;

A. Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Inledning

Den första januari år 2023 börjar nästa programperiod för europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik. Programperioden kommer att sträcka sig fram till och med år 2027. Europeiska unionen har tagit fram nya grundläggande regelverk för den kommande programperioden som alla medlemsländer ska förhålla sig till. Varje medlemsland har sedan tagit fram strategiska planer som beskriver landets jordbrukspolitik för perioden.

Utöver den strategiska planen behöver vi i Sverige även rättsligt bindande svenska förordningar och föreskrifter som reglerar de stöd som är aktuella under programperioden. Den svenska förordningen fastställs av regeringen, i den finns bemyndigande för Jordbruksverket att fastställa kompletterande föreskrifter. Föreskrifterna behöver bland annat reglera stödvillkor, ersättningsformer och regler kring hur ansökningar ska göras och vad de ska innehålla.

Föreslagen reglering

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § om grundläggande bestämmelser

I 1§ anges de grundläggande, överordnade regelverk som finns till föreskriften. Dessa regelverk styr delvis vilket innehåll som finns i föreskriften. Föreskriften kompletterar även de regler som finns på EU- och regeringsnivå. De grundläggande regelverken anges i föreskriften för att tydliggöra vilka regelverk som är tillämpliga för de åtgärder som regleras i föreskriften.

2 § om vilka stöd föreskrifterna omfattar

I 2 § finns en redogörelse över de stöd som omfattas av föreskrifterna i författningen. Redogörelsen behövs för att det ska bli tydligt vilka stöd som regleras i författningen. Stöden anges i samma ordning som de förekommer i den strategiska planen och i de stödspecifika bestämmelserna i kapitel 4.

3 § om definitioner

I föreskriften finns ett flertal begrepp som har en specifik innebörd som inte självklart är allmänt vedertagen. För att det ska vara tydligt både för stödsökanden och för de handläggande myndigheterna vad de här begreppen innebär i föreskriften regleras definitionerna av dem.

Flertalet av begreppen och dess definitioner har sedan tidigare funnits med i statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling som bland annat reglerar företagsstöd och investeringsstöd från europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling under den senaste programperioden. Vissa begrepp är dock nya och vissa definitioner har förändrats något för att ge en tydligare bild av vad som avses.

I den strategiska planen framgår det att en ”affärsmässig jordbruksverksamhet” innebär att genom sin affärsplan visa att företaget har möjligheter att bli långsiktigt lönsamt och bidra till ökad livsmedelsproduktion och öka jordbrukssektorns konkurrenskraft. Jordbruksverket väljer att fastställa begreppet på samma sätt i föreskriften. I föreskriften fastställs också en beloppsgräns på 100 000 kr per år som Jordbruksverket anser vara den lägsta omsättningen per år för att en verksamhet ska kunna anses affärsmässig.

”Akvaponi” är ett begrepp som inte tidigare använts i föreskrifter som reglerar företagsstöd och investeringsstöd från europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Begreppet definieras här med samma betydelse som i Statens jordbruksverks föreskrifter om stöd från Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.

Begreppen ”begagnat material” och ”begagnad utrustning” är definierade för att tydliggöra skillnaden mellan nytt och begagnat. Begagnat betyder att materialet eller utrustningen varit i bruk. Det innebär att material och utrustning som endast visats upp eller provats i mindre omfattning är att betrakta som nya medan material och utrustning som använts i betydande omfattning är att betrakta som begagnade.

Begreppet ”block” definieras i denna författning på samma sätt som i Statens jordbruksverks föreskrifter om ansökan om jordbrukarstöd där det använts under en lång tidsperiod.

Enhetskostnad är ett förenklat kostnadsalternativ som definieras som en utgift eller kostnad per enhet som fastställs i dessa föreskrifter, där storleken på stödet bestäms

genom att multiplicera utgiften eller kostnaden per enhet med den faktiska kvantiteten.

Begreppet ”Förenklat kostnadsalternativ” är ett samlingsnamn för olika sätt att lämna på ett förenklat sätt som inte kräver full kontroll av samtliga utgifter och kostnader utan istället grundar sig på vilken utgiften eller kostnaden rimligen borde vara.

Förädling avser i den här författningen endast bearbetning av livsmedelsråvaror eller livsmedel. Bearbetningen behöver också resultera i någon form av livsmedel för att den ska omfattas av begreppet.

Företagarföreningar avser i den här författningen två eller fler företag som går ihop och bildar en förening.

Sveriges regering fastställer i förordning vilka myndigheter som får ta emot och pröva ansökningar gällande investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Dessa myndigheter benämns i föreskrifterna ”handläggande myndighet”. I föreskrift SJVFS 2016:19 användes begreppet ”behörig myndighet” med samma definition. Begreppet har nu ändrats eftersom ”behörig myndighet” enligt förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik är Regeringskansliet.

Begreppet Jordbruksverksamhet har en stödgemensam definition i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik är Regeringskansliet. I dessa föreskrifter avser begreppet även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen.

Klumpsumma är en typ av förenklat kostnadsalternativ som betalas ut när stödmottagaren uppfyllt ett resultat som är fastställt i förväg.

Definitionen av begreppet ”landsbygd” utgår från SCB:s befolkningsstatistik för år 2020.

Definitionerna av begreppen ”mikroföretag”, ”små företag” och ”medelstora företag” är hämtade från kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

Definitionen av begreppet ”närstående person” är i huvudsak hämtad från 2 kap. 2 § i inkomstskattelagen¹ men utgår i den här författningen från stödsökanden eller stödmottagaren och inte från den skattskyldige.

Offentligt stöd avser finansiering av insatser från Europeiska unionens budget samt från nationella, regionala eller lokala myndigheters budget.

---

¹ Inkomstskattelag (1999:1229).

Begreppet ”produktiv investering” avser i denna författning en investering i produktion av varor och tjänster som bidrar till värdeökning, omsättning eller sysselsättning. En produktiv investering kan både vara fysiska anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.

Begreppet ”stöd” definieras för att det ska vara tydligt att begreppet avser både Eu finansieringen och den nationella finansieringen.

För att det ska bli tydligt när olika villkor ska uppfyllas vänder sig en del av dem endast till stödsökanden och andra endast till stödmottagaren. Det finns även bestämmelser som vänder sig både till den stödsökande och till stödmottagaren. Stödsökanden avser den fysiska eller juridiska person som ska eller har lämnat in en ansökan om stöd, innan den handläggande myndigheten har fattat beslut om ansökan. De stödsökande som sedan beviljats stöd benämns som stödmottagare. Båda begreppen avser även behörig företrädare.

Begreppet ”transnationellt samarbete” definieras som samarbete med liknande projekt inom andra länder.

Begreppet ”utbetalningsbelopp” är relaterat till begreppet ”stöd”, det avser det stöd som betalas ut.

Begreppen ”central ekonomifunktion”, ”eget arbete”, ”fast inredning”, ”gröna sektorn”, ”mobil anläggning”, ”paraplyprojekt”, ”tillhör till fastighet”, ”tätt hus” och ”våtmark” definieras på samma sätt som i föreskrift SJVFS 2016:19. Dessa definitioner anses ha fungerat bra och begreppen kommer att ha samma betydelse i nästa programperiod.

Begreppen ”markarbete” och ”offentliga resurser” betyder samma sak som de gjorde i SJVFS 2016:19. Definitionerna förtydligas dock.

Definitionen på begreppet ”ersättningsinvestering” är i grunden den samma som i förskrift SJVFS 2016:19 men har anpassats något till de stöd som föreskrifterna avser.

Definitionen på begreppet ”lokal aktionsgrupp” är den samma som i förskrift SJVFS 2016:19, endast uppdaterad med aktuell förordningshänvisning.

Definitionen på begreppen ”insats”, ”lokal utvecklingsstrategi” och ”övrigt offentligt stöd” är i grunden desamma som i SJVFS 2016:19. Vissa ord i definitionen har bytts ut för att anpassas till de begrepp som används i den aktuella föreskriften.

4 § om undantag på grund av särskilda skäl

I 4 § finns en bestämmelse som gör det möjligt för Jordbruksverket att besluta om undantag från vissa angivna bestämmelser i föreskriften på grund av särskilda skäl. De bestämmelser som undantag kan lämnas från är sådana som Jordbruksverket

själva utformat och som inte har någon direkt grund eller styrning av överordnande regelverk såsom EU förordningar eller regeringsförordningar. Detta innebär att Jordbruksverket i undantagsfall kan tillåtas att stödmottagarna uppnår målen för kraven på andra sätt eller under andra tidsramar än vad som uttryckligen reglerat i föreskriften.

För att säkerställa att bedömningar av ansökningar om undantag på grund av särskilda skäl likabehandlas i så stor utsträckning som möjligt kommer det att vara Jordbruksverket som bedömer och beslutar om dem.

5 § om undantag från att ansöka via e-tjänst

I föreskriften finns bestämmelser som fastställer att stödsökanden eller stödmottagaren ska använda sig av de e-tjänster som Jordbruksverket tillhandahåller. För att använda e-tjänsten krävs att e-legitimation används.

Det kan emellertid finnas tillfällen då stödsökanden eller stödmottagaren inte kan använda e-tjänsten. För att inte utestänga dessa stödsökanden eller stödmottagare reglerar 5 § en möjlighet till undantag från detta krav i fyra specifika fall. Jordbruksverket bedömer att dessa fyra fall omfattar de stödsökande och stödmottagare som har tillräckliga skäl för att få undantag beviljat.

De två första undantagen avser personer som av olika anledningar inte har möjlighet att inneha e-legitimation och därför inte heller kan använda sig av e-tjänsten. Det tredje och fjärde undantagen avser stödsökanden och stödmottagare som på grund av tekniska problem eller andra väsentliga hinder inte har möjlighet att använda e-tjänsten.

6 och 7 §§ om force majeure och exceptionella omständigheter

Force majeure och exceptionella omständigheter avser oväntade eller oförutsägbara händelser utanför stödmottagarens kontroll som förhindrar denne från att uppfylla villkor för stödet.

I 6 § fastställer vi att force majeure och exceptionella omständigheter ska anmälas inom 60 dagar från den tidpunkt då det varit möjligt att göra anmälan. De situationer som är att bedöma som force majeure är sådana som har mycket stor påverkan på både stödmottagaren och på dennes verksamhet. Det anses som rimligt att stödmottagaren inledningsvis ska ha möjlighet att fokusera på sin verksamhet och att åtgärda den påverkan som uppstått till följd av force majeure, för att först därefter behöva fokusera på stödregler. 60 dagar bedöms som regel vara tillräckligt för att stödmottagaren ska hinna åtgärda de mest akuta bristerna i sin verksamhet. Det är samtidigt så pass nära inpå omständigheten som utgjort force majeure att stödmyndigheten har en rimlig chans att bedöma om förutsättningarna för force majeure är uppfyllda.

I 6 § fastställer vi också att force majeure och exceptionella omständigheter ska anmälas skriftligt. Anledningen är att en skriftlig anmälan förväntas öka

möjligheterna för att det ska blir tydligt vilka omständigheter som stödmottagaren åberopat och risken för att risken för missförstånd blir lägre än vid en muntlig anmälan.

Följderna av force majeure är till stor del fastställda i artikel 59.5 i förordning (EU) nr 2021/2115. I föreskriften upplyser vi om dessa bestämmelser. I 7 § fastställer vi också att inga avdrag ska göras på stödet i de fall force majeure och exceptionella omständigheter föreligger.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning

1 § om vem som ska lämna ansökan

Bestämmelserna för hur en ansökan ska skickas in och när den är inkommen gäller alla typer av ansökningar. En ansökan som avser ett stödärende kan ha stor inverkan på stödsökanden och stödmottagaren. Vilken information som lämnas kan vara avgörande för myndighetens bedömning. En ansökan kan innebära möjlighet till stöd men även förpliktelser kring villkor som ska uppfyllas. Jordbruksverket bedömer att det är rimligt att det bara är stödsökande eller stödmottagaren som ska kunna lämna en ansökan och fastställer det i 1 §.

2 § om hur ansökan ska lämnas

Att ansökningarna görs via e-tjänst istället för på papper är i flera avseenden fördelaktigt både för stödsökanden, stödmottagaren och för den handläggande myndigheten. När ansökan görs i en e-tjänst är det möjligt för den handläggande myndigheten att styra vilka fält som behöver vara ifyllda för att ansökan ska kunna skickas in och det är möjligt att genom hjälptexter förtydliga vilken information som efterfrågas. Detta innebär att hanteringen av kompletteringar minskar. När ansökan skickas in elektroniskt försvinner också den risk för fördröjning som vanlig postgång kan medföra.

I vissa fall är det inte möjligt för stödsökanden eller stödmottagaren att skicka sin ansökan via e-tjänst. I andra stycket framgår det därför att i de fall Jordbruksverket inte tillhandahåller någon e-tjänst, eller om stödsökanden eller stödmottagaren har beviljats undantag på kravet att använda e-legitimation, så ska ansökan lämnas skriftligt på annat sätt.

För att säkerställa att det är stödsökanden eller stödmottagaren som lämnar ansökan finns det enligt 2 § även krav på e-legitimation i de fall ansökan lämnas via e-tjänst och att ansökningar som lämnas på annat sätt ska vara undertecknad av stödsökanden eller stödmottagaren.

3 § om när en ansökan är inkommen

Vilken dag en ansökan kommit in till den handläggande myndigheten kan av olika anledningar vara avgörande för utfallet av stödärendet. I vissa fall kan det vara avgörande för om stöd över huvud taget kan lämnas i stödärendet, till exempel om

det finns ett fastställt sista datum som en ansökan behöver vara inkommen till den handläggande myndigheten eller om det finnas en begränsad mängd medel att bevilja i stöd och stöd lämnas enligt principen ”först till kvar”. I de flesta fall har stödsökanden också en möjlighet att börja uppjobba kostnader från och med den dag ansökan kom in till myndigheten. I sådana fall är det viktigt att det inte råder någon osäkerhet kring vilken dag ansökan är inkommen.

I 3 § fastställer Jordbruksverket bestämmelser om när en ansökan är att anse som inkommen. Av bestämmelsen framgår att en ansökan som skickas in via e-tjänst är inkommen när stödökande eller stödmottagaren mottagit en kvittens i e-tjänsten. Den tidpunkten är tydlig både för stödsökanden och stödmottagaren och för den handläggande myndigheten.

De ansökningar som skickats på annat sätt är inkommen det datum som de har ankomststämpel hos den handläggande myndigheten. Detta datum framgår av beslut om stöd. Om stödsökanden önskar få bekräftelse på att ansökan är i inkommen tidigare kan denne få sådan information genom att kontakta den handläggande myndigheten.

4 och 5 §§ om när en ansökan om stöd ska vara inkommen

För vissa stöd finns fastställda datum för när en ansökan om stöd som senast ska ha kommit in till myndigheten.

För att det praktiskt ska fungera för myndigheten att välja ut stödansökningar genom utlysningar krävs det en möjlighet att avgränsa urvalsprocessen till de ansökningar som kommit in under den period som utlysningen omfattar. I 4 § fastställer Jordbruksverket därför att stöd endast får lämnas om ansökan om stöd kommit in till handläggande myndighet under perioden för utlysningen.

Startstöd ska för att uppfylla sitt syfte lämnas till jordbrukare som startar upp och etablerar en affärsmässig verksamhet och inte till verksamheter som redan har kommit igång ordentligt och etablerat en affärsmässig verksamhet sedan en längre tid tillbaka. Bestämmelse om att ansökan om startstöd ska ha kommit in senast 24 månader efter att sökanden etablerat affärsmässig verksamhet eller skalat upp sedan tidigare etablerad verksamhet till att bli affärsmässig när ansökan om startstöd fastställs i svensk förordning. Jordbruksverket upplyser i 5 § om den bestämmelsen för att det inte ska uppstå något missförstånd om att särskild bestämmelse finns för det stödet.

6 § om vilka uppgifter en ansökan om stöd ska innehålla

I de fall det saknas uppgifter i ansökan om stöd som myndigheten behöver för att kunna fatta beslut i ärendet behöver myndigheten begära kompletteringar. Hanteringen av kompletteringar förlänger handläggningstiden och fördröjer beslutet i ärendet. Både stödsökanden och de handläggande myndigheterna gynnas därmed av att ansökningar om stöd är så kompletta som möjligt när de lämnas in.

För att det ska bli tydligt vilka uppgifter som stödsökande ska lämna in vid ansökan om stöd fastställs de i 6 §. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka stöd till stödsökanden som inte lämnar samtliga begärda uppgifter och bilagor trots begäran om komplettering från den handläggande myndigheten.

7 § om underlag för urval

Stödsökanden behöver lämna uppgifter och handlingar för urvalet för att ansökan om stöd ska kunna bedömas och kunna komma i fråga för stöd. I 7 § fastställer Jordbruksverket därför att stödsökanden ska lämna de uppgifter och de handlingar som krävs för urval av stödansökningar. Det innebär att det blir obligatoriskt för stödsökanden att lämna de uppgifter och handlingar som krävs för urvalsförfarandet. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka stöd till stödsökanden som inte lämnar de begärda uppgifterna och bilagorna trots att myndigheten har begärt komplettering.

8-11 §§ om urval av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, samarbete, kompetensutveckling och för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-agri)

I artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115² framgår det att medlemsstaterna ska fastställa urvalskriterier för prioritering av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-agri), stöd till samarbete och till kompetensutveckling.

Jordbruksverket kommer att fastställa en del av urvalsförfarandet i ett beslut av generaldirektören. I beslutet kommer det bland annat att fastställas vilka urvalskriterierna är samt hur de ska bedömas och poängsättas. I beslutet fastställs även vilka uppgifter och underlag som stödsökanden ska skicka in för urval vid ansökan om stöd. Anledningen till att vissa bestämmelser kring urvalsförfarandet fastställs i beslut istället för i föreskrift är att det finns en betydande risk för att de av olika anledningar kommer att behöva justeras eller ändras under programperioden. Att de fastställs i beslut innebär att sådana justeringar eller ändringar kan genomföras utan att genomföra alla formella steg som en föreskriftsprocess innebär. Det är därför endast sådana bestämmelser som rimligen inte skulle kunna påverkas av synpunkter från andra parter som kommer att fastställas i beslutet. För att urvalsförfarandet ska vara transparent upplyser

---

² Europaparlamentets och rådets förordning 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

Jordbruksverket i föreskriften om var på Jordbruksverkets webbplats Jordbruksverkets beslut om urvalsförfarandet finns att ta del av.

För att uppnå tillräcklig transparens och rättssäkerhet behöver vissa bestämmelser kring urvalsförfarandet fastställas i föreskrift.

De poäng varje urvalskriterium som högst kan ge kommer att fastställas i det beslut Jordbruksverkets generaldirektör kommer att fatta om urvalsförfarandet. I föreskriften fastställer Jordbruksverket den poängnivå som de uppgifter och underlag som sökande lämnar för urval som högst kan poängsättas till. I första stycket i 10 § framgår det att en ansökan om stöd maximalt kan poängsättas till 1 000 poäng. I första stycket fastställer Jordbruksverket även att de uppgifter och underlag som sökande lämnar för urval som lägst behöver poängsättas till 300 poäng för att ansökan ska kunna komma i fråga för stöd.

Utöver den grundläggande minimipoängnivån på 300 poäng som Jordbruksverket har fastställt, har de handläggande myndigheterna möjlighet att sätta egna nationella eller regionala krav på högre minimipoängnivåer utifrån specifika nationella eller regionala behov. I den mån sådana poängnivåer finns fastställs de i Jordbruksverkets beslut för urvalsförfarandet. I andra stycket i 10 § informerar Jordbruksverket om att sådana poängnivåer kan finnas.

Vid beslutshantering där den handläggande myndigheten behöver prioritera mellan ansökningar som poängsatts till minst den fastställda minimipoängnivån, ska stöd beviljas utifrån högst poängnivå. Detta fastställs i 11 §.

12-14 §§ om urval av stödansökningar inom Lokalt ledd utveckling genom Leader

Enligt artikel 33 i förordning (EU) 2021/1060³ är det uteslutande de lokala aktionsgrupperna som ska införa urvalsförfarande för de stöd de hanterar. För att detta urvalsförfarande ska bli rättsligt bindande behöver de fastställas av Jordbruksverket. Jordbruksverkets bemyndigande för detta framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik Jordbruksverket upplyser om detta i 12 §.

Jordbruksverket kommer att fastställa en del av urvalsförfarandet i ett beslut av generaldirektören. I beslutet kommer det bland annat att fastställas vilka urvalskriterierna är samt hur de ska bedömas och poängsättas.

---

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruketsfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

Utöver den grundläggande minimipoängnivån på 300 poäng som Jordbruksverket har fastställt, har enskilda leaderområden möjlighet att sätta egna krav på högre minimipoängnivåer utifrån specifika behov. I den mån sådana poängnivåer finns fastställs de i Jordbruksverkets beslut för urvalsförfarandet. I andra stycket i 14 § informerar Jordbruksverket om att sådana poängnivåer kan finnas.

15 och 16 §§ om utbetalning i förskott

Jordbruksverket har inför den kommande programperioden utrett och analyserat förutsättningarna för förskottshanteringen inför programperioden. De bestämmelser som föreslås är hämtade från den utredningen.

Det är Sveriges riksdag som i svensk förordning fastställer vilka stödmottagare som ska ha möjlighet att ansöka om utbetalning i förskott och vilka belopp som då maximalt kan betalas ut. För att skapa tydlighet till vilka bestämmelserna kring förskott i föreskriften berör inleds avsnittet med en upplysning om detta i 15 §.

I 15 § fastställer Jordbruksverket också att förskott inte lämnas vid startstöd eller stöd för nya stallar i de fall stöd lämnas med förenklat kostnadsalternativ. I dessa fall finns istället fastställda delutbetalningar efter att beslut om stöd fattats eller efter att en viss del av projektet är genomfört. Det anses därför inte lämpligt att även tillåta utbetalning i förskott.

För att det ska bli tydligt vilka uppgifter som stödsökande ska lämna in vid ansökan om förskott fastställs de i 16 §. Dessa uppgifter är nödvändiga för att kunna identifiera den sökande och det ärende som förskottet avser och för att kunna handlägga ansökan. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka utbetalning av stöd i förskott till stödsökanden som inte lämnar samtliga uppgifter trots begäran om komplettering från den handläggande myndigheten.

17 § om ansökan om delutbetalning

I vissa fall finns det behov av säkerställa att stödmottagaren ansöker om delutbetalning under projektets gång. En anledning till detta är att utbetalningarna av stöd behöver följa fastställda utbetalningsplaner eftersom det finns krav från EU på en viss utbetalningstakt. En annan anledning är att säkerställa att de pengar som Sverige som medlemsstat har möjlighet att hämta hem från EU verkligen ska komma till användning och gå till rätt saker. I de fall stödmottagaren inte kommer igång med att genomföra sitt projekt eller investering så som planerat, eller genomför projektet eller investeringen på ett sätt som innebär att de inte kommer att uppnå syfte och mål, behöver myndigheten få kännedom om detta så att sådana stödärenden kan avslutas och pengarna som avsatts kan omfördelas till annan stödsökande.

I första stycket i 17 § fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren ska skicka in ansökan om delutbetalning till den handläggande myndigheten senast vid ett visst

datum, eller efter att en viss tid har passerat, om myndigheten har fastställt det i beslut om stöd. I andra stycket fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren ska ha uppnått ett visst resultat vid den tidpunkt då stödmottagaren enligt beslut om stöd ska ansöka om delutbetalning om den handläggande myndigheten har fastställt det i beslut om stöd. Bestämmelsen innebär en möjlighet för den handläggande myndigheten att begära in uppgifter som visar hur stödmottagaren påbörjat genomförandet och vilka resultat som uppnåtts i de fall de anser att det är motiverat.

18 och 19 §§ om ansökan om slututbetalning

Vid ansökan om slututbetalning ska stödmottagaren lämna uppgift kring hur väl de uppnått syfte och mål med det projekt eller den investering som ansökan avser. För att den handläggande myndigheten ska få möjlighet att kontrollera dessa uppgifter fastställer Jordbruksverket i 18 § att det alltid är nödvändigt för stödmottagaren att ansöka om slututbetalning.

I stödärenden där utgifter och kostnader av någon anledning blivit lägre än väntat händer det att stödmottagaren fått stöd utbetalat för samtliga utgifter och kostnader vid delutbetalning under stödärendets genomförande. För det ska bli tydligt för stödsökande hur hen ska agera i sådana fall fastställer Jordbruksverket i 18 § även att stödmottagaren då ska ansöka om slututbetalning på en krona.

För att bestämmelsen om att stödmottagaren ska ansöka om slututbetalning ska bli meningsfull behöver det vara tydligt när ansökan om slututbetalning som senast ska ha kommit in till den handläggande myndigheten. Vilken tid ett projekt eller en investering tar att genomföra varierar kraftigt. Jordbruksverket bedömer att slutdatum lämpligast fastställs i beslut om stöd och reglerar det i 19 §. Undantaget är utbetalning av startstöd där ansökan om slututbetalning ska ha kommit in senast 45 månader efter beslut om stöd, såvida det inte framgår annat datum av beslut om stöd.

20 § om vad ansökan om del- och slututbetalning ska innehålla

I 20 § framgår vilka uppgifter ansökan om del- eller slututbetalning ska innehålla. Det behöver vara tydligt för att de ansökningar som kommer in till de handläggande myndigheterna ska vara så kompletta som möjligt. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka utbetalning av del- eller slututbetalning till stödmottagare som inte lämnar samtliga uppgifter trots begäran om komplettering från den handläggande myndigheten.

21 – 24 §§ om slutdatum

I artikel 86 i förordning (EU) nr 2021/2115 framgår att utgifter endast kan berättiga till bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling om stödet i fråga har betalats ut av det utbetalande organet före den 31 december 2029. För att det ska bli möjligt för de handläggande myndigheterna att betala ut allt stöd senast

detta datum behövs reglering kring sista datum för ansökan om utbetalning. Datumet behöver vara satt så pass tidigt att handläggningen av ansökan med säkerhet kan hanteras i tid, i första stycket i 21 § fastställs det därför till 6 april 2029.

I 21 § framgår även ett undantag från bestämmelsen för löpande kostnader inom Leader. Eftersom det är viktigt att de kan fortsätta med sin verksamhet så länge som möjligt kommer det enligt paragrafen att finnas möjlighet för dem att ansöka om utbetalning fram till den 31 oktober 2029.

Det kan vara svårt för stödsökande att avgöra hur lång tid det tar att genomföra en insats. För att skapa flexibilitet för stödmottagaren behöver det därför finnas möjlighet för stödmottagaren att ansöka om att flytta fram slutdatum. I 22 § fastställs denna möjlighet.

I 23 § fastställer Jordbruksverket att stödsökande inte behöver ange skäl för ändringen vid första ansökningstillfället om slutdatumet inte flyttas mer än sex månader. Detta innebär att den handläggande myndigheten alltid behöver godkänna den första ansökan om ändring såvida den kommer in i tid, inte avser längre tid än sex månader och inte heller sträcker sig längre än till 6 april 2029.

För att inte möjligheten att ansöka om ändring av slutdatum ska krocka med sista dagen att ansöka om slututbetalning i programperioden fastställer Jordbruksverket i 24 § att inga slutdatum får flyttas till senare datum än de som anges i 21 §.

25 § om vilka stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis

Hantering av betalningsbevis är administrativt betungande både för stödmottagarna och för myndigheterna. I den föregående programperioden har det funnits möjlighet för vissa typer av stödmottagare att få undantag från kravet på att skicka in betalningsbevis. Möjligheten har fungerat väl under programperioden och föreslås därför fortsatt finnas kvar.

Möjligheten att få undantag från kravet på betalningsbevis riktar sig till organisationer med central ekonomifunktion, regioner, kommuner och myndigheter. Denna typ av stödmottagare antas ha en väl fungerande ekonomifunktion och de har eget ansvar för att förvalta offentliga resurser väl. För denna typ av stödmottagare förväntas därför risken för att utgifter och kostnader inte skulle betalas vara låg.

26 § om när ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska ha kommit in till den handläggande myndigheten

För att det ska vara möjligt att hantera stödmottagarnas ansökningar om undantag från kravet på betalningsbevis och utbetalning så smidigt som möjligt fastställer Jordbruksverket bestämmelser om när en ansökan ska ha kommit in och vilka uppgifter den ska innehålla.

Huvudregeln är att en ansökan om undantag om krav på betalningsbevis behöver ha kommit in till den handläggande myndigheten före, eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in för att den ska kunna gälla för en aktuell ansökan om utbetalning. Att ansökan om undantag på kravet på betalningsbevis finns på plats när den handläggande myndigheten hanterar ansökan om utbetalning påskyndar handläggningen och minskar behovet av att begära kompletteringar.

I de fall en stödmottagare, som inte sedan tidigare beviljats undantag från krav på betalningsbevis, skickar in en ansökan om utbetalning utan att bifoga varken betalningsbevis eller ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska den handläggande myndigheten begära komplettering av betalningsbevis. Jordbruksverket anser att det är rimligt att stödmottagaren då kan skicka in och få en ansökan om undantag prövad istället för att i första läget skicka in de efterfrågade betalningsbevisen. I 26 § fastställer Jordbruksverket därför ett undantag från huvudregeln som innebär att en ansökan om undantag från krav på betalningsbevis kan gälla för en ansökan om utbetalning så länge den kommer in till den handläggande myndigheten innan myndigheten fattar beslut om ansöka om utbetalning.

27 § om vad en ansökan om undantag från krav på betalningsbevis ska innehålla

I 27 § framgår vilka uppgifter ansökan om undantag från krav på betalningsbevis ska innehålla. Vilka uppgifter som ansökan ska innehålla behöver vara tydligt för att de ansökningar som kommer in till de handläggande myndigheterna ska vara så kompletta som möjligt. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka undantag till stödmottagare som inte lämnar samtliga uppgifter trots begäran om komplettering från den handläggande myndigheten.

28 § om ytterligare uppgifter för stödmottagare med central ekonomifunktion

För att en organisation ska anses ha en central ekonomifunktion krävs att organisationen finns över ett större geografiskt område och om organisationen och samtliga kontor har samma organisationsnummer. För att det ska bli möjligt för den handläggande myndigheten att bedöma om stödmottagaren är en organisation med en central ekonomifunktion behöver sådana stödmottagare även lämna in uppgifter om varje kontor. I 26 § framgår det vilka de uppgifter som ska lämnas är.

29 § om kontroll av betalning

Den handläggande myndigheten behöver kunna genomföra kontroller för att säkerställa att risken för att utgifter och kostnader inte betalas som de ska fortsatt är låg. I 29 § fastställer Jordbruksverket därför att stödmottagaren ska redovisa underlag som styrker betalning i de fall myndigheten begär det.

30 § om när beslut om undantag ska hävas

I de fall den handläggande myndigheten upptäcker att en stödmottagare inte har betalat de utgifter och kostnader som de ansökt om utbetalning av stöd för förväntas risken vara förhöjd för att detta även kommer att ske i framtiden. I 30 § fastställer Jordbruksverket därför att undantaget ska hävas om stödmottagaren har minst tre obetalade fakturor när ansökan om utbetalning av stöd kommer in till myndigheten. För att bestämmelsen ska få faktisk påverkan på stödmottagaren fastställer Jordbruksverket i 30 § även att stödmottagare i sådana fall inte kan få tillämpa nytt undantag förrän ett år passerat efter beslutet om hävning

31 § om ändring av ansökan om stöd

Stödsökande kan av olika anledningar behöva ändra sin ansökan om stöd. I de fall den handläggande myndigheten ännu inte har fattat beslut gällande en ansökan om stöd ser Jordbruksverket inte någon anledning att begränsa stödsökande möjlighet att ändra sin ansökan. Att stödsökande kan ändra sin ansökan fram till att myndigheten fattar beslut regleras i 31 §

32 § om ändring av beslut om stöd

I vissa fall förändras stödmottagarens möjlighet att genomföra en insats enligt plan eller att uppfylla stödvillkoren under tiden för insatsens genomförande. Att stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd och villkoren för en sådan ansökan framgår av 32 §. Stödmottagaren kan dock inte ansöka om ändring av beslut om stöd för en fastställd klumpsumma avseende klumpsummans omfattning, målformulering, belopp samt vilka underlag som ska redovisas för att få stödet utbetalt.

Att ändra själva klumpsumman efter beslut om stöd fattats strider mot det bakomliggande syftet med klumpsummor och kommissionens krav. Kommissionen anger i sin vägledning⁴ att när den handläggande myndigheten väl har fastställt beloppet för klumpsummor, får beloppet inte ändras under insatsens genomförande för att kompensera för ökade kostnader eller outnyttjade delar av den tillgängliga budgeten. I andra stycket av 32 § fastställer Jordbruksverket därför att stödmottagaren inte kan ansöka om en ändring av beslut om stöd för en fastställd klumpsumma avseende omfattning, målformulering, belopp eller vilka underlag som ska redovisas för att få stödet utbetalt. Stödmottagare ska dock fortfarande kunna ansöka om ändring av slutdatum, finansiering samt andra delar av projektet som inte omfattas av klumpsumman.

För att stödmottagaren ska bli så lite påverkad som möjligt av myndigheternas handläggningstider fastställer Jordbruksverket i tredje stycket av 32 § att en godkänd ändring gäller från den dag ansökan kom in till myndigheten. I vissa fall

---

⁴ Europeiska kommissionen (KOM), Vägledning om förenklade kostnadsalternativ – Europeiska struktur- och investeringsfonderna, EGESIF_14-0017, 2014, s. 23.

kan det vara nödvändigt att låta ändringar gälla från ankomstdatum av ansökan om stöd, det kan till exempel vara aktuella i de fall ansökan avser ändring av finansiering eller av syfte och mål. Jordbruksverket fastställer därför även en möjlighet för den handläggande myndigheten att fastställa annat datum i beslut om beviljad ändring.

33 § om när en komplettering som senast ska ha kommit in

Föreskriften reglerar vilka uppgifter eller stödmottagare behöver skicka in till den handläggande myndigheten. I de fall en ansökan som kommer in inte är komplett behöver den handläggande myndigheten begära kompletteringar för att uppfylla sitt utredningsansvar enligt 23 § i Förvaltningslagen (2017:900). För att myndigheten ska kunna få en rimlig hantering av kompletteringar fastställer Jordbruksverket i 33 § att den begärda kompletteringen ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det datum som myndigheten angett i sin begäran. Det innebär att den handläggande myndigheten kan avsluta ärenden där sökanden väljer att inte lämna in kompletteringar senast vid detta datum. Det innebär också att den handläggande myndigheten kan påbörja handläggningen när den tidsfristen för att lämna en komplettering löpt ut, även om ingen komplettering kommit in vid den tidpunkten. Bestämmelsen ger också stödmottagaren ett tydligt datum att förhålla sig till för att lämna en komplettering.

34 § om inlämnande av ändring och komplettering

Bestämmelserna kring hur en anmälan ska lämnas in i 2 kap. 1-3 §§ gäller även vid inlämnande av ändring av ansökan om stöd, ansökan om ändring av beslut om stöd och kompletteringar enligt 31-33 §§. Detta fastställs i 34 §.

I 2 kap. 2 § framgår att ansökningar ska vara undertecknade om de är inskickade på annat sätt än via e-tjänsten Detta anses inte vara nödvändigt för ändringar av ansökningar om stöd och för kompletteringar. För att minimera den administrativa bördan för stödsökandena och stödmottagarna samt för att minska behov av att begära kompletteringar för de handläggande myndigheterna fastställer Jordbruksverket därför i 34 § även att den regleringen från 2 kap 2 § inte gäller för ändringar av ansökningar om stöd och inte heller för kompletteringar.

35 och 36 §§ om byte av stödsökanden eller stödmottagare

I vissa fall kan stödsökanden eller stödmottagaren av olika anledningar inte slutföra ett projekt eller en investering som planerat. Jordbruksverket fastställer därför en möjlighet att överlåta en ansökan om stöd eller ett beslut om stöd till en annan i 35 §. Den här möjligheten kan innebära stödmottagare kan undvika att bli återbetalningsskyldiga.

Ett annat syfte med möjligheten att byta stödsökanden eller stödmottagare är också att den nytta som insatsen är avsett att bidra med inte ska gå förlorad. För att

säkerställa detta fastställs i § även bestämmelser om att övertagaren ha samma syfte och mål med projektet eller investeringen som överlåtaren.

36 § reglerar vilka uppgifter en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla för att den handläggande myndigheten ska kunna hantera den. Vilka uppgifter som ansökan ska innehålla behöver vara tydligt för att de ansökningar som kommer in till de handläggande myndigheterna ska vara så kompletta som möjligt. Bestämmelsen innebär också att den handläggande myndigheten kan neka byte av stödsökanden eller stödmottagare till stödsökanden eller stödmottagare som inte lämnar samtliga uppgifter trots begäran om komplettering från den handläggande myndigheten.

3 kap. Gemensamma villkor

1 § om att stödet ska gynna landsbygden

Tanken med landsbygdstöden är att de ska stödja utveckling på landsbygden. I 1 § fastställer Jordbruksverket villkor som ska säkerställa att stödet beviljas till insatser som genomförs på landsbygden eller tillför mervärden till landsbygden.

2 § om avtal, tillstånd och godkännanden

Stöd får inte lämnas till insatser som genomförs i strid med annan internationell eller nationell reglering. Det framgår av x kap. x § i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I 2 § fastställer Jordbruksverket därför att stöd bara får lämnas i de fall stödmottagaren har de tillstånd, godkännande eller avtal som krävs för insatsen. Det kan i vissa fall ta långt tid att erhålla tillstånd och godkännanden. För att stödsökande ska kunna planera och till viss del påbörja ett projekt eller investering innan alla tillstånd och godkännanden är klara fastställer Jordbruksverket i 2 § också att det är tillräckligt att de finns på plats vid ansökan om slututbetalning om myndigheten inte fastställt tidigare datum i beslut om stöd. Ytterligare ett led i att säkerställa att stöd inte lämnas till insatser som genomförs i strid med annan internationell eller nationell reglering är bestämmelsen i sista stycket där Jordbruksverket fastställer att stödmottagaren inte får påbörja insatser eller delar av insatser som kräver avtal, tillstånd och godkännanden innan de finns på plats.

Jordbruksverket bedömer att investeringar i bevattningsdammar skiljer sig från övriga tillståndskrävande investeringar som det går att söka stöd för enligt den aktuella föreskriften på så sätt att det är särskilt svårt för den typen av investeringar att förutse om stödsökanden kommer att beviljas tillstånd eller inte.

Jordbruksverket anser därför att det är motiverat att fastställa att stödsökanden ska ha de avtal, tillstånd och godkännanden som krävs för att anlägga en bevattningsdamm innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

3 § om ekonomisk förmåga

I vissa fall kan stödsökandens förmåga att genomföra en insats vara begränsad. Stödmottagare behöver kunna ligga ute med pengar för genomförandet av en insats eftersom utgifterna och kostnaderna behöver vara betalade av stödmottagaren innan den handläggande myndigheten kan fatta beslut om utbetalning. Dessutom har myndigheten en viss handläggningstid innan stödet kan betalas ut. Jordbruksverket bedömer att principen om sund ekonomisk förvaltning i budgetförordningen innebär att stöd bara får lämnas till stödsökanden som har ekonomisk förmåga att genomföra de insatser som de ansöker om stöd för. Det är också viktigt att betydelsen av att ha ekonomisk förmåga att genomföra insatsen är tydligt för stödsökanden. Av dessa anledningar fastställer Jordbruksverket detta krav i 3§.

4 § om geotaggade foton

Till nästa programperiod kommer kontroller av stödvillkoren i vissa fall att ske genom granskning av foton. Jordbruksverket fastställer därför att stödmottagaren ska visa att den uppfyllt villkoren för stödet genom att skicka in geotaggade foton i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Fotona ska skickas in via en applikation som heter GEOFOTO. Eftersom den handläggande myndigheten inte automatiskt kommer att få information om att foton har inkommit i applikationen blir det även nödvändigt för stödmottagaren att skriftlig meddela den handläggande myndigheten när sådana foton skickats in.

5 § om separat redovisning

Enligt artikel 123.2 b) i) ska den förvaltande myndigheten säkerställa att stödmottagarna använder antingen ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. Jordbruksverket fastställer därför dessa krav i 5 §.

6 § om syfte och mål

För att stödet ska bidra till att uppnå avsett syfte är det betydelsefullt att stödbelopp faktiskt används till rätt typ av utgifter och kostnader. I 6 § fastställer Jordbruksverket därför att stöd bara får lämnas för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål i beslut om stöd.

7 § om fakturadatum och betalningsdatum

I 7 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas för utgifter och kostnader som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till en handläggande myndighet. Bestämmelsen utgör en gräns som motverkar att stöd lämnas till insatser som skulle kunna genomföras utan stöd. Att gränsen kopplas till fakturadatum och betalningsdatum innebär också att stödsökanden på ett tydligt och förutsägbart sätt kan bedöma om en kostnad eller utgift kan vara stödberättigad samtidigt som de har möjlighet att påbörja en insats på egen risk innan myndigheten har fattat beslut om stöd.

Jordbruksverket anser inte att det är lämpligt att stödsökanden upparbetar utgifter och kostnader för löpande kostnader och ledning till lokala aktionsgrupper innan myndigheten har fattat beslut om att godkänna gruppen. I andra stycket av 7 § fastställer Jordbruksverket därför ett undantag från bestämmelsen i första stycket. Undantaget innebär att stöd bara lämnas till lokala aktionsgrupper för utgifter och kostnader för löpande kostnader och ledning om de har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag Jordbruksverket fattar beslutet om godkännande av den lokala aktionsgruppen.

8-11 §§ om rimlighetsbedömning

De krav som finns i budgetförordningen gällande sund ekonomisk förvaltning av stödpengarna innebär att de handläggande myndigheterna behöver säkerställa att stöd lämnas till rätt sak och till lägsta möjliga kostnad. Av den anledningen behövs bestämmelse som anger att stöd bara lämnas för utgifter och kostnader som är rimliga. Jordbruksverket fastställer detta i 8 §.

För att det ska bli möjligt för myndigheterna att bedöma om de utgifter och kostnader som ansökan om stöd avser är rimliga behövs prisjämförande underlag. I 9 § fastställer Jordbruksverket därför även att stödsökande ska skicka in sådant underlag som bilaga till ansökan om stöd. Den typ av prisjämförande underlag som anses mest tillförlitligt är offerter från olika leverantörer. Av olika skäl kan det dock vara svårt, onödigt betungande eller i vissa fall inte möjligt för stödsökande att ordna med offerter vid tidpunkten för ansökan om stöd. Jordbruksverket anser därför att det inte är rimligt att kräva att prisuppgiften alltid ska lämnas som offerter. Myndigheten har dock möjlighet att begära att stödsökanden skickar in offerter i de fall de anser att det är behövligt och motiverat. Det kan till exempel handla om att stödsökanden ska köpa investeringar från företag som drivs av närstående person.

I de fall stöd för utgifter och kostnader lämnas i form av förenklade kostnadsalternativ där stödbeloppet fastställts i Jordbruksverkets föreskrift är det inte meningsfullt för myndigheten att bedöma rimligheten ytterligare. I sista stycket av 9 § fastställer Jordbruksverket därför att stödsökande inte behöver skicka in underlag för bedömning av rimligheten av priset för sådana utgifter.

Rimlighetsbedömning kräver förutom bedömning av pris även kontroll av att stödansökan bara avser utgifter och kostnader för sådant som är nödvändiga och av lämplig omfattning. Bestämmelsen i 10 § innebär att myndigheten kan begära in underlag som styrker behov och omfattning om de bedömer att sådana behövs.

Vid den tidpunkt då de lokala aktionsgrupperna ansöker om stöd för paraplyprojekt är delaktiviteterna inte nödvändigtvis beslutade. Av den anledningen är det inte möjligt för dem att lämna underlag för rimlighetsbedömning vid den tidpunkten. För att kunna bevilja sådana projekt men ändå säkerställa att stöd inte betalas ut för utgifter och kostnader som inte är rimliga fastställer Jordbruksverket i 11 § att de

lokala aktionsgrupperna istället ska skicka in underlag för rimlighetsbedömning av delaktiviteter inom paraplyprojekt vid ansökan om delutbetalning.

12 § om stöd för begagnad utrustning och begagnat material

Av 12 § framgår att stöd under vissa förutsättningar får lämnas för inköp av begagnad utrustning och begagnat material.

Den stödsökande behöver bifoga ett intyg där den tidigare ägaren av utrustningen intygar att utrustningen eller materialet inte köpts in med stöd av offentliga medel. Kravet är kopplat till förbudet mot dubbelfinansiering. Offentligt stöd ska inte kunna lämnas till inköp av samma utrustning flera gånger, oavsett att det rör sig om olika stödmottagare. Detta för att minimera risken för bedrägeri genom att personer i samförstånd köper och säljer en utrustning flera gånger mellan sig för att stöd ska betalas ut flera gånger.

Priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet ska inte överstiga marknadsvärdet och inte heller kostnaden för motsvarande ny utrustning eller nytt material. Anledningen är att det skulle strida mot de övergripande principerna om sund ekonomisk förvaltning i budgetförordningen. Om en utrustning eller ett material köps in för ett pris över marknadsvärdet eller om det hade varit billigare att köpa en ny utrustning eller nytt material är det inte i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning att bevilja stöd till den utgiften eller kostnaden.

Begagnad utrustning och begagnat material ska ha de tekniska egenskaper som behövs för insatsen. Det är nödvändigt för att inköpet av utrustningen eller material ska vara förenligt med syfte och mål. Bedömningen ingår i normal rimlighetsbedömning men eftersom risken för att tekniska egenskaper kan ifrågasättas förväntas vara högre vid köp av begagnat material eller begagnad utrustning jämfört med köp av nytt fastställer Jordbruksverket villkoret särskilt i 12 §.

I sista stycket av 12 § fastställer Jordbruksverket att stöd inte får lämnas genom förenklat kostnadsalternativ för utgifter och kostnader som avser begagnad utrustning eller begagnat material. Anledningen är att dessa förenklade kostnadsalternativ är beräknade utifrån priser vid nyinköp och att det därför finns risk att stödsökande överkompenseras om de används även för köp av begagnad utrustning och begagnat material.

13 § om utgifter och kostnader som stöd inte får lämnas för

I den strategiska planen listas ett antal typer av utgifter och kostnader som stöd generellt sett inte får lämnas för. Den första punkten i listan i den strategiska planen handlar om att stöd inte får lämnas för utgifter som har uppstått innan en ansökan har kommit in till stödmyndigheten vilket fastställs i 3 kap. 7 §. För att fastställa övriga punkter återges de i första stycket i 13 § punkt 1-14.

I den strategiska planen framgår att stöd ändå får lämnas för vissa av dessa listade typer av utgifter och kostnader för speciellt utpekade stöd. I andra stycket i 14 § fastställer Jordbruksverket därför att första stycket inte gäller i de fall det framgår av de stödspecifika bestämmelserna i 4 kapitlet att stöd kan lämnas sådana utgifter och kostnader.

I senast programperioden har det varit möjligt att lämna stöd för utgifter och kostnader som uppstått för ett projekt nyttjat resurser som tillhör stödmottagaren eller en samarbetspart. I punk 15 i 13 § framgår det att det inte längre kommer att vara möjligt. Anledningen är att stödmöjligheten varit administrativt betungande och inte utnyttjats i någon större utsträckning.

14 § om drycker med alkoholhalt över 2,25 volymprocent

I 14 § fastställer Jordbruksverket att stöd generellt sett inte får lämnas för drycker med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Undantag finns för stöd till transnationella projekt inom Leader. Sådant undantag finns även under den nuvarande programperioden och anses ha fungerat väl. Det finns erfarenhet av att gästfrihet och värdskap är väldigt viktiga för att ett samarbete lyckas vid samarbeten med andra länder i Europa. Vid möten mellan individer med olika kulturer och traditioner och finns det olika uppfattningar och förväntningar om vad som tillhör ett gott värdskap. På grund av dessa kulturella skillnader behöver stödmottagare för transnationella projekt ha möjlighet till att erbjuda alkoholhaltiga drycker i samband med exempelvis studiebesök eller liknande av samarbetspartners från andra länder. Detta är viktigt i synnerhet om projektinnehållet dessutom handlar om utveckling av lokal mat- och dryckesproduktion. Precis som för alla andra typer av utgifter och kostnader ska de som avser alkoholhaltiga drycker rimlighetsbedömmas av den handläggande myndigheten för att säkerställa att de behövs för att uppnå insatsens syfte och mål.

15 § om betalning av utgifter

Enligt artikel 86 i förordning (EU) nr 2021/2115 kan EU stöd bara lämnas för utgifter som stödmottagaren har ådragit sig. Jordbruksverket anser att det innebär att det är stödmottagaren som ska ha betalat alla utgifter och kostnader som ingår i en ansökan om stöd. Jordbruksverket bedömer dock att vissa situationer kan jämföras med att stödmottagaren har betalat en kostnad eller utgift. För att det ska vara tydligt vilka situationer det är som avses anges dessa i tre punkter i andra stycket.

Första punkten innebär en stödmottagare som driver sin verksamhet som enskild firma anses ha betalat en utgift om när stödmottagarens make, maka eller registrerade partner har betalat en utgift från sitt konto. I en enskild firma finns det inte någon juridisk uppdelning mellan den privata ekonomin och företagets ekonomi. Även om makar och registrerade partners juridiskt sett svarar för sina egna skulder anser Jordbruksverket att det är rimligt att makar och registrerade

parter hjälps åt ekonomiskt och att det är tillräckligt att utgiften eller kostnaden belastat det gemensamma hushållet.

I andra punkten framgår det att stödmottagaren anses ha betalat en utgift när stödmottagaren gjort ett avbetalningsköp och har gjort minst en avbetalning på köpet och leverantören har fått full betalning av hela utgiften. Stödmottagaren har i sådana fall förbundit sig att betala även de återstående avbetalningarna. Det är rimligt att anta att finansiären kommer att se till att avtalet mellan dem och stödmottagaren fullföljs.

I den tredje punkten framgår det att stödmottagaren även anses ha betalat en utgift när någon annan än stödmottagaren har betalat en utgift som stödmottagaren har betalningsansvar för och stödmottagaren har betalat full ersättning för detta utlägg genom en transaktion av pengar. Även om det är någon annan som betalat den ursprungliga utgiften så kan den vara stödberättigande så länge den har belastat stödmottagaren innan myndigheten fattar beslut om utbetalning. Skrivningen i den här punkten innebär att myndigheten kan begära en komplettering som innebär att ett utlägg ska ersättas av stödmottagaren inom utsatt tid, i de fall någon annan än stödmottagaren har lagt ut och betalat en utgift till den ursprungliga betalningsmottagaren.

Huvudregeln är att stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader som stödmottagaren redovisar i sin ansökan om utbetalning före, eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten. En sådan hantering underlättar handläggningen och bidrar till att handläggningstiden inte blir längre än nödvändigt. Det anses dock rimligt att stödsökande även kan få stöd för utgifter och kostnader som stödsökande har betalat en tid efter att ansökan har skickats in men innan myndigheten fattar beslut om utbetalning. I första stycket av 15 § fastställer Jordbruksverket därför att stöd även kan lämnas för utgifter och kostnader så länge stödsökande betalat den innan myndigheten fattat beslut om utbetalning. Tillägget till huvudregeln innebär att den handläggande myndigheten inte behöver göra avdrag för en utgift eller kostnad så länge stödmottagaren betalar den inom den tid som den handläggande myndigheten fastställt i sin begäran om komplettering.

16 § om kontant betalning

I paragrafen anges att köp som överstiger 1 000 kronor och är betalade med sedlar, mynt eller med ett annat betalningsmedel där det inte framgår av bankkontoutdrag att betalningen gått till rätt mottagare inte är stödberättigade. Anledningen till att det finns en beloppsbegränsning för dessa typer av betalningar är problematiken med spårbarhet. Att säkerställa att de betalningar som görs är spårbara är viktigt för att exempelvis motverka bedrägerier, vilket Sverige har en skyldighet att göra enligt artikel 59 i förordning (EU) nr 2021/2115. Paragrafen är utformad för att omfatta så många olika sorters betalningsmedel som möjligt oavsett om det handlar om elektroniska eller icke-elektroniska betalningsmedel. Det bedöms dock som

rimligt att betalningar av mindre omfattning kan undantas från kravet på spårbarhet för att underlätta för stödmottagare som har aktiviteter som innefattar mindre transaktioner.

17 - 20 §§ om insatsernas varaktighet

Ett led i arbetet med att säkerställa att stödmedel nyttjas på bästa sätt och genererar största möjliga nytta och i att förebygga bedrägeri är bestämmelsen i 17 § som fastställer att investering i infrastruktur eller en produktiv investering ska användas för samma ändamål i minst fem år efter stödet slututbetalats.

Konsekvensen av att inte använda en investering i infrastruktur eller en produktiv investering för samma ändamål i minst fem år efter stödet slututbetalats är återbetalning. I 18 § fastställer Jordbruksverket att stödet då ska betalas tillbaka i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts. Det innebär att stödmottagaren till exempel behöver betala tillbaka en femtedel av stödet i de fall investeringen endast använts till sitt syfte i fyra år efter att stödet slututbetalats.

I 19 § fastställer Jordbruksverket att även investeringar som inte gjorts i infrastruktur eller är produktiva ska användas för samma syfte i fem år efter slututbetalning. Undantaget är sådana investeringar som enbart kan kopplas till genomförandet av en insats.

Även för investeringar som inte är investeringar i infrastruktur eller en produktiv investering är konsekvensen av att inte använda den för samma ändamål i minst fem år efter stödet slututbetalats återbetalning. För den typen av investeringar ska återbetalningen vara beräknad på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen. Det innebär att stödmottagare behöver betala tillbaka hela det marknadsvärde som investeringen hade när stödmottagaren slutade använda den för sitt ursprungliga ändamål.

I 20 § fastställer Jordbruksverket hur stödmottagaren ska hantera investeringar som enbart är kopplade till genomförandet av en insats. Dessa investeringar ska antingen säljas eller restvärdesberäknas till ett värde som motsvarar investeringens marknadsvärde. Stödmottagaren ska redovisa dokumentation som styrker ett marknadsvärde. Om den handläggande myndigheten kan begära att stödmottagaren anlitar en extern part till att göra en oberoende värdering.

21 och 22 §§ inom vilka åtgärder som stöd kan lämnas med förenklade kostnadsalternativ

I 21 fastställer Jordbruksverket inom vilka åtgärder stöd kan lämnas med förenklade kostnadsalternativ enligt 23-31 §§.

I 22 § fastställer Jordbruksverket att stöd enligt 29 och 31 §§ får lämnas för driftsprojekt inom stöd till Leader.

23 – 28 §§ om enhetskostnader

Jordbruksverket använder sedan tidigare förenklade kostnadsalternativ som stödform. En inventering av dessa visar att förenklade kostnadsalternativ medför minskad administrativ börda och leder till förenkling för både stödmottagare och handläggande myndighet jämfört med redovisning av faktiska kostnader. Till nästa programperiod uppmuntrar Europeiska kommissionen av förenklade kostnadsalternativ eftersom det minskar både den administrativa bördan och felfrekvensen.

Enhetskostnader är ett förenklat kostnadsalternativ där Jordbruksverket på förhand fastställt stödbelopp eller andra förutsättningar för nivån på stödet. Beloppen för enhetskostnaderna har fastställts enligt artikel 44.2 a i) i förordning (EU) nr 2021/2115 genom en rättvis och kontrollerbar beräkningsmetod baserad på statistiska uppgifter eller annan objektiv information.

I 23 § anges att stöd kan lämnas för lunch och middag och att utgifterna ska ersättas i form av en enhetskostnad på 100 kr exklusive moms per måltid. I 24 § anges att stöd kan lämnas för faktiska utgifter för fika, dock högst med 60 kronor exklusive moms per fika.

För att säkerställa att stödmottagaren uppfyller villkoren för enhetskostnaden framgår det att stödmottagarna vid ansökan om stöd för utgifter som avser lunch, middag eller fika ska skicka in deltagarlistor med namn och motiv till utgifterna.

Eftersom stöd för fika ska lämnas utifrån faktiska utgifter i de fall den varit lägre än 60 kronor per person ska stödmottagaren vid ansökan om utbetalning av stöd för fika även skicka med faktura och betalningsbevis eller kvitto.

För varken lunch, middag eller fika behöver stödmottagaren skicka in deltagarlista om utgiften avser deltagande vid en konferens och det varit någon annan än stödmottagaren som anordnat konferensen. Detta eftersom stödmottagaren då enbart söker stöd för sin egen kostnad.

Enhetskostnaden på 100 kr för lunch eller middag per måltid och person baseras på Skatteverkets fastställda genomsnittspris för en normal lunch för beskattningsåret 2020.

Enhetskostnaden för fika fastställs i 24 § till 60 kronor per person och tillfälle. Denna nivå stämmer överens med Skatteverkets nuvarande maxnivå för utgifter för enklare förtäring som är avdragsgilla i företags inkomstdeklaration.

25 § avser undantag från bestämmelserna om stöd för mat ska lämnas med enhetskostnad, i de angivna fallen ska stöd istället lämnas för faktiska utgifter. Undantagen avser utgifter för mat i samband med konferens, transnationella samarbetsprojekt och projekt där mat har en central betydelse. Anledningen är att de faktiska utgifterna då ofta är väsentligt högre än vad de är för en genomsnittlig

måltid och att det därför är rimligt att stödmottagaren ska kunna få stöd för den faktiska utgiften.

I 26 § fastställer Jordbruksverket att utgifter för resor kan ge rätt till stöd. För utgifter som avser resor med egen bil, tjänstebil eller leasingbil där milkostnaden inte ingår i leasingavtalet fastställs stödet till en enhetskostnad på 40 kronor per mil. Om stödmottagaren faktureras resekostnaderna får stöd dock lämnas för det fakturerade beloppet om stödmottagaren redovisar det.

Utgifter för traktamente kan ge rätt till stöd. I 27 § fastställer Jordbruksverket att stöd ska lämnas med en enhetskostnad enligt Skatteverkets schablonbelopp för traktamente vid tidpunkten för när utgiften uppstår. Jordbruksverket väljer att inte skriva ut ett fastställt belopp eftersom man vill att stödet ska följa eventuella justeringar av nivån av Skatteverket.

Även eget arbete kan ge rätt till stöd. I 28 § fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren ska redovisa sådant arbete med en enhetskostnad på 340 kronor per timme.

29 § om underlag för enhetskostnad

För att förenkla hantering av stöd för löner fastställer Jordbruksverket i 29 § att en standardiserad årsarbetstid för heltidsarbete på 1 720 timmar ska användas vid beräkningen.

30 § om klumpsummor

I 30 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas för klumpsomma som baseras på budgeterade utgifter om den handläggande myndigheten bedömer det som lämpligt. Inom Leader ska den lokala aktionsgruppen eller den lokala aktionsgruppens handläggare bedöma om klumpsummor är lämpliga. Jordbruksverket fastställer även att klumpsummor kan beviljas för hela eller delar av aktiviteten.

Klumpsummor som fastställs utifrån budget innebär skiftat fokus mot resultatet av insatsen, istället för en administrativ kontroll av faktiska kostnader. Det medför främst en förenkling vid ansökan om utbetalning jämfört med dagens hantering av stödprocessen, men bedöms leda till stor förenkling för hela ansöknings- och handlägningsprocessen för både stödmottagare och handläggande myndighet jämfört med redovisning av faktiska kostnader. Klumpsummor som fastställs utifrån budget är dock inte alltid en förenkling och är inte lämpligt för alla insatser. Om stödmottagaren endast behöver redovisa sina utgifter med några få underlag, såsom en eller ett par fakturor kan det vara lättare att redovisa stödet med faktiska kostnader.

31 § om schablonsats för lönekostnadspåslag

Ett procentuellt lönekostnadspåslag läggs till på stödberättigande faktiska lönekostnader för att ersätta lönebikostnader. Schablonsatsen togs fram av Tillväxtverket inför programperioden 2014-2020 och inkluderar lagstadgade och avtalsbundna påslag för arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar, avtalspensioner och löneskatt. Jordbruksverket har uppdaterat beräkningen inför kommande programperiod och fastställer i 31 § schablonsatsen för lönekostnadspåslag till 44,31 procent.

32 § om stöd för indirekta kostnader

Indirekta kostnader är kostnader som inte går att koppla direkt till ett specifikt mål i ärendet men likväl är nödvändiga för att ett projekt ska kunna genomföras. Det kan exempelvis röra sig om att ha lokaler att vistas i eller datorer och skrivare för att kunna ta fram det material som behövs för att genomföra projektet. I 32 § fastställer Jordbruksverket att stöd kan lämnas för indirekta kostnader.

33 § om vilka utgifter som kan räknas som indirekta kostnader

Under de två föregående programperioderna har det funnits en detaljerad lista på vilka utgifter som kan räknas som indirekta kostnader om de inte ingår i en specifik aktivitet i ett projekt. Denna lista är genomarbetad och den upplevs fungera väl. Jordbruksverket bedömer därför att det är lämpligt att även för denna programperiod använda den listan för att definiera vilka kostnader som är att bedöma som indirekta kostnader. Att ha samma bedömning av vad som är indirekta kostnader underlättar också för de stödmottagare som tidigare sökt stöd i den föregående programperioden eftersom de redan är bekanta med regelverket. Jordbruksverket fastställer listan i 33 §

34 § om schablon för indirekta kostnader

Inom åtgärderna stöd till samarbete, lantrasföreningar, Leader och innovationsprojekt inom europeiska innovationspartnerskapet kan stöd lämnas med en schablonsats på 15 procent. Det fastställer Jordbruksverket i 34 §.

35 - 38 §§ om indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

Att använda schabloner underlättar både för stödmottagaren och för stödmyndigheten eftersom det minskar den administrativa bördan för stödmottagaren och även medför att handläggningen av ärendet går snabbare. Schablonen innebär dock att vissa stödmottagare kommer att få en lägre kostnadstäckning än som stödet lämnats utifrån en beräkning på de faktiska indirekta kostnaderna.

Jordbruksverket bedömer att det skulle bli extra kännbart för stödmottagare som genomför insatser för kompetensutveckling. I 36 § fastställer Jordbruksverket därför att vid stöd till kompetensutveckling kan stöd för indirekta kostnader istället

med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i stödmottagarens tre senaste bokslut.

För att det vid stöd till kompetensutveckling ska vara möjligt att få stöd för indirekta kostnader även om stödmottagaren saknar tre bokslut fastställer Jordbruksverket i 36 § två olika alternativ sätt. I första stycket framgår det att stödmottagaren i sådana fall kan redovisa motsvarande utgifter och kostnader som övriga utgifter vid ansökan om utbetalning av stöd.

I andra stycket av 36 § framgår den andra möjligheten. Där fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren kan välja att få ett villkorat stöd för indirekta kostnader utan bokslut, med ett eller två bokslut som grund eller utifrån en kalkyl över förväntade indirekta kostnader.

För att stödmottagaren i slutändan ska få rätt stöd för de indirekta kostnaderna fastställer Jordbruksverket i 37 § att stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd när stödmottagaren har tre bokslut. Syftet är att stödet då ska fastställas och justeras.

I 38 § fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd om stödmottagaren kan visa på ökade indirekta kostnader genom senare årsbokslut.

39 – 40 §§ om möjlighet att rätta fel

Att relationen mellan de handläggande myndigheterna och stödmottagarna är god och att stödmottagarna har förtroende för stödprocessen är viktigt för att de ska vilja och våga genomföra insatser till nytta för landsbygden. Ett led i detta är att stödmottagarna får möjlighet att rätta till eventuella felaktigheter och att den handläggande myndigheten inte gör avdrag för fel som stödmottagaren har rättat.

I 39 § fastställer Jordbruksverket vid vilka tillfällen stödmottagarna ska få möjlighet att rätta fel. En förutsättning är naturligtvis att det är ett fel som är möjligt att rätta och att rättelsen inte hindrar att syftet med insatsen uppfylls. För att det ska vara rimligt att avvakta med att slutföra stödärendet krävs det också att stödmottagaren kan förväntas rätta felet inom tre månader.

I första stycket av 40 § fastställer Jordbruksverket att stödmottagaren skriftligt ska meddela den handläggande myndigheten när rättelsen är genomförd. I andra stycket av 40 § fastställer Jordbruksverket att handläggande myndigheten inte ska göra något avdrag om meddelat ska den handläggande myndigheten inte göra något avdrag om stödmottagaren har rättat felet och skriftligen meddelat det inom den tid som den handläggande myndigheten meddelat.

41 § om att avdrag i första hand ska göras på de utgifter som överstiger det godkända stödbeloppet

I 41 § fastställer Jordbruksverket att i de fall det finns stödberättigade utgifter som överstiger det godkända stödbeloppet ska de avdrag som görs på enskilda utgifter göras på de utgifter som överstiger det godkända stödbeloppet och i andra hand på övriga utgifter och kostnader. Att göra avdragen på det här sättet medför flera fördelar. Dels är hanteringen enklare att förstå och förklara, dels är den mer rättvis mot stödmottagaren då den följer samma system som vid delutbetalning. Om avdrag görs vid en delutbetalning återförs medlen till budgeten. Stödmottagaren har därmed möjlighet att nyttja hela sin budget, förutsatt att stödberättigade utgifter redovisas för hela det budgeterade beloppet. Med den här hanteringen av överredovisning gäller regeln även vid slututbetalning. Det finns dock viss risk för revisionskritik eftersom det i tidigare programperioder funnits en osäkerhet kring hur hanteringen av överredovisade belopp ska hanteras. Jordbruksverket bedömning är dock att fördelarna överväger riskerna. I de förordningsutkast som finns för programperioden anges inte hur överredovisning ska hanteras och därför bedömer Jordbruksverket att det finns utrymme att välja att avdrag i första hand görs på det överredovisade beloppet.

42 § om avdrag för brister i offentlig upphandling

I 42 § fastställer Jordbruksverket att den handläggande myndigheten ska göra avdrag på stödet om stödmottagaren inte följer reglerna för offentlig upphandling.

Vid bristande direktupphandling ska avdrag göras på hela den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten. I de fall andra typer av upphandling är bristande ska avdrag göras på hela eller delar av den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten.

Det finns riktlinjer från EU om hur avdrag ska göras för brister i offentlig upphandling. Den riktlinje som finns är genomarbetad och det saknas skäl att inte följa den då den på ett tydligt sätt reglerar hur avdrag ska göras. Att göra avdrag i enlighet med riktlinjerna bedöms som det mest korrekta och lämpliga utifrån ett perspektiv om likabehandling och rättssäkerhet. När avdrag görs pga. brister i den offentliga upphandlingen ska stödmyndigheten därför följa dessa riktlinjer. Riktlinjerna är samma för nuvarande programperiod som de var för föregående programperiod. Jordbruksverket väljer därför att behålla samma formulering av avdragsparagrafen som i föregående programperiod.

43 §§ om avdrag med fastställd procentsats

I förordning (EU) nr 2021/2115 har Europeiska kommissionen fastställt bestämmelser om stödmottagarens skyldighet att lämna information om stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och att redovisa mottaget stödbelopp samt deltagare. I 43 § fastställer Jordbruksverket att om stödmottagaren inte fullgör dessa skyldigheter ska stödmyndigheten göra ett avdrag

på två procent på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan. Bestämmelsen utgör en tydlig reglering och säkerställa likabehandling. Jordbruksverket anser att två procent är en rimlig nivå för avdraget första gången bristen fastställs. I de fall bristen upprepas anser Jordbruksverket att dock att det är motiverat med ett högre avdrag och fastställer därför att upprepade fel ska leda till avdrag på 4 procent.

44 § om avdrag för ansökningar om utbetalning som kommer in efter slutdatum

I 44 § fastställer Jordbruksverket i första stycket att stödmyndigheten ska göra ett avdrag på utbetalningsbeloppet om ansökan om utbetalning som kommer in efter det slutdatum som står i beslutet om stöd. Avdraget ska vara en procent per kalenderdag. Om ansökan om utbetalning kommer in mer än 25 kalenderdagar efter det slutdatum som anges i beslutet om stöd ska avdraget vara 100 procent av utbetalningsbeloppet.

I andra stycket i 44 § framgår det att bestämmelserna om avdrag på utbetalningsbeloppet inte gäller för startstödet. För startstödet finns en sista möjlighet att få stöd utbetalat 45 månader efter att beslut om stöd fattats. Avdraget på stödbeloppet ska därför vara 100 procent om utbetalning som kommer in senare än så.

Utformningen av avdraget för alla stöd utom startstödet bedöms vara proportionerligt då det ger stödmottagarna en förhållandevis lång tidsfrist att skicka in sina ansökningar innan det blir helt avdrag på stödbeloppet. Avdraget är även mycket lågt satt inledningsvis för att stödmottagaren inte ska drabbas allt för hårt att ett par dagars försening. Avdraget har även haft samma utformning under den föregående programperioden vilket gör att stödmottagarna bedöms vara välbekanta med regleringen. Avdragsregeln har också bedömts fungera bra.

Avdrag är tillämpligt på alla former av ansökningar av utbetalningar som kommer in efter slutdatum. Anledningen till detta är att det är möjligt för en stödmottagare att skicka in både ansökan om delutbetalning och ansökan om slututbetalning efter slutdatum. Det bedöms inte som rimligt eller förenligt med likabehandlingsprincipen att ha ett avdrag kopplat endast till en typ av ansökningar om utbetalning.

För startstöd finns fastställd tidsgräns i 3 kap. 19 § om att ansökan om utbetalning som senast ska komma in 45 månader efter beslut om stöd. Jordbruksverket bedömer att tidsgränsen inte ger något utrymme för flexibilitet.

45- 48 §§ om hävning av beslut om stöd

I svensk förordning finns bestämmelse om att beslut om stöd ska hävas om något inträffar som innebär att den som beviljats stöd med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha detta kvar. Jordbruksverket bedömer att en sådan situation kan vara att stödmottagaren inte genomför ärendet enligt plan. För att det ska bli tydligt för

stödmottagaren när myndigheten anser att stödmottagaren inte genomför ärendet enligt plan listas dessa situationer i 45 §. Listan på hävningspunkter i bestämmelsen är avsedd att vara uttömmande och ska ses som ett förtydligande av regleringen i förordningen.

De situationer som listas handlar om att myndigheten bedömer att stödmottagaren inte vidtar några åtgärder för att genomföra ärendet eller inte kommer att hinna genomföra ärendet under den aktuella programperioden.

Syftet med bestämmelsen är att den ska öppna en möjlighet att återföra stödbelopp som reserverats i de stödärenden som inte genomförs enligt plan, så att de kan fördelas till annan stödmottagare istället för att gå förlorade för Sverige som medlemsland. Även om regleringen vid första anblick kan uppfattas som negativ för stödsökandena bör det påpekas att den bidrar till att fler ärenden kan beviljas och även en ökad måluppfyllelse för programmet. Regleringen får därmed även en positiv effekt för de stödsökandena som annars inte hade kunnat få sina ärenden beviljade.

Myndighetens beslut att häva beslut om stöd fattas till viss del på subjektiva bedömningar och kan få stora konsekvenser för stödmottagare. Det är därför viktigt att bestämmelsen är nyanserad och att det finns möjligheter att undvika hävning när det är motiverat. Jordbruksverket fastställer därför i 46 § två olika situationer då beslut om stöd ändå inte ska hävas trots att villkoren i första stycket är uppfyllda.

Den första punkten i 46 § innebär att den handläggande myndigheten inte ska häva beslut om stöd enligt andra stycket om stödmottagaren kan visa att myndighetens bedömning inte stämmer och att ärendet faktiskt kommer att genomföras.

Den andra punkten i 46 § innebär att myndigheten inte ska häva beslut om stöd i de fall stödmottagaren ansöker om delutbetalning innan myndigheten fattat beslut om hävning. Det innebär att myndigheten kan kontakta stödmottagare som riskerar att få sitt beslut om stöd upphävt för att de inte ansökt om delutbetalning enligt stödvillkoren och under rimlig kompletteringstid avvakta med att häva stödbeslutet.

49 § om konsekvenser av upphävt beslut om stöd

För att följden av bestämmelserna om upphävt beslut om stöd ska bli tydliga upplyser Jordbruksverket i 49 § om bestämmelse i svensk förordning där det framgår att stödmottagaren ska betala tillbaka eventuellt stöd som tidigare har betalats ut till stödmottagaren i det aktuella stödärendet om den handläggande myndigheten upphäver ett beslut om stöd.

4 kap. Åtgärdsspecifika villkor

Stöd till lantrasföreningar

1 och 2 §§ om vad stöd får lämnas för

De utgifter och kostnader som Jordbruksverket i 1 och 2 §§ fastställer att stöd får lämnas för är utvalda för att öka förutsättningarna för en stabil föreningsverksamhet så att lantrasföreningar ska få förutsättningar att arbeta med bevarandearbete, kunskapshöjande insatser riktade till djurhållare och informationsspridning till allmänheten.

3 § om erkännande av avelsorganisation för fjäderfä

Det finns idag en lantrasförening inom fjäderfä. Tidigare har lantbrukare som håller utrotningshotade fjäderfäraser fått stöd via denna lantrasförening och lantrasstödet. Framöver ska lantbrukarna istället få ersättning direkt via miljöersättningen för hotade husdjursraser, som är ett jordbrukarstöd och söks i SAM Internet.

I förordning (EU) 2022/126, som är en delegerad förordning till EU-förordningen om de strategiska planerna finns det ytterligare krav för vissa interventionstyper för landsbygdsutveckling. I artikel 45.3 i den förordningen listas vilka raser som är stödberättigande inom miljöersättningen hotade husdjursraser. Medlemsstaterna ska endast betrakta raser som stödberättigande om följande krav är uppfyllda:

a) Antalet avelsdjur av honkön på nationell nivå anges.

b) En vederbörligen erkänd och relevant avelsorganisation för in uppgifter i stamboken för rasen och håller denna aktuell.

Det finns idag inte någon erkänd avelsorganisation för fjäderfä i Sverige och det orsakar problem med att ersätta djurhållare för fjäderfä inom miljöersättningen hotade husdjursraser, vilket det står i Sveriges strategiska plan att vi ska göra. Med anledning av den uppkomna situationen har Jordbruksverket gjort bedömningen att problematiken på ett ändamålsenligt sätt kan lösas genom att hantera erkännande av avelsorganisationer för fjäderfä i anslutning till att lantrasföreningar söker lantrasstödet. Det som en avelsorganisation ska göra, dvs. föra in uppgifter i stamboken för rasen och hålla denna aktuell, är något som lantrasföreningarna redan gör.

Jordbruksverket ska i beslutet om beviljande av stöd till lantrasföreningen för fjäderfä också erkänna aktuell förening som avelsorganisation för fjäderfä samt ange som villkor att föreningen ska föra in uppgifter i stamböckerna för raserna och hålla dessa aktuella.

4 och 5 §§ om vad stöd inte får lämnas för

I 4 § framgår att stöd inte får lämnas för investeringar.

För att undvika risk för dubbelfinansiering fastställer Jordbruksverket i 5 § att stöd inte heller får lämnas för att hålla djur av de arter som berättigar till miljöersättning genom insatsen hotade husdjursraser.

Investeringsstöd för bevattningsdammar

6 § om vad stöd får lämnas för

I 6 § framgår det vilka utgifter stöd får lämnas för. Dessa utgifter anses vara sådana som rimligen krävs för anläggning av sådan damm.

7 § om vad stöd inte får lämnas för

Det är reglerat i EU-förordning vad som får stödjas och det finns restriktioner för stöd till bevattningsanläggningar eftersom vatten är en begränsad resurs. Jordbruksverket fastställer därför i 7 § att stöd inte får lämnas för utrustning som huvudsakligen är avsedd att göra uttag av vatten ur bevattningsdammar och inte heller för avgifter till myndigheter och domstolar.

Investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

8 § om vad stöd får lämnas för

Stödet är avsett för andra verksamheter på landsbygd än jordbruksverksamhet. I 8 § fastställer Jordbruksverket därför att stödet får lämnas för investeringar i annan verksamhet än jordbruksverksamhet.

Stöd för investeringar inom vattenbruk eller stöd för avel och uppfödning av hästar får endast lämnas för diversifiering verksamhet som drivs av samma person som driver jordbruksföretag eller av närstående person till person som driver jordbruksföretag.

9 § om vad stöd inte får lämnas för

För att förtydliga att dagligvaruhandel i den här författningen inte är att betrakta som livsmedelsrelaterat verksamhet fastställer Jordbruksverket i 9 § att stöd inte lämnas för sådan verksamhet.

10 § om vilka utgifter och kostnader stöd får lämnas för

Diversifieringen förväntas gynnas av att stöd kan lämnas för byggnader, lösa inventarier tjänster och immateriella investeringar. Jordbruksverket fastställer därför att det är dessa typer av utgifter och kostnader som kan vara stödberättigande.

Investeringsstöd för kalkfilterdiken

11 § om krav på lerhalt

Effekten av att anlägga kalkfilterdiken är som störst på åkermark med lerjord på minst 15 procent. För att maximera nyttan med stödet fastställer Jordbruksverket därför att minst 90 procent av arealen på varje block ska ha en jord med lerhalt på över 15 procent.

12 § om vilka utgifter och kostnader stöd kan lämnas för

De utgifter och kostnader som stödsökanden förväntas ådra sig vid anläggning av bevattningsdammar avser framförallt anläggningar inklusive fasta inventarier, material och tjänster. Jordbruksverket fastställer därför att det är dessa utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för.

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

13 § om villkor kring uppvärmning

Som ett led i strävan efter miljömässig hållbarhet föreskriver Jordbruksverket i 13 § om att investeringsstöd för ökad konkurrenskraft endast får lämnas om all eventuell uppvärmning av den aktuella investeringen sker med förnyelsebar energi.

14 och 15 §§ om vad stöd får lämnas för

Stödet ska bidra till att uppfylla livsmedelsstrategins mål och prioriteringar och till en produktion som är långsiktigt hållbar. Med hjälp av stödet och de investeringar som genomförs kan företag exempelvis modernisera, förbättra, effektivisera, diversifiera, automatisera och digitalisera sin verksamhet. Detta kan i sin tur frigöra resurser för att ytterligare utveckla och stärka verksamheten. Stödet kan också bidra till att företaget testat ny teknik, nya produktionsmetoder och prövat nya affärsmöjligheter. I 14 § fastställer Jordbruksverket de investeringar som stöd får valts ut för att förväntas stödja investeringar som ökar produktiviteten och lönsamheten i jordbruksverksamheten på bästa sätt. Stöden handlar om byggnation av nya stallar, täckdikning och anläggning av energiskog, växthus och odlingstunnlat, byggnader för torkning och lagring, renvaktarstugor och andra anläggningar för rennäringen samt tak på anläggningar och teknik för hantering av gödsel.

I 15 § fastställer Jordbruksverket vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för. Dessa utgifter anses vara de mest betydande för de insatser som kan vara stödberättigande enligt 14 §.

16 och 17 §§ om stöd för nybyggnation av stallar

För att förenkla hanteringen för stöd för nybyggnation av stallar ska stödet så långt det är möjligt lämnas med enhetskostnad. De enhetskostnader som ska användas framgår av bilaga 4.

Enhetskostnaden i bilaga 4 är avsedd att täcka de utgifter och kostnader som en stödmottagare normalt ådrar sig om stödmottagaren köper in alla tjänster och allt material som krävs för byggnationen. Eftersom stöd enligt artikel 86 i förordning (EU) nr 2021/2115 bara får lämnas för utgifter som stödmottagaren har ådragit sig kan stöd inte lämnas med den enhetskostnad som fastställs i bilaga x om stödsökanden eller stödmottagaren utför någon del av arbetet själv eller använder eget material.

Nybyggnation av stallar innebär ofta betydande utgifter. För att stödmottagaren inte ska behöva ligga ute med alla pengar fram till slututbetalningen har Jordbruksverket fastställt möjlighet till två delutbetalningar under byggprocessen. I 17 § framgår det att stödsökanden kan ansöka om delutbetalning på 10 procent av stödbeloppet när markarbetet är klart och om delutbetalning på 45 procent av stödbeloppet när stallet är tätt.

Stöd får enligt 3 kap. 6 § bara lämnas för utgifter och kostnader som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten. Jordbruksverket fastställer därför i andra stycket av 17 § att stödmottagaren vid den första ansökan om utbetalning av enhetskostnad ska visa att investeringen inte har påbörjats innan ansökan om stöd kom in genom att redovisa faktura för grävning eller schaktning. Grävning eller schaktning är i normalfallet de första steget vid nybyggnation av stallar och Jordbruksverket anser därför att det är rimligt att kontrollen görs av fakturor för någon av dessa utgifter.

18 § om stöd vid nybyggnation av renvaktarstugor

För att förenkla hanteringen för stöd för nybyggnation av renvaktarstugor har Jordbruksverket fastställt stödet till en klumpsumma på 250 000 kronor i 18 §. Stödet kan endast lämnas i de fall stödmottagaren inte utfört någon del av arbetet själv och inte använt något eget material.

Vattenvårdsåtgärder

19 § om vad stöd får lämnas för

Stödet ska finansiera vattenvårdsåtgärder för att de ska bidra till att uppnå målen för ett miljö- och klimatvänligt jordbruk och de svenska miljö kvalitetsmålen. Investeringarna ska öka jordbrukets positiva miljöeffekter, eller att minska jordbrukets negativa miljöeffekter. I 19 § fastställer Jordbruksverket vilka de stödberättigande vattenvårdsåtgärderna är.

20 och 21 §§ om vilka utgifter och kostnader stöd får lämnas för

Eftersom det är angeläget att företag inom jordbruk, trädgård och rennäringen genomför vattenvårdsåtgärder trots att det inte finns någon faktisk ekonomisk vinning för dem behöver stödet täcka samtliga utgifter och kostnader som

stödsökanden de ådrar sig med anledning av vattenvårdsåtgärden. I 20 § fastställer Jordbruksverket vilka utgifter och kostnader som kan vara stödberättigande.

Investeringar i vattenvårdsåtgärder kräver inte sällan omfattande förarbeten med i vissa fall långdragna tillståndsprocesser. En förutsättning för att de utgifter och kostnader som uppstår under förarbetet ska kunna vara stödberättigande är att stödsökande efter förarbetet fullföljer anläggningen av den planerade vattenvårdsåtgärden. Skulle resultatet av förarbetet visa att det inte är möjligt eller lämpligt att anlägga den aktuella vattenvårdsåtgärden kan dock stöd ändå lämnas för utgifter och kostnader som uppstått under förarbetet. Detta fastställer Jordbruksverket i 21 §.

22 och 23 §§ om skötsel och bevarande

För att säkerställa att syftet med vattenvårdsåtgärden uppnås och att den inte skadar befintliga natur- och kulturmiljöer med höga värden fastställer Jordbruksverket i 22 § att stödmottagaren ska följa villkor för skötsel och bevarande om den handläggande myndigheten har fastställt sådana i beslut om stöd. I 23 § fastställer Jordbruksverket också att det generellt inte är tillåtet att plantera ut eller utfodra fisk, kräftor eller andra djur i en våtmark som anlagts eller restaurerats med EU stöd.

Startstöd

24 och 25 § om vilka startstöd får lämnas till

Syftet med startstödet är att stärka landsbygdens utveckling och konkurrenskraft genom att göra det lättare för unga att starta eller ta över en jordbruksverksamhet. För att säkerställa att stödet når rätt målgrupp men bara lämnas till stödsökanden som kan förväntas besitta den kompetens som krävs för att driva ett jordbruksföretag fastställer Jordbruksverket i 24 § att startstöd får lämnas till unga jordbrukare med lämplig utbildning som för första gången etablerar sig som ägare eller delägare och ansvarig för ett företag som bedriver jordbruksverksamhet affärsmässigt.

I x kap. x § förordningen (2022:xx) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder finns bestämmelse om att unga jordbrukare som driver rennäringföretag även ska ha utsett en mentor för en period av minst tre år en mentor för en period av minst tre år. Jordbruksverket fastställer i 25 § att den handläggande myndigheten ska godkänna mentorn i samband med beslut om stöd.

26 § om etableringstidpunkt

Startstöd kan bara lämnas i samband med att en jordbrukare etablerar sin verksamhet. Det är därför viktigt att det finns tydliga bestämmelser om etableringstidpunkten.

Jordbruksverket anser att det är rimligt att stödsökanden ska kunna ansöka om startstöd innan verksamheten är etablerad. Däremot kan stöd inte beviljas förrän verksamheten är etablerad. I 26 § fastställer Jordbruksverket att etableringstidpunkten inträffar när den stödsökande eller stödmottagaren för första gången är ägare eller delägare av ett jordbruks-, trädgårds- eller rennäringsföretag och ansvarar för, samt har kontroll över företaget.

27 och 28 §§ om hur stödet betalas ut

Vilka stödnivåer som lämnas vid halv- respektive heltidsarbete fastställs i den svenska förordningen. I 27 § finns en upplysning om att stöd lämnas med 150 000 vid halvtidsarbete och med 300 000 kronor vid heltidsarbete.

I 28 § fastställer Jordbruksverket att stödet ska betalas ut genom två delutbetalningar. Jordbruksverket fastställer i den paragrafen även att stödmottagaren ska ansöka om en delutbetalning på två tredjedelar av stödet efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd och om en slututbetalning på en tredjedel av stödet senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd.

29 § om villkor som stödmottagaren ska uppfylla vid ansökan om utbetalning

Syftet med startstödet är att göra det lättare för unga att starta eller ta över en jordbruksverksamhet. För att säkerställa att stöd endast lämnas i de fall syftet uppnås fastställer Jordbruksverket i 29 § att stödmottagaren vid ansökan om slututbetalning fortsatt ska vara ansvarig för jordbruksverksamheten, arbeta enligt sin affärsplan som ska vara påbörjad senast nio månader efter beslutet om stöd och kunna visa att intäkterna från jordbruksverksamheten inklusive direktstöd har uppgått till minst en tredjedel av företagets totala intäkter.

Innovationsstöd inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

30 § om vilka typer av innovationsstöd som finns

Innovationsstöd inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) får lämnas för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt.

31-33 §§ om syfte och beskrivning av stöden

Syftet med stöden är att ta fram nya innovativa lösningar på gemensamma utmaningar inom jordbruk samt trädgårds- (inklusive innovationer kopplade till akvaponi) och rennärning genom att skapa bättre kopplingar mellan forskningsresultat, ny teknik och praktiskt arbete.

Genom att bilda innovationsgrupper runt en potentiell innovation kan innovationer på ett systematiskt sätt identifieras, utvecklas och spridas. Inom båda stöden är en viktig del i sammansättningen av en innovationsgrupp att den består av olika

kompetenser från till exempel företag, rådgivningsorganisationer och forskning, både inom och utom lantbrukssektorn. Syftet är att föra samman olika kompetenser till en grupp som ska arbeta tillsammans för att utveckla jordbruk samt trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennärning. Minst två av följande aktörer ska ingå i innovationsgruppen: forskare, rådgivare eller företagare.

Samarbetsparterna ska ha ett samarbetsavtal som ska vara undertecknat av handläggande personer för projektets samarbetspartners och som tydliggör ansvar för arbete och pengar samt hur man ska förfara beträffande immateriella rättigheter, om det blir aktuellt vid ett planerat marknadsinträde.

34-39 §§ om vad stöd får och inte får lämnas för

Stöd för att bilda innovationsgrupp ersätts i form av en klumpsumma. Klumpsumman uppgår till 80 000 kronor om två till fyra projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp och till 120 000 kronor om minst fem projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp. Stöd för innovationsprojekt ersätts i form av faktiska utgifter, enhetskostnader, klumpsummor och schablonsatser.

Stöd för innovationsprojekt kan lämnas oavsett om stödsökanden har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp eller inte. Innovationsprojekten kan genomföras som helt nya samarbetsprojekt eller genom att pågående projekt samordnas för att nå synergieffekter. När det gäller befintliga samarbeten lämnas stöd enbart om en ny verksamhet startas.

Under förutsättning att utgifterna är kopplade till de aktiviteter som stödmyndigheten fastställer får stöd för innovationsprojekt lämnas för investeringar, lön till personal (inklusive lönepåslag och indirekta kostnader), eget arbete, köp av tjänst och övriga utgifter, som utgifter för tryckning av material, möteslokaler och resor. Stöd lämnas inte för utgifter som enbart är kopplade till marknadsföring. Stöd lämnas inte för forskning, men kan ges till viss försöksverksamhet och utvärdering om det är nödvändigt för projektet.

40 och 41 §§ om övriga stöd villkor

Stödsökanden ska garantera i ansökan att resultaten från innovationsgruppens arbete ska spridas enligt artikel 127.3 i förordning (EU) nr 2021/2115⁵, med förbehåll för svensk lagstiftning inom offentlighet och sekretess. Det resultat som

---

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.

sprids ska ha substantiellt innehåll och presenteras på sådant sätt att det kan vara till nytta för andra.

Om den handläggande myndigheten har begärt ska stödmottagaren skicka in underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent eller varumärkesskydd.

Lokal ledd utveckling genom Leader

Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader kan lämnas för tre olika insatstyper:

- förberedande arbete inför programperiod 2028-2034,
- genomförande av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelser av samarbete inom den lokala utvecklingsstrategin och
- förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin.

Eftersom det inte kommer att bli aktuellt att ansöka om förberedande stöd inför programperioden 2028-2034 på flera år väljer Jordbruksverket att inte föreskriva om närmare bestämmelser för den insatstypen i nuläget. Jordbruksverket har istället för avsikt att fastställa sådana bestämmelser längre fram i programperioden.

42 § om vad stöd får lämnas till

I 42 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas för insatser som bidrar till att uppfylla mål i den lokala utvecklingsstrategin.

43 och 44 §§ om samarbeten

I 43 § upplyser Jordbruksverket om bestämmelse om att stöd får lämnas för samarbetsprojekt mellan leaderområden inom Sverige eller EU. För att säkerställa att samarbetsprojekten bidrar till målen i den lokala utvecklingsstrategin och den strategiska planen fastställer Jordbruksverket i andra stycket i 43 § att samarbeten ska uppfylla gemensamma behov för att uppfylla de mål som finns i respektive strategi och att samarbeten med andra leaderområden ska gälla en konkret projektidé.

I 44 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas till transnationellt samarbete med liknande projekt och till utvecklingsprocesser i andra länder.

45 § om paraplyprojekt

Inom Lokalt ledd utveckling genom Leader kan stöd lämnas till den lokala aktionsgruppen för så kallade paraplyprojekt. Den lokala aktionsgruppen lämnar genom dessa paraplyprojekt i sin tur stöd till olika aktörer för att de genomför olika delaktiviteter som ska bidra till att uppfylla målet inom paraplyprojektet. Att stöd får lämnas till den här typen av projekt framgår av 45 §. Av 45 § framgår det även att utföraren ska ha betalats av den externa och att den lokala aktionsgruppen ska lämna separata ansökningar om utbetalning för varje delaktivitet.

46 § om vad utgifter och kostnader för genomförande av insatser får avse

I 46 § fastställer Jordbruksverket vilka utgifter och kostnader som stöd för genomförande av insatser får lämnas för.

47-48 om övrigt offentligt stöd och offentliga resurser

Vid stöd till genomförande av insatser inom Leader kan en del av projektet genomföras med offentliga resurser. För att det ska vara möjligt för de lokala aktionsgrupperna att beräkna vilket belopp som ska betalas ut fastställer Jordbruksverket i 47 § att de offentliga resurserna ska redovisas till den handläggande myndigheten i samband med ansökan om utbetalning av stödberättigande utgifter.

Vid stöd till genomförande av insatser inom Leader kan en del av projektet finansieras med offentliga medel. För att det ska bli möjligt för de lokala aktionsgrupperna att fastställa vilket stöd som kan lämnas vid den tidpunkt de beslutar om stöd behöver de då ha kännedom om medfinansieringen. Jordbruksverket fastställer därför i 48 § en huvudregel om att i de fall övrigt offentligt stöd ingår som medfinansiering av ett projekt ska medfinansieringsintyg ha kommit in till den handläggande myndigheten innan den fattar beslut om stöd. Det finns dock tre fall då undantag får göras från huvudregeln för att det inte är nödvändigt eller möjligt för stödsökanden att skicka in medfinansieringsintyget vid den tidpunkten. Dessa fastställs i andra stycket av 48 §.

För att finansieringsandelarna ska stämma i de fall stödärenden medfinansieras med övriga offentliga medel ska medfinansierarens andel av finansieringen vara inbetald till stödmottagaren innan Jordbruksverket fattar beslut om utbetalning. Jordbruksverket fastställer detta i 49 §. Anledningen är att EU-andelen för hög om medfinansieringen inte betalas till stödsökande som planerat. I andra och tredje stycket av 49 § fastställer Jordbruksverket vilka konsekvenserna blir om stödmottagaren vid beslut om utbetalning har fått ett proportionerligt högre eller lägre andel av det offentliga stödet än det ska vara enligt beslutet om stöd.

50 § om förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin

De lokala aktionsgrupperna kan söka stöd för sin verksamhet. I 50 § fastställer Jordbruksverket att aktionsgrupperna kan söka stöd för de utgifter de har haft för sin personal i form av löner, lönekostnadspåslag och eventuella arvoden. De lokala aktionsgrupperna har också möjlighet att ansöka om stöd för övriga utgifter för driften. För sådana utgifter kan stöd lämnas med en schablon på upp till 33 procent av de utgifter som aktionsgruppen haft för sin personal. I 50 § framgår det även vilka typer av utgifter som schablonen avser att lämna stöd för. Anledningen till att de anges i bestämmelsen är att det ska bli tydligt för de lokala aktionsgrupperna att det inte är möjligt att söka stöd för dessa utgifter på annat sätt.

Samarbete

51 § om krav på samarbetspart

I första stycket informerar Jordbruksverket om att det i EU förordning finns bestämmelse om stödmottagaren ska ha minst en samarbetspart. För att på ett rimligt sätt kunna kontrollera detta villkor fastställer Jordbruksverket i andra stycket att samarbetsparten ska ha bekräftat samarbetet skriftligt.

För att säkerställa att den angivna samarbetsparten verkligen utgör en samarbetspart som är separat från stödmottagaren och inte har en allt för nära anknytning till stödmottagaren fastställer Jordbruksverket i andra stycket även att samarbetsparten ska tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening, organisation eller företag än den stödsökande

52 och 53 § om vad stöd får lämnas för

I 52 § fastställer Jordbruksverket vad stöd får lämnas för. Dessa utgifter och kostnader anses vara de som stödmottagaren normalt ådrar sig vid den aktuella typen av samarbeten.

Under kommande programperiod kommer det att göras särskilda samarbetsinsatser för projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper. I andra stycket av 52 § fastställer Jordbruksverket därför att stöd även kan lämnas för investeringar vid samarbeten kring sådana projekt.

Syftet med stöd till samarbeten är också att det ska vara möjligt att samarbeta transnationellt mellan olika länder. Stöd till transnationella samarbeten ska främja kunskapsutbyte mellan aktörer som driver liknande projekt och utvecklingsprocesser. Syftet är att kunna utbyta erfarenheter och få kunskap om resultat från andra länder eller hur man arbetar i andra liknande projekt. I 53 § fastställer Jordbruksverket att stöd kan lämnas till sådana samarbeten.

55 § om vad stöd inte får lämnas för

För att undvika risk för dubbelfinansiering fastställer Jordbruksverket i 55 § att stöd för samarbeten inte får lämnas till projekt som kan få stöd till lantrasföreningar.

56 och 57 §§ om särskilda bestämmelser för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd

Samarbeten inom området stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd ska bidra till att utveckla och utvärdera processer, metoder, produkter, tekniker inom jordbruks-, trädgårds- och rennäringen. I 56 § fastställer därför Jordbruksverket att stöd får lämnas för sådana samarbeten.

I 57 § listas de aktiviteter som stöd får lämnas till inom detta område. Dessa aktiviteter anses vara de som gynnar sådana samarbeten bäst.

58-60 §§ om särskilda bestämmelser för samarbeten inom miljö och klimat

I 58 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas till samarbetsinsatser som stöder miljövärd och klimatåtgärder samt bidrar till de nationella miljömålen, den nationella klimatanpassningsstrategin och EU:s miljö- och klimatmål.

I 59 § listas de områden inom vilka stöd får lämnas till sådana samarbetsprojekt för att utveckla, pröva och utvärdera nya produkter, metoder, processer och tekniker.

I 60 § fastställer Jordbruksverket åtta olika stödberättigande syften att samarbeta kring där målsättningen ska vara att bidra till en förbättrad miljö på landskapsnivå.

61-63 §§ om särskilda bestämmelser för samarbeten inom livsmedel- och besöksnäring

Samarbeten ska bidra till att företag på landsbygderna med verksamhet inom livsmedel och besöksnäring kan utvecklas, marknadsorienteras, öka exporten, öka antalet arbetstillfällen och ta tillvara landsbygdens resurser. I första stycket i 61 § fastställer därför Jordbruksverket att stöd får lämnas till sådana samarbeten.

I andra stycket i 61 § fastställer Jordbruksverket också att stöd även får lämnas till organisationer som förvaltar och utvecklar en plats och besöksnärringsorganisationer som samarbetar för att utveckla besöksnäringen som helhet.

I 62 § fastställer Jordbruksverket att stöd får lämnas till samarbeten som bidrar till att främja och bevara ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till mat- och livsmedelsframställning. Förutsättningen är att de ska bidra till att verksamma inom livsmedelsproduktion och förädling av livsmedel kan utbyta erfarenheter och utveckla processer, produkter, lokala marknader, öka lokal livsmedelsförsörjning och öka direktförsäljning från producent till konsument, förädlare och restauranger.

Även inom detta område fastställer Jordbruksverket vad aktiviteter ska handla om för att kunna vara stödberättigande. Dessa fastställs i 63 §.

Kompetensutveckling

64 och 65 §§ om vad stöd får lämnas för

I 64 § fastställer Jordbruksverket vad stöd får lämnas för inom samtliga områden av stödberättigande kompetensutveckling och i 65 § fastställer Jordbruksverket vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för.

66 § om att stöd inte får lämnas för investeringar

Investeringar anses inte gynna kompetensutvecklingen i någon påtaglig omfattning. I 66 § fastställer jordbruksverket därför att stöd inte lämnas för investeringar.

67 § om krav på de som genomför kompetensutveckling

För att säkra kvalitet på den kompetensutveckling som stöd lämnas för finns det krav på kompetens hos de personer som ska bedriva kompetensutvecklingen. I 67 § framgår det att den som genomför aktiviteter ska ha dokumenterad erfarenhet inom det aktuella området och att personalen ska ha relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det område som kompetensutvecklingen avser.

68 § om uppgifter om deltagare

Jordbruksverket behöver vissa uppgifter om de deltagare som fått sådan utbildning som finansierats av stöd till kompetensutveckling. Det handlar om uppgifter om vilka personer som fått utbildning och utbildningens längd. Uppgifterna behövs för att det ska bli möjligt att utvärdera nyttan med stödet. I 68 § finns det därför en bestämmelse om att stödmottagaren ska lämna dessa uppgifter.

69-71 om särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd

Området omfattar två delområden, ökad konkurrenskraft och djurvälstånd.

I 69-71 §§ finns bestämmelser som fastställer vilka mottagare stöden får lämnas till. Samtliga delområden vänder sig till verksamma inom jordbruks-, och rennäringförslag. I 69 § framgår det att stöd för stärkt konkurrenskraft även vänder sig till verksamma inom trädgårdsföretag och i 70 § framgår det att stöd för förbättrad djurvälstånd även vänder sig till verksamma i ideella föreningar och företag med hästverksamhet med minst 10 hästar. Utöver verksamma inom de angivna näringarna framgår det i 71 § stöd även kan lämnas för fortbildning och support av rådgivare inom dessa näringar.

I 71 § finns bestämmelse som fastställer vilka ämnen de aktiviteter som får genomföras för stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd får omfatta. Aktivisterna ska bidra till att mottagarna får ökad kunskap eller praktiska exempel på hur de kan stärka sin konkurrenskraft och ökad kompetens inom vattenhushållning och vattenförsörjning. Aktiviteterna ska även bidra till att mottagarna får ökad kunskap inom djurvälstånd.

72-75 §§ om särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

I 72 § framgår det att stöd till kompetensutveckling inom området miljö och klimat, får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi), skogsbruks- och rennäringförslag samt företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar får ökad kunskap om

nationella miljö kvalitetsmål och EU-gemensamma mål för miljö, klimat, förnybar energi och vattenkvalitet samt tillämpliga direktiv, förordningar och regler.

I andra stycket av 72 § finns bestämmelser om att aktiviteterna ska ge målgruppen praktiska och konkreta exempel på miljö- och klimatåtgärder som går att tillämpa på företagsnivå. Aktiviteterna ska även beakta företagets ekonomiska, sociala hållbarhet för att uppnå en ökad, konkurrenskraftig och hållbar livsmedelsproduktion.

I 73-75 §§ finns bestämmelse som fastställer vilka ämnen de aktiviteter som får genomföras inom miljö och klimat får handla om.

76-78 §§ om särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom livsmedel- och besöksnäring

I 76 § framgår det att aktiviteterna ska bidra till att företag på landsbygderna med verksamhet inom livsmedel och besöksnäring kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen och ta tillvara landsbygdernas resurser.

I 77 § fastställer Jordbruksverket att stöd till kompetensutveckling inom livsmedel och besöksnäring får lämnas för fortbildning och support av rådgivare, konsulter, företag, företagareföreningar och organisationer som i sin verksamhet riktar sig mot verksamma inom jordbruk-, trädgård- rennäring samt mot verksamma i små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen

I 78 § finns bestämmelse som fastställer vilka ämnen de aktiviteter som får genomföras inom livsmedel- och besöksnäring får handla om.

B. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § om grundläggande bestämmelser

Om de grundläggande bestämmelserna inte skulle anges i författningen skulle det inte vara möjligt att veta vilka bestämmelser de är framtagna för att komplettera, tillämpningen av bestämmelserna skulle försvåras och författningen skulle till viss del bli verkningslös.

2 § om vilka stöd föreskrifterna omfattar

Om det inte skulle finnas en redogörelse i författningen över de stöd som regleras i författningen skulle det bli svårare för läsaren att överblicka detta.

3 § om definitioner

Om definitionerna inte fastställs i författningen blir det svårare att utläsa betydelsen av bestämmelserna. Det skulle också innebära att varje stödmyndighet skulle behöva skapa en egen uppfattning kring innebörden av de angivna begreppen vilket skulle påverka möjligheten till likabehandling av stödärenden negativt.

4 § om undantag på grund av särskilda skäl

En alternativ lösning till bestämmelsen i 4 § hade varit att låta varje handläggande myndighet fastställa egna undantag från de angivna bestämmelserna i författningen i de fall de anser att det finns särskilda skäl som motiverar det. Jordbruksverket bedömer dock att det är lämpligt att bara en myndighet sköter den hanteringen för att i så stor utsträckning som det är möjligt få en likabehandling av de ansökningar som ska bedömas. Antalet ansökningar om undantag på grund av särskilda skäl förväntas också bli lågt. Det är därför mest effektivt att låta en myndighet hantera samtliga.

5 § om undantag från att ansöka via e-tjänst

En alternativ lösning till bestämmelsen i 5 § hade varit att inte ange de specifika fall då undantag från krav på att använda e-tjänsten kan beviljas. Jordbruksverket anser dock att en sådan lösning skulle innebära sämre möjlighet för stödsökande och stödmottagare att skapa en uppfattning om när undantag kan bli aktuellt. Det skulle även påverka möjligheten till likabehandling av stödärenden negativt.

6 och 7 §§ om force majeure och exceptionella omständigheter

I senaste programperioden har finns bestämmelse i artikel 4 i förordning (EU) 640/2014⁶ om att force majeure ska vara anmält till den handläggande myndigheten inom 15 arbetsdagar från den tidpunkt då stödmottagaren haft möjlighet att göra anmälan. En alternativ lösning hade varit att ha kvar den tidsgränsen även i kommande programperiod. 15 arbetsdagar har dock uppfattats som en onödigt snäv tidsram. För att underlätta för stödsökanden anser Jordbruksverket därför att det är motiverat att förlänga den.

En alternativ lösning hade varit att reglera att anmälan även skulle kunna göras muntligt. Jordbruksverket anser dock att riskerna för missförstånd vid en muntlig anmälan motiverar kravet på att den ska göras skriftligt. Eftersom det inte heller finns något formkrav på den skriftliga anmälan anses kravet inte vara orimligt för stödsökanden eller stödmottagaren att uppfylla.

7 § är till viss del en upplysningsparagraf kring bestämmelser som finns fastställda i EU förordning. Det skulle vara möjligt att inte upplysa om de följer av force

---

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 640/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet och villkor för avslag på eller indragning av betalningar samt administrativa sanktioner som gäller för direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och tvärvillkor.

majeure som redan framgår i förordningen. Jordbruksverket anser dock att det skulle innebära en risk för att man felaktigt skulle anta att bestämmelsen om att inga sanktioner ska göras på stödet i dessa fall är den enda följden.

8 § om återkallelse av ansökan

Om ingen reglering görs i föreskriften kommer det finnas en betydande risk för att återkallelser kommer att hanteras olika på olika stödmyndigheter, vilket inte är i linje med principerna om likabehandling och rättssäkerhet.

En alternativ lösning skulle kunna vara att inte begränsa möjligheten att återkalla en ansökan helt eller delvis. Det skulle dock innebära en möjlighet för stödsökande och stödmottagare att utnyttja möjligheten till att återkalla hela eller delar av ansökan för att undvika sanktioner och kontroller. Det skulle också kunna innebära att Jordbruksverket i egenskap av förvaltande myndighet inte skulle anses ha gjort tillräckligt för att motverka bedrägerier vilket kan medföra revisionskritik.

2 kap. ANSÖKAN OM STÖD OCH UTBETALNING

1 § om vem som ska lämna ansökan

Om Jordbruksverket inte fastställer att ansökningar ska lämnas av stödsökanden eller stödmottagaren finns risk för att det uppstår osäkerhet kring stödsökandens eller stödmottagarens avsikter med ansökan och deras kontroll över ansökningsprocessen.

2 § om hur ansökan ska lämnas

En alternativ lösning skulle vara att tillåta att ansökningar lämnas på papper trots att det är möjligt för stödsökanden att använda e-tjänsten. De fördelar som beskrivs ovan kring framförallt minskat behov av kompletteringar skulle då inte uppnås.

3 § om när en ansökan är inkommen

Flera stödvillkor är kopplade till tidpunkten för när en ansökan anses som inkommen. Om det inte finns bestämmelse som reglerar vid vilken tidpunkt en ansökan ska anses vara inkommen kommer det inte att bli tydligt för stödsökanden och stödmottagaren när dessa stödvillkor gäller för det aktuella stödärendet.

En annan möjlig reglering i föreskriften skulle vara att göra bedömningen utifrån det materiella innehållet i ansökan istället för att göra bedömningen utifrån den mottagna kvittensen eller datumet för ankomststämpling av ansökan. Det skulle dock göra att varje ansökan skulle behöva bedömas av en handläggare innan det skulle vara möjligt att klargöra när ansökan är inkommen. Ett sådant alternativ är mindre förmånligt för stödsökanden eller stödmottagaren eftersom det då skulle ta längre tid innan stödsökanden eller stödmottagaren skulle få veta när ansökan är inkommen till den handläggande myndigheten. En sådan lösning kan därför inte anses lämplig.

Om det inte görs någon reglering alls i föreskriften kommer den handläggande myndigheten behöva använda sig av den reglering som finns i 22 § i förvaltningslagen för att bedöma när ansökan anses inkommen. Regleringen i förvaltningslagen är dock inte lika tydlig som den föreslagna skrivningen i föreskriften. Att använda den här regleringen medför således en större otydlighet för stödsökanden eller stödmottagaren än det alternativ som föreslagits i föreskriften. Den kan därför inte heller anses som lämplig.

4 och 5 §§ om när en ansökan om stöd ska vara inkommen

Om tidsperioden för när en ansökan om stöd som omfattas av utlysning behöver ha kommit in till den handläggande myndigheten inte regleras i föreskriften skulle det inte vara möjligt för stödsökanden att veta när de behöver ha skickat in sin ansökan för att kunna komma i fråga för stöd.

En alternativ lösning till bestämmelsen i 4 § skulle kunna vara att tillåta att ansökningar om stöd får komma in fram till dess att den handläggande myndigheten fattar beslut om vilka stödärenden som kan väljas ut för stöd. Det skulle innebära en viss osäkerhet kring hur lång tid efter utlysningens slut det är meningsfullt att lämna in en ansökan om stöd. Det skulle dock även innebära att stödsökanden skulle kunna komma i fråga för stöd även om de lämnar ansökan om stöd efter utlysningens slut. Eftersom avsikten är att den handläggande myndigheten ska påbörja urvalsarbetet så snart perioden för utlysningen tagit slut anser Jordbruksverket inte att den alternativa regleringen skulle vara meningsfull.

5 § är en upplysningsparagraf till bestämmelse i svensk förordning. Det är möjligt att inte ta med den i författningen. Om upplysningsparagrafen inte tas med finns det dock risk för missförstånd kring vilken reglering som gäller för det stödet.

6 § om vilka uppgifter en ansökan om stöd ska innehålla

I paragrafen anges de uppgifter som stödsökanden behöver lämna i sin ansökan om stöd. Själva skrivningen i paragrafen är mycket kortfattad och hänvisar huvudsakligen till ytterligare reglering i bilagorna.

En alternativ lösning skulle kunna vara att flytta de uppgifter som efterfrågas i bilagorna till kapitel 2 i föreskriften. En sådan lösning bedöms dock inte som lämplig av den orsaken att föreskriften då skulle bli väldigt svårläst eftersom det är ett mycket stort antal uppgifter efterfrågas i bilagorna.

De uppgifter som efterfrågas är sådana som behövs för att den handläggande myndigheten ska kunna bedöma om stöd kan beviljas och för att Sverige ska kunna uppfylla de rapporteringskrav som EU ställer. För att ha rätt att kräva in de här uppgifterna från stödsökanden behöver den handläggande myndigheten ha en rättslig grund för detta. Då det som anges i regelverket är sådana uppgifter som behövs för att säkerställa att de krav som ställs enligt föreskriften och övergripande regelverk uppfylls bedöms det inte finnas några andra möjligheter till regleringen.

Om det inte görs någon regleringen alls i föreskriften kommer den handläggande myndigheten behöva använda sig av den reglering som finns i 19 § andra stycket förvaltningslagen om att det i stödsökandens framställning ska framgå vad ärendet gäller, vad den enskilda vill att myndigheten ska göra och omständigheterna som ligger till grund för begäran. Regleringen i förvaltningslagen är dock otvetydig och det skulle vara mycket svårt för stödsökanden att veta vad som behöver framgå i ansökan om stöd. Som en följd av det är det mycket sannolikt att ett stort antal ansökningar skulle vara ofullständiga och det skulle behövas omfattande kompletteringar vilket skulle medföra längre handläggningstider.

7 § om underlag för urval

Syftet med bestämmelsen är att det tydligt ska framgå att stödsökanden har en skyldighet att lämna in relevanta uppgifter och underlag som behövs för att kunna göra ett urval av de ansökningar som kommer in samt klargöra under vilka förutsättningar en ansökan om stöd kan beviljas. Regleringen är nödvändig för att säkerställa att endast de insatser som bäst uppfyller de målsättningar som slagits fast inom programmet beviljas stöd. Detta i sin tur främjar ett bra genomförande av programmet. Det bedöms inte finnas något mindre ingripande sätt att reglera detta i föreskriften som ger lika bra förutsättningar att säkerställa syftet med bestämmelsen.

8-11 §§ om urval av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, samarbete, kompetensutveckling och för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-agri)

8 § är upplysningsparagraf om vilken rättslig grund Jordbruksverket har för att slå fast kriterier och förfaranden för ansökningar om stöd. Om ingen reglering görs i föreskriften skulle det innebära en ökad otvetyglighet i regelverket. Regleringen bedöms vara så pass väsentlig för stödsökanden att känna till att det anses vara motiverat att lägga in upplysningsparagrafer gällande detta i föreskriften.

Syftet med 9 § är att skapa tydlighet och transparens i hur regelverket ser ut och var stödsökanden kan hitta relevant information. Skrivningen i föreskriften är framtagen tillsammans med verksamhetsexperten för att få en så tydlig och exakt reglering som möjligt. Om det inte skulle framgå i föreskriften vilka delar av urvalsförfarandet som ska fastställas i beslut av Jordbruksverket eller var det finns att ta del av skulle stödsökanden ha svårt att få del av den informationen och det skulle därmed bli betydligt svårare för dem att skapa en uppfattning om sina möjligheter att komma i fråga för stöd.

En alternativ lösning till att ha en reglering i föreskriften skulle kunna vara att endast ge ut information till stödsökanden på Jordbruksverkets hemsida. Informationen kommer då att finnas helt skild från föreskriften vilket innebär en större risk att stödsökandena missar att ta del av den informationen. En annan alternativ lösning skulle vara att fastställa samtliga delar av urvalsförfarandet i

föreskriften istället för i ett separat beslut. Varför detta inte är en lämplig lösning har redan angivits i avsnitt A.1.

Bestämmelserna om poängsättning och prioritering i 10 och 11 §§ behöver regleras för att de ska kunna användas som grund för avslag av ansökan om stöd i de fall stödansökningar inte uppnår tillräcklig poängnivå.

12 -14 §§ om urval av stödansökningar inom Lokalt ledd utveckling genom Leader

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa de kriterier för prioritering av ansökningar om stöd inom Lokalt ledd utveckling genom Leader som införts av de lokala aktionsgrupperna skulle de inte vara rättsligt bindande. Det skulle då inte vara möjligt att avslå ansökan om stöd med anledning av stödansökningar inte uppfyller kriterierna.

På samma sätt som för 9 § är syftet med 13 § är att skapa tydlighet och transparens i hur regelverket ser ut och var stödsökanden kan hitta relevant information. Om det inte skulle framgå i föreskrift vilka delar av urvalsförfarandet som ska fastställas i beslut av Jordbruksverket eller var det finns att ta del av skulle stödsökanden ha svårt att få del av den informationen och det skulle därmed bli betydligt svårare för dem att skapa en uppfattning om sina möjligheter att komma i fråga för stöd.

Bestämmelsen om poängsättning i 14 § behöver regleras för att de ska kunna användas som grund för avslag av ansökan om stöd i de fall stödansökningar inte uppnår tillräcklig poängnivå.

15 och 16 §§ om utbetalning i förskott

Det är möjligt att inte upplysa om bestämmelserna i svensk förordning om vilka stödmottagare som får beviljas förskott och vilka belopp som maximalt kan betalas ut. Om denna upplysning inte tas med finns risk för missförstånd som skapar förväntningar hos stödsökanden som inte kan uppfyllas.

En alternativ lösning skulle kunna vara att tillåta förskott vid startstöd och vid stöd till nya stallar. Eftersom de delutbetalningar som dessa stöd är uppbyggda kring då skulle tappa sin betydelse anser Jordbruksverket inte att en sådan lösning är lämplig.

De uppgifter som ansökan om förskott ska innehålla enligt 16 § är de som den handläggande myndigheten behöver för att kunna handlägga ansökan. Om bestämmelsen inte regleras i föreskrift skulle den handläggande myndigheten inte ha rättslig grund för att begära in de uppgifter som behövs. Den handläggande myndigheten skulle istället behöva använda sig av den reglering som finns i 19 § andra stycket förvaltningslagen om att det i stödmottagarens framställning ska framgå vad ärendet gäller, vad den enskilda vill att myndigheten ska göra och

omständigheterna som ligger till grund för begäran. Regleringen i förvaltningslagen är dock tydlig och det skulle vara mycket svårt för stödmottagaren att veta vad som behöver framgå i ansökan om utbetalning av förskott. Som en följd av det finns det en ökad risk för att ansökningarna blir ofullständiga vilket medför kompletteringar och längre handläggningstider.

17 § om ansökan om delutbetalning

Syftet med bestämmelserna i 17 § är att säkerställa att genomförandet av ärendet påbörjas och fortlöper som planerat. Det bedöms inte finnas något mindre ingripande sätt att reglera detta i föreskriften som ger lika bra förutsättningar att säkerställa bestämmelsens syfte.

En alternativ lösning till att ha en reglering i föreskriften skulle kunna vara att ge ut information till stödmottagarna om vikten av att genomförandet av insatserna påbörjas i nära anslutning till att beslutet om stöd fattats samt att uppmana stödmottagarna att göra regelbundna ansökningar om delutbetalning. Informationen skulle då finnas skild från föreskriften vilket skulle innebära en risk att stödmottagarna missar att ta del av den informationen när de tar del av föreskriften. Information är inte heller rättsligt bindande. Den behöriga myndigheten skulle därmed sakna en tydlig rättslig grund för att agera i de fall genomförandet av insatsen inte påbörjas. En sådan lösning skulle därför inte vara tillfredsställande.

18 och 19 §§ om ansökan om slututbetalning

Syftet med bestämmelserna i 18 § är att säkerställa att en ansökan om slututbetalning skickas in så att ärendet ska kunna avslutas på ett korrekt sätt samt för att Jordbruksverket ska få in relevanta rapporteringsunderlag till EU-kommissionen. Det bedöms inte finnas något mindre ingripande sätt att reglera detta i föreskriften som ger lika bra förutsättningar att säkerställa paragrafens syfte.

En alternativ lösning till att ha en reglering i föreskriften skulle kunna vara att ge ut information till stödmottagarna om vikten av ansöka om slututbetalning. Informationen skulle då finnas skild från föreskriften vilket skulle innebära en risk för att stödmottagare missar att ta del av den informationen när de tar del av föreskriften. Information är inte heller rättsligt bindande. Den behöriga myndigheten skulle därmed sakna en tydlig rättslig grund för att agera i de fall en ansökan om slututbetalning inte skickas in. En sådan lösning skulle därför inte vara tillfredsställande.

Bestämmelsen om stödmottagaren ska ansöka om utbetalning på en krona om de inte har utgifter och kostnader att ansöka om utbetalning för är framförallt en upplysning till stödmottagaren om hur de kan uppfylla villkoret om att ansöka om slututbetalning trots att de redan fått allt stöd utbetalat i det aktuella stödärendet. Det skulle vara möjligt att inte ta med den bestämmelsen i föreskriften men Jordbruksverket anser att det skulle skapa osäkerhet och på så vis vara negativt för stödmottagaren.

20 § om vad ansökan om del- och slututbetalning ska innehålla

Beskrivningen i 20 § om vilka uppgifter som stödmottagaren behöver lämna i sin ansökan om del- och slututbetalning är mycket kortfattad och hänvisar huvudsakligen till ytterligare reglering i bilagorna.

En alternativ lösning skulle kunna vara att flytta de uppgifter som efterfrågas i bilagorna till kapitel 2 i föreskriften. En sådan lösning bedöms dock inte som lämplig av den orsaken att föreskriften då skulle bli väldigt svårläst eftersom det är ett mycket stort antal uppgifter efterfrågas i bilagorna.

De uppgifter som efterfrågas är sådana som behövs för att den handläggande myndigheten ska kunna bedöma om det är möjligt att betala ut stöd och för att Sverige ska kunna uppfylla de rapporteringskrav som EU ställer. För att ha rätt att kräva in de här uppgifterna från stödmottagaren behöver den behöriga myndigheten ha en rättslig grund för detta. Då det som anges i regelverket är sådana uppgifter som behövs för att säkerställa att de krav som ställs enligt föreskriften och övergripande regelverk uppfylls bedöms det inte finnas några andra möjligheter till regleringen.

Om det inte görs någon regleringen alls i föreskriften kommer den handläggande myndigheten behöva använda sig av den reglering som finns i 19 § andra stycket förvaltningslagen om att det i stödmottagarens framställning ska framgå vad ärendet gäller, vad den enskilda vill att myndigheten ska göra och omständigheterna som ligger till grund för begäran. Regleringen i förvaltningslagen är dock otydlig och det skulle vara mycket svårt för stödmottagaren att veta vad som behöver framgå i ansökan om utbetalning. Som en följd av det är det mycket sannolikt att ett stort antal ansökningar skulle vara ofullständiga och det skulle behövs omfattande kompletteringar vilket medför längre handläggningstider vilket i sin tur medför att stödmottagaren får vänta längre på sina pengar.

21 -24 §§ om slutdatum

De datumen som Jordbruksverket fastställer i 21 § är resultatet av en avvägning mellan önskan om att ge stödmottagaren så god tid som möjligt att genomföra sina insatser och kravet på att allt stöd ska vara utbetalat i tid. Det skulle vara möjligt att sätta ett annat datum som sista slutdatum i föreskriften. Detta bedöms dock inte som lämpligt. Ett tidigare datum skulle medföra att stödmottagarna får mindre tid på sig att genomföra sina projekt. Ett senare datum skulle innebära en risk för att den behöriga myndigheten behöver betala ut stöd som EU inte lämnar någon ersättning för. Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelse om möjlighet att flytta fram slutdatum finns det risk för att stödmottagare skulle inte skulle hinna genomföra insatser i tid för att få stöd utbetalat. Det skulle få stora negativa konsekvenser för stödmottagarna, riskera att nyttan med de insatser som ska genomföras helt eller delvis går förlorad och att förtroendet för myndigheten skulle riskeras.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa i vilka fall inte behöver ange skäl för sin ändring skulle detta bli ottydligt för stödmottagaren. Det hade varit möjligt att skriva regleringen så att stödmottagaren aldrig behöver motivera en begäran om ändring av slutdatum. Det hade också varit möjligt att kräva att stödmottagaren alltid behöver motivera en begäran om ändring av slutdatum. Ingen av dessa alternativ bedöms som lämpliga då en motivering behövs för att säkerställa att det finns skäl för att insatsen tar längre tid än beräknat och för att eventuellt kunna avslå en begäran om ändring om ett ärende har pågått allt för länge. Att alltid kräva en motivering anses dock onödigt betungande för stödmottagaren eftersom det är naturligt att saker kan försenas en aning vid ett genomförande av en insats och det är rimligt att försöka minimera stödmottagaren och stödmyndighetens arbete med dessa mindre förlängningar. Det inte därmed inte anses finnas några lämpliga alternativa regleringar till den reglering som föreslås i föreskriften.

Om det inte görs någon reglering alls i föreskriften kommer begäran om förlängt slutdatum att hanteras utifrån den reglering som finns i 19 § i förvaltningslagen där det står att stödmottagaren ska ange vad ärendet gäller och var stödmottagaren vill att myndigheten ska göra. Det står även att stödmottagaren ska anges vilka omständigheter som ligger till grund för begäran om det inte är uppenbart obehövligt. Den här regleringen är mer ottydlig än den reglering som föreslås i föreskriften eftersom den inte tydligt anger när stödmottagaren behöver motivera sin begäran. Det gör att om förvaltningslagen skulle tillämpas finns en ökad risk för att antalet kompletteringar kommer att öka. Det finns också en risk att stödmottagaren i vissa fall motiverar sin begäran om ändring i onödan. En sådan lösning kan inte anses vara tillfredsställande.

I 24 § anges att inget slutdatum får flyttas längre fram än till den 6 april 2029 samt 31 oktober 2029. Paragrafen knyter an till den reglering som föreslås i 21 §. I konsekvensutredningen har det tidigare konstaterats varför den inte anses finnas några lämpliga alternativa lösningar till den föreslagna skrivningen i 21 § i föreskriften. Av samma anledningar som det inte ansetts finnas några lämpliga alternativa lösningar till 21 § finns det inte heller några sådana alternativa lösningar.

25 § om vilka stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis

Om ingen reglering görs i föreskriften kommer det inte vara möjligt att tillämpa undantagsregleringen vilket gör att betalningsbevis alltid kommer behöva lämnas in vid ansökan om utbetalning. Då regleringen medför en förenkling för de stödmottagare som kan tillämpa den bedöms ett sådant alternativt inte vara varken lämpligt eller önskvärt.

Det skulle vara möjligt att tillåta att även andra typer av stödmottagare skulle kunna få undantag från kravet på betalningsbevis. De typer av mottagare som listas i bestämmelsen är dock utvalda för att de anses ha låg risk för att betalningen av

utgifter inte ska fungera. Om andra stödmottagare också skulle kunna få undantag skulle riskerna med dessa undantag öka.

26 § om när en ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska ha kommit in till den handläggande myndigheten

En alternativ lösning skulle kunna vara att endast beakta ansökningar om undantag som kommit in före ansökan om stöd. Jordbruksverket ser inte att det finns någon mening med en sådan begränsande bestämmelse.

27 och 28 §§ om vad en ansökan om undantag från krav på betalningsbevis ska innehålla

Om Jordbruksverket inte skulle kräva in uppgifter om stödmottagare med central ekonomifunktion skulle det inte vara möjligt att identifiera vilka de är. Det skulle därmed inte gå att bevilja undantag på kravet på betalningsbevis till sådana organisationer.

29- 30 §§ om kontroll av betalning och om när beslut om undantag ska hävas

Det skulle vara möjligt att fastställa gränsen vid ett annat antal obetalade fakturor för upphävande av undantaget. Jordbruksverket anser dock att det inte skulle vara lämpligt eftersom tre är väl avvägt antal som tillåter stödsökanden att få behålla sitt undantag trots enstaka misstag med försenad betalning men ändå säkerställer att skydda unionens ekonomiska intressen.

31 § om ändring av ansökan om stöd

Om det inte skulle ges någon möjlighet att ändra ansökan om stöd skulle en positiv konsekvens bli att handläggningstiden för den behöriga myndigheten skulle minska. Det skulle dock finnas risk för att stödsökanden inte kommer att uppfylla syfte och mål med sin insats om de inte kan anpassa den till förändrade förutsättningar. Det skulle också öka risken för att de insatser som genomförs inte kommer att generera största möjliga nytta om det inte går att justera insatsen efter förändrade behov.

32 § om ändring av beslut om stöd

Konsekvenserna av att inte tillåta ändring av beslut om stöd skulle bli desamma som de som beskrivs ovan av att inte tillåta ändring av ansökan om stöd.

En alternativ lösning skulle kunna vara att inte tillåta någon ändring av beslut om stöd där stöd ska lämnas med klumpsomma. Jordbruksverket ser dock inte någon anledning att inte tillåta stödmottagaren att ansöka om ändring av finansieringsandelar, slutdatum eller ändring av andra utgifter i projektet som inte påverkar klumpsommorna.

En annan alternativ lösning skulle kunna vara att fastställa att en ändring av beslut om stöd ska gälla från den dag då den behöriga myndigheten fattar beslut om

ändring. Jordbruksverket bedömer att en sådan lösning inte är lämplig eftersom stödsökanden då skulle bli beroende av den handläggande myndighetens handläggningstid innan de kan justera insatsen efter förändrade önskemål eller förutsättningar.

33 § om när en komplettering som senast ska ha kommit in

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelser kring när en komplettering som senast ska ha kommit in skulle stödsökanden och stödmottagarna inte ha samma visshet om vid vilken tidpunkt en komplettering behöver ha kommit in till den handläggande myndigheten för att myndigheten ska beakta den vid sitt beslut. Det skulle kunna få stora negativa konsekvenser för stödsökanden eller stödmottagaren.

34 § om inlämnande av ändring och komplettering

En alternativ lösning skulle vara att fastställa att även ändringar av ansökan om stöd och kompletteringar ska vara undertecknade av stödsökanden eller stödmottagaren. Erfarenhet från tidigare programperioder har dock visat att sådan hantering innebär stor administrativ börda för begäran om kompletteringar av underskrifter. En ändring av ansökan om stöd eller komplettering avser ofta inte heller så betydande förändringar av stödsökandens eller stödmottagarens förutsättningar att det motiverar kontroll av att rätt person skickat in underlaget.

35 och 36 §§ om byte av stödsökanden eller stödmottagare

Om det inte skulle vara möjligt att överlåta en ansökan om stöd till annan person skulle insatser som planerats inte genomföras om den ursprungliga stödsökanden får förhinder. Den nytta som insatsen skulle kunna generera skulle då inte komma till stånd.

Om det inte skulle vara möjligt att överlåta ett beslut om stöd till annan person skulle insatser inte kunna slutföras om stödmottagaren får förhinder. Stödmottagare som fått stöd utbetalat skulle då bli återbetalningsskyldiga. Även i detta fall finns det risk för att den nytta som insatsen skulle kunna generera inte skulle komma till stånd eller bli så betydande som de kan bli.

3 kap. Gemensamma stödvillkor

1 § om att stödet ska gynna landsbygden

Om Jordbruksverket inte fastställer i vilka fall insatser anses gynna landsbygden skulle de behöriga myndigheterna behöva bedöma det i varje enskilt fall. Det skulle öka risken för bristande likabehandling.

En alternativ lösning skulle vara att fastställa att stöd endast kan lämnas till insatser som genomförs på landsbygden. Jordbruksverket bedömer dock att det då skulle

finnas risk för att landsbygden skulle gå miste om mervärden från projekt som genomförs i tätorter.

2 § om avtal, tillstånd och godkännanden

En alternativ lösning till bestämmelsen om att stödsökanden vid stöd för anläggning av bevattningsdamm ska ha det tillstånd som krävs innan den behöriga myndigheten fattar beslut om stöd skulle vara att applicera huvudregeln i första och andra stycket även för det stödet. Det skulle innebära att stödsökanden inte skulle behöva ha alla avtal, tillstånd och godkännanden som krävs förrän den tillståndskrävande delen av anläggningsarbetet genomförs. Jordbruksverket bedömer dock att det skulle innebära en onödig administrativ börda för både stödsökanden och den behöriga myndigheten att hantera ansökningar om stöd där det finns betydande risker för att negativt besked i en miljöprövning skulle innebära att investeringen ändå inte kan genomföras.

3 § om ekonomisk förmåga

Om det inte skulle finnas bestämmelse om att stöd inte kan lämnas till stödsökanden som inte har ekonomisk förmåga att kunna ligga ute med pengar finns det risk för att stödsökanden blir vilseledda till att tro att de inte kommer att behöva ligga ute med pengar under insatsens genomförande. Det skulle innebära risk för att insatser får avbrytas innan syfte och mål har uppfyllts och att stödsökanden då kan bli återbetalningsskyldiga för stöd som har betalats ut.

4 § om geotaggade foton

Om Jordbruksverket inte fastställer att stödmottagaren ska skicka in geotaggade foton när den handläggande myndigheten begär det kan Jordbruksverket inte begära sådana från stödmottagaren. Den behöriga myndigheten behöver då i högre grad genomföra kontroller på plats.

5 § om separat redovisning

Om Jordbruksverket inte fastställer krav på separat redovisning i föreskriften skulle det inte bli möjligt för den förvaltande myndigheten att säkerställa att stödmottagarna använder ett sådant. Det skulle inte heller bli möjligt att göra avdrag på stöd för stödmottagare som inte redovisar på korrekt sätt.

6 § om syfte och mål

Om stöd inte skulle vara avhängigt av att de utgifter och kostnader som stödet avser behövs för att det ska vara möjligt att uppnå syfte och mål finns det risk att stödpengar skulle gå till utgifter och kostnader som i slutändan inte bidrar till sådan positiv utveckling på landsbygden som de är avsedda för. Principen om sund ekonomisk förvaltning inte skulle då inte uppfyllas.

7 § om fakturadatum och betalningsdatum

En alternativ lösning skulle kunna vara att endast följa bestämmelsen i artikel 65.6 i förordning 1303/2013 om att stöd inte får lämnas för utgifter och kostnader som avser insatser som har avslutats eller fullt ut genomförts innan stödmottagaren lämnar in sin ansökan om stöd. Jordbruksverket anser dock att detta inte är tillräckligt för att säkerställa att stödpengar inte betalas ut till delar av insatser som skulle ha genomförts även utan stöd.

En alternativ lösning skulle kunna vara att stödberättigande istället skulle vara kopplat till den tidpunkt då en utgifter eller kostnad initieras genom till exempel en beställning eller ett upprättat avtal. Jordbruksverket bedömer att ett sådant villkor skulle vara betydligt svårare att kontrollera. Den administrativa börda ett sådant villkor skulle innebära för både stödmottagaren och den handläggande myndigheten är inte rimlig.

En alternativ lösning till bestämmelsen i andra stycket skulle vara att inte särreglera för löpande kostnader och ledning till lokala aktionsgrupper. Att låta sådan resurskrävande verksamhet starta igång på egen risk anses dock inte lämpligt.

8-17 §§ om rimlighetsbedömning

Om stöd skulle lämnas för utgifter och kostnader som inte är rimliga skulle principen om sund ekonomisk förvaltning inte efterlevas. Följden av att stöd så skulle lämnas till onödiga eller onödigt dyra utgifter och kostnader skulle kunna bli att färre insatser kan genomföras och att nyttan för landsbygden inte blir så stor som den skulle kunna bli.

En alternativ lösning till bestämmelsen i första stycket av 9 § skulle vara att alltid kräva att de prisuppgifter som stödsökanden ska skicka in för investeringar utgörs av offerter. Det skulle minska behovet av att myndigheten behöver begära dem som komplettering i de fall myndigheten anser att de behövs. Eftersom det i de flesta fall går att bedöma rimligheten i en utgift med andra typer av prisuppgifter anses en sådan lösning skapa onödig administrativ börda för stödsökanden.

En alternativ lösning till bestämmelsen i andra stycket av 9 § skulle vara att fastställa en beloppsgräns för när stödsökanden alltid ska skicka in underlag för rimlighetsbedömning av pris för utgifter och kostnader som inte avser investeringar. Eftersom det ofta är möjligt att bedöma rimligheten av pris på utgifter som inte avser investeringar utan sådant underlag anser Jordbruksverket att det inte är motiverat utifrån den administrativa börda som en sådan lösning skulle innebära för stödsökanden.

Eftersom stödbeloppet redan är fastställt när stöd lämnas med förenklade kostnadsalternativ finns det inte något behov av att bedöma rimligheten ytterligare i de enskilda stödärendena. Det finns därför inte någon lämplig alternativ reglering till bestämmelsen i tredje stycket av 9 §.

Även bestämmelsen i 10 § utgår från samma argumentation som ovan. Om Jordbruksverket inte reglerar att stödsökanden kan behöva skicka in underlag för bedömning av behov och omfattning blir det i vissa fall inte möjligt att bedöma de delarna av rimligheten med de utgifter och kostnader som ansökan omfattar. En alternativ lösning skulle kunna vara att fastställa att stödsökanden alltid behöver skicka in underlaget för bedömning av behov och omfattning för samtliga utgifter och kostnader som ansökan avser. En sådan lösning skulle dock skapa onödig administrativ börda för stödsökanden eftersom de inte alltid behövs för den handläggande myndighetens bedömning.

12 § om stöd för begagnad utrustning och begagnat material

En alternativ lösning till regleringen om begagnad utrustning och begagnat material skulle vara att inte alls lämna stöd för dessa. En sådan lösning skulle innebära att stödmottagarna alltid behöver införskaffa nyproducerad utrustning och material till för att genomföra sin insatser. Det skulle rimligen leda till att insatser i många fall blir dyrare än nödvändigt. Det skulle också motverka de eftersträvarvärda miljömässiga fördelar som cirkulär ekonomi kan bidra med.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa några begränsningar för när stöd kan lämnas för begagnad utrustning eller begagnat material skulle det finnas ökad risk för bedrägerier eftersom det skulle öppna en möjlighet för att flera personer i samförstånd köper och säljer utrustning mellan sig för att stöd ska betalas ut flera gånger. En annan konsekvens skulle vara att det skulle bli svårare att säkerställa att principen om sund ekonomisk förvaltning efterlevs.

13 § om utgifter och kostnader som stöd inte får lämnas för

Den strategiska planen utgör inte ett rättsligt bindande dokument. Om Jordbruksverket inte skulle fastställa vilka typer av utgifter och kostnader som stöd inte kan lämnas för i föreskriften skulle det bli möjligt att söka och lämna stöd för dessa utgifter. Det skulle då finnas risk för att stödpengar används till finansiering av utgifter och kostnader som enligt den strategiska planen inte bör vara stödberättigande.

14 § om drycker med en alkoholhalt över 2,25 volymprocent

En alternativ lösning skulle vara att inte heller i transnationella projekt inom Leader lämna något stöd alls för alkoholhaltiga drycker. Det finns då en risk för att deltagare från andra länder skulle ifrågasätta gästfriheten och värdskapet hos sin svenska samarbetspart. I förlängningen skulle det kunna leda till att sådana samarbeten inte når sin fulla potential.

15 § om betalning av utgifter

En alternativ lösning skulle kunna vara att inte fastställa några situationer som kan jämföras med att stödmottagaren har betalat en kostnad eller en utgift. Den faktiska stödmottagaren skulle då alltid själv ha betalat alla kostnader och utgifter. En annan alternativ lösning skulle kunna vara att fastställa att stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader när ansökan om stöd skickas in. Erfarenhet från tidigare programperioder visar att sådana alternativa regleringar i vissa fall leder till att avdrag på stöd som upplevs som orimliga och onödigt byråkratiska. Jordbruksverket anser att villkoret i 86 i förordning (EU) 2021/2115 efterlevs fullt ut även med den flexibla hantering som 15 § tillåter. En mindre flexibel hantering anses därför inte lämplig.

16 § om kontant betalning

Om ingen reglering görs i föreskriften kommer samtliga inköp som gjort med betalningsmedel där det inte är möjligt att verifiera att betalningen gått till rätt mottagare vara stödberättigade. Det skulle innebära att arbetet med att motverka bedrägeri, vilket Sverige har en skyldighet att göra enligt art. 59 i förordning (EU) 2021/2116, försvåras. Det kan i sin tur leda till revisionskritik.

En alternativ lösning skulle kunna vara att fastställa gränsen vid ett högre eller lägre belopp än 1 000 kronor. Gränsen har varit 1 000 kronor även i tidigare programperiod och anses ha fungerat väl. Det är tillräckligt hög för att stödmottagare ändå ska kunna göra mindre utlägg kontant samtidigt som den motverkar bedrägeri som risken annars rimligen är störst för vid köp på högre belopp.

17-20 §§ om insatsernas varaktighet

Jordbruksverket anser att samtliga bestämmelser är nödvändiga för att det ska vara möjligt att säkerställa att stödmedel nyttjas på bästa sätt och genererar avsedd nytta. Om bestämmelserna inte fastställs finns risk för att stödmedel lämnas till mindre seriösa stödmottagare och att de inte kommer landsbygden till gagn i någon större utsträckning. Syftet med stödsystemet skulle då urholkas.

Det skulle också öppna upp för bedrägligt beteende då det skulle vara möjligt för stödmottagare att genomföra kostsamma investeringar endast för att sälja dem efter slututbetalning.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelser för investeringar som enbart kan kopplas till genomförandet av en insats skulle stödmottagare som fått stöd för sådana investeringar bli dubbelkompenserade genom att de utöver stöd för att införskaffa investeringen även skulle kunna få ekonomisk vinning genom att sälja investeringen. Det skulle innebära att dessa stödpengar då inte skulle kunna fördelas till andra stödmottagare eller till andra insatser.

21 och 22 §§ om inom vilka åtgärder som stöd kan lämnas med förenklade kostnadsalternativ

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa inom vilka åtgärder stöd kan lämnas med förenklade kostnadsalternativ skulle det vara oklart för stödmottagarna.

23-28 §§ om enhetskostnader

Om ingen reglering görs i föreskriften kommer det inte vara möjligt att tillämpa några enhetskostnader. Det bedöms inte som lämpligt då både stödmottagare och handläggande myndigheter anser att enhetskostnad jämfört med stöd för precisa belopp för faktiska utgifter och kostnader gör stöden enklare och mer attraktiva att söka och snabbare att handlägga.

29 § om underlag för enhetskostnader

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa en standardiserad årsarbetstid skulle varje ansökan om stöd och utbetalning av stöd för löner för andra personer än de som arbetar heltid eller enligt en fastställd procentsats i projektet bli betydligt mer betungande att rimlighetsbedöma vid handläggningen.

30 § om klumpsumma

Om ingen reglering görs i föreskriften kommer det inte vara möjligt att tillämpa några klumpsummor. Det bedöms inte som lämpligt då både stödmottagare och handläggande myndigheter anser att klumpsummor jämfört med stöd för precisa belopp för faktiska utgifter och kostnader gör stöden enklare och mer attraktiva att

31 § om schablonsats för lönekostnadspåslag

Om Jordbruksverket inte fastställer schablonsats för lönekostnadspåslag skulle stöd inte kunna lämnas för lönebikostnader. Det skulle leda till lägre kostnadstäckning för de stödmottagare som ansöker om stöd för lönekostnader. Det skulle då finnas risk för att vissa insatser då inte skulle kunna genomföras.

32 § om stöd för indirekta kostnader

Om Jordbruksverket inte fastställer att stöd kan lämnas för indirekta kostnader skulle stöd inte kunna lämnas för sådana kostnader. Det skulle leda till lägre kostnadstäckning för vissa stödmottagare och det skulle därför finnas risk för att vissa insatser då inte skulle kunna genomföras.

33 § om vilka utgifter som kan räknas som indirekta kostnader

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa vilka utgifter som kan räknas som indirekta kostnader skulle det bli svårt att förutse för stödmottagaren för vilka kostnader som det är möjligt att ansöka om stöd för indirekta kostnader för. Det skulle också leda till längre handläggningstider då den handläggande myndigheten själva skulle behöva ta ställning i enskilda ärenden kring vilka kostnader som kan anses vara indirekta och vilka som stöd kan lämnas för.

34 § om schablon för indirekta kostnader

Om Jordbruksverket inte fastställer procentsats för schablonsats för indirekta kostnader skulle stöd endast kunna lämnas för faktiska indirekta kostnader. Den förenkling som schablonsatsen medför skulle då utebli.

35 - 38 §§ om indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

Om Jordbruksverket inte fastställer att stöd för indirekta kostnader ska lämnas för faktiska utgifter vid stöd till kompetensutveckling skulle stödmottagare in flera fall inte få full kostnadstäckning. Det kan i sin tur leda till att aktörer avstår från att söka stöden vilket skulle innebära att insatser inte genomförs och att målen i programmet inte nås i lika stor utsträckning.

39-40 om möjlighet att rätta fel

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa möjlighet att rätta fel skulle den handläggande myndigheten i många fall behöva göra onödiga avdrag på stödbelopp vilket skulle drabba stödmottagarna negativt. Eftersom det är fel som skulle kunna rättas riskerar sådana avdrag att skada förtroendet för myndigheten och stödprocessen.

41 § om att avdrag i första hand ska göras på de utgifter som överstiger det godkända stödbeloppet

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa hur avdraget ska göras skulle det bli oklart för stödmottagarna och de handläggande myndigheterna. Det finns risk för att avdragen skulle göras på olika sätt inom och mellan myndigheterna.

En alternativ lösning skulle vara att inte tillåta att avdrag görs på överredovisade belopp. Avdrag på stödet skulle då få en mer kännbar effekt på stödmottagarna och eventuellt utgöra incitament till att undvika avdrag i högre omfattning. Jordbruksverket anser dock att de positiva följderna av att stödmottagarna får möjlighet att utnyttja hela sin budget väger tyngre.

42 § om avdrag för brister i offentlig upphandling

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa på vilket belopp avdrag ska göras vid brister i offentlig upphandling skulle det bli oklart för stödmottagarna och de handläggande myndigheterna. Det finns risk för att avdragen skulle göras på olika belopp inom och mellan myndigheterna.

43 §§ om avdrag med fastställd procentsats

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa på storleken på de aktuella avdragen skulle det bli oklart för stödmottagarna och de handläggande myndigheterna. Det finns risk för att avdragen skulle göras på olika sätt inom och mellan myndigheterna.

En alternativ lösning skulle vara att höja storleken på avdraget varje gång en stödmottagare upprepar ett fel. Jordbruksverket anser dock att det skulle kunna leda till orimligt stora avdrag.

44 § om avdrag för ansökningar om utbetalning som kommer in efter slutdatum

Utformningen av avdraget bedöms vara proportionerligt då det ger stödmottagarna en förhållandevis lång tidsfrist att skicka in sina ansökningar innan de avvisas som för sent inkommen. Avdraget är även mycket lågt satt inledningsvis för att stödmottagaren inte ska drabbas allt för hårt att ett par dagars försening. Avdraget har även haft samma utformning under den föregående programperioden vilket gör att stödmottagarna bedöms vara välbekanta med regleringen. Avdragsregeln har också bedömts fungera bra och resulterat i välavvägda avdrag.

Avdrag är tillämpligt på alla former av ansökningar av utbetalningar som kommer in efter slutdatum. Anledningen till detta är att det är möjligt för en stödmottagare att skicka in både ansökan om delutbetalning och ansökan om slututbetalning efter slutdatum. Det bedöms inte som rimligt eller förenligt med likabehandlingsprincipen att ha ett avdrag kopplat endast till en typ av ansökningar om utbetalning.

En alternativ lösning till det avdrag som föreslås är att endast ha avdraget kopplat till ansökan om slututbetalning. Det bedöms dock inte som rimligt då det är möjligt att skicka in en ansökan om delutbetalning efter slutdatum och det saknas skäl till att endast göra avdrag för en typ av ansökan. 45-48 §§ om hävning av beslut om stöd.

Eftersom bestämmelser förtydligar regelverket om avdrag från den svenska förordningen kring hur och när beslut om stöd ska hävas hade det varit möjligt att inte fastställa dem i föreskriften. Jordbruksverket anser att det då skulle vara otydligt för stödsökanden i vilka situationer de riskerar att få beslutet hävt. Eftersom ett upphävt beslut om stöd har långtgående konsekvenser för stödmottagaren anser Jordbruksverket att det är betydelsefullt att regelverket och konsekvenser av det är tydliga.

49 § om konsekvenser av upphävt beslut om stöd

Paragrafen utgör endast en upplysning av bestämmelse som fastställs i svensk förordning. Det är möjligt att inte upplysa om den i föreskrifterna. Jordbruksverket ser dock att det finns risk för att stödmottagare och handläggande myndighet då inte skulle uppmärksamma följderna av upphävt beslut om stöd.

4 kap. Stödspecifika villkor

1-5 §§ om stöd till lantrasföreningar

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 1-5 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter

och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

En alternativ lösning skulle vara att stödet alltid betalas ut som en fastställd klumpsumma, detta skulle underlätta administrationen för stödsökanden/stödmottagaren då de inte skulle behöva lämna in underlag för de utgifter och kostnader de ådragit sig. Stödmottagaren riskerar dock att bli av med hela stödet om inte syfte och mål uppnås och Jordbruksverket anses därför att det är lämpligare att stödet generellt sett betalas ut för faktiska kostnader. Enskilda stödmottagare kan dock beviljas klumpsumma utifrån budget enligt 3 kap. 30 § och därmed nyttja de administrativa fördelarna med förenklade kostnadsalternativ som innebär.

Om Jordbruket inte har ett system för att erkänna avelsorganisationer för fjäderfä så kan man inte betala ut ersättning för fjäderfä inom miljöersättningen hotade husdjursraser. Det finns inte något annat sätt att hinna göra detta på, med tanke på att den nya programperioden startar 1 januari 2023.

6-7 §§ om investeringsstöd för bevattningsdammar

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 6 och 7 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Vissa av reglerna i föreskriften grundar sig i artikel 74 i förordning (EU) 2021/2115 och är därmed redan reglerade, exempelvis att vattenmätare som mäter vattenanvändningen för investeringen ska finnas eller installeras som en del av investeringen. Jordbruksverket har dock också valt att upplysa om vissa av bestämmelserna från EU-förordningen i föreskriften. Ett alternativ vore att inte upplysa om de regler som är fastställda i EU-förordningen. Jordbruksverket befarar dock att det skulle bidra till fler felaktiga ansökningar och fler felaktiga beslut om stöd och utbetalningar eftersom stödsökanden/stödmottagare då skulle behöva ta del av EU-förordning för att få kännedom om villkoren för stödet.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

8-10 §§ om investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 8-10 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

11 och 12 §§ om investeringsstöd för kalkfilterdiken

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 11 och 12 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

13-18 §§ om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

Om Jordbruksverket inte fastställer reglerna i 4 kap. 13-18 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra

aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

19-23 §§ om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Om Jordbruksverket inte fastställer reglerna i 4 kap. 19-23 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

En alternativ lösning fanns för stödberättigade utgifter och kostnader som avsåg förstudie. Alternativet var att inte bevilja stöd till förstudier om det inte var tidsmässigt möjligt att genomföra anläggningsarbetet inom programperioden. Jordbruksverket valde att kunna bevilja stöd till endast förstudie om det på grund av anledningar utom stödmottagarens kontroll inte är tidsmässigt möjligt att genomföra anläggningsarbetet. Anledningar som är utom stödmottagarens kontroll kan exempelvis vara en långdragen tillståndsprocess, vilket då försenar anläggningsarbetet. Företagen som anlägger vattenvårdsåtgärden får inte en faktisk ekonomisk vinning av att anlägga dessa. På grund av detta anser Jordbruksverket att det är viktigt att endast kunna bevilja stöd till förarbetet för att öka incitamenten för företagen att genomföra vattenvårdsåtgärden som är viktigt för miljön.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

24-29 §§ om startstöd

Flertalet av reglerna ovan är fastställda i bl.a. artikel 4.6 och 75.4 i EU-förordning 2021/2115. Det gäller bl.a. bestämmelsen om att den unga jordbrukaren ska ha upprättat en affärsplan, de ska vara ansvariga för jordbruket och ha en lämplig utbildning eller lämpliga yrkesfärdigheter. EU-förordningen fastställer även att den unga jordbrukaren ska vara mellan 35-40 år och att stödet ska betalas ut som en klumpsumma. Detta gör att inga alternativa lösningar finns, dock är det upp till medlemsländerna själva att exempelvis definiera vad en lämplig utbildning är.

Således finns det alternativa lösningar till sådana typer av definitioner som medlemsländerna själva kan bestämma.

I artikel 75.4 framgår det att stödet ska beviljas i form av klumpsummor eller finansieringsinstrument eller en kombination av dessa. Jordbruksverket har valt att endast bevilja stödet i form av fastställda klumpsummor, vilket förenklar och effektiviserar både ansökningsprocessen samt handläggningen. En alternativ lösning vore att inte bevilja stödet i form av klumpsummor, men Jordbruksverket har valt att endast betala ut stödet i form av fastställda klumpsummor.

Jordbruksverket har valt att specificera bestämmelserna för stödet i föreskriften och även inkluderat reglerna som framkommer i förordning (EU) 2021/2115. Detta för att bidra till en tydlighet för stödsökande/stödmottagare. Om reglerna inte framgick i föreskrift skulle det på förhand vara svårt för både stödsökande/stödmottagare samt handläggare att känna till villkoren för stödet, vilket skulle bidra till en ökad administrativ börda för alla parter. Även i detta fall skulle de handläggande myndigheterna inte ha någon rättslig grund att avslå ansökningar och göra avdrag på stöd om villkoren inte uppfyllts. Om reglerna inte fastställs i föreskriften kan det bidra till brister i likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar då det inte är transparent och förutsägbart till vem och vad stöd lämnas till. Lösningen att inte fastställa reglerna i föreskriften skulle därmed innebära att det finns en bristande förutsägbarhet i regelverket och en risk för att likabehandlingsprincipen inte följs.

30-41 §§ om stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom europeiska innovationspartnerskapet

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 30-41 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Vissa av reglerna i föreskriften grundar sig i artikel 77 och 127 i EU-förordning 2021/2115 och är därmed redan reglerade, exempelvis att företagare, forskare och/eller rådgivare ska utgöra en del av samarbetsgruppen. Jordbruksverket har dock valt att förtydliga samt komplettera vissa av bestämmelserna i föreskriften. Ett alternativ vore att inte föreskriva om de regler som är fastställda i EU-förordningen, det skulle troligtvis bidra till fler felaktiga ansökningar och fler felaktiga beslut om stöd och utbetalningar eftersom stödsökanden/stödmottagare måste läsa komplexa EU-förordningar för att förstå villkoren för stödet.

En alternativ lösning vore att bevilja stödet genom förenklade kostnadsalternativ i större uträkning än idag. I utredningen för förenklade kostnadsalternativ som genomfördes 2020 undersökte Jordbruksverket om enhetskostnader kunde införas inom insatsen för exempelvis lön för yrken så som ekonomer, projektledare och IT-konsult. Fördelen med att införa fler förenklade kostnadsalternativ är att den administrativa bördan, för stödmottagarna, skulle minska vid ansökan om utbetalning samt även att handläggningstiden för ansökan om utbetalning skulle minska. Utredningen kom dock fram till att detta alternativ inte var effektivt då de skulle behövas flera olika lönenivåer inom en och samma yrkeskategori samt att handläggaren behövde ta ställning till vilken lönenivå som skulle appliceras. Om personal i projektet byts ut under tidens gång skulle det kunna medföra längre handläggningstider om personalen bedöms ha olika lönenivåer än det som fastslagits i beslut om stöd. Utredningen påvisade att det även skulle vara svårt att hitta väl avvägda lönenivåer för de olika yrkeskategorierna. Därmed är det mest lämpligaste alternativet att bevilja faktiska kostnader eller klumpsumma utifrån stödsökandes budget om den handläggande myndigheten anser att det är lämpligt.

42-50 §§ om stöd till Leader

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 41-49 §§ skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

51-63 §§ om stöd till samarbete

Liksom i andra insatser skulle det bli otydligt och svårt för stödsökanden/stödmottagaren att på förhand känna till villkor för insatsen om dessa inte regleras i föreskriften. Om villkoren inte skulle regleras i föreskriften skulle det troligtvis bidra till fler felaktiga ansökningar, mer kompletteringar och svåra avväganden både för stödsökanden/stödmottagaren och handläggare. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha ingen rättslig grund att avslå projekt som inte uppfyller syftet samt villkor för stödet. Om reglerna inte fastställs i föreskriften kan det bidra till brister i likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar då det inte är transparent och

förutsägbart till vem och vad stöd lämnas till. Lösningen att inte fastställa reglerna i föreskriften skulle därmed innebära att det finns en bristande förutsägbarhet.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några alternativa lösningar för hur insatsen skulle kunna utformas och regleras på annat sätt för att uppnå syftet med stödet.

64-78 §§ om stöd till kompetensutveckling

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa reglerna i 4 kap. 64-78 §§ i föreskriften skulle det bli svårt och otydligt för stödsökanden att på förhand veta vilka utgifter och kostnader som är stödberättigande. Det skulle då finnas en betydande risk för att det skulle leda till ineffektiv handläggning med många kompletteringar och svåra avväganden. De handläggande myndigheterna skulle då inte heller ha någon rättslig grund för att avslå och göra avdrag på projekt som bedriver andra aktiviteter än de som fastställs i föreskriften. Att inte fastställa bestämmelserna i föreskriften skulle således innebära att det inte skulle vara transparent och förutsägbart till vem och vad stöd får lämnas till vilket skulle medföra bristande likabehandling av stödsökandes/stödmottagares ansökningar.

Regeringskansliet gav i uppdrag till Jordbruksverket att utreda hur stödet för kompetensutveckling kunde förbättras och i maj 2020 svarade Jordbruksverket på uppdraget i form av en utredning. Utredningen visade vilka aktiviteter som är bäst lämpade för att uppnå målen med stödet, vilka målgrupper stödet ska rikta in sig på samt hur administrationen kan förenklas. Bestämmelserna i föreskriften är ett resultat av slutsatserna i rapporten. Utifrån utredningen anser Jordbruksverket att det inte finns några alternativa lösningar som skulle kunna tillämpas för att uppnå en bättre måluppfyllelse av insatsen.

1. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regleringen berör de som ansöker om stöd och/eller utbetalning inom landsbygdsfonden i den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2021-2027. De som söker stöd kan vara företag, myndigheter, kommuner, regioner, olika typer av föreningar och organisationer samt enskilda firmor.

Övriga som berörs är Jordbruksverket, länsstyrelser, Sametinget, Skogsstyrelsen och leaderkontor som kommer att ta emot ansökningar, handlägga och besluta om stöd och utbetalning.

2. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

I nuläget finns ingen regeringsförordning för den programperiod som föreskriften omfattar.

Utifrån den information som Jordbruksverket har tagit del av pågår arbetet med att ta fram en gemensam regeringsförordning för landsbygdsutvecklingsåtgärder och

lokalt ledd utveckling. Jordbruksverkets uppfattning är att det bemyndigande som kommer att finnas i regeringsförordningen kommer att vara likartat de bemyndiganden som vi har för nuvarande programperiod i 1 kap. 41-43 §§ i förordning (SFS 2015:406) om stöd för landsbyggdutvecklingsåtgärder och i 37 § i förordning (SFS 2015:407) om lokalt ledd utveckling.

Att erkänna avelsorganisationer för fjäderfä är en ny typ av beslut inom stödhantering och det vore lämpligt att få ett uttryckligt bemyndigande i svensk förordning att föreskriva om detta.

Enligt kontakter med näringsdepartementet kommer regeringsförordningen att ha trätt ikraft innan föreskriften är planerad att beslutas.

Jordbruksverkets bedömning är därför att det, när föreskriften beslutas, kommer att finnas bemyndiganden som ger Jordbruksverket beslutanderätt avseende föreskriftens innehåll.

3. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Jordbruksverkets bedömning är att regleringen inte kommer att medföra några varaktiga kostnadsrämsiga konsekvenser för de som berörs av regelverket utöver de som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen.

Nedan finns en redogörelse för de övriga konsekvenser som bedöms uppstå som en följd av den föreslagna regleringen.

4. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Jordbruksverkets bedömning är att regleringen är förenligt med EU-rätten i alla avseenden.

Regleringen bedöms inte heller gå utöver den reglering som krävs enligt förordning (EU) nr 2021/2115, förordning (EU) nr 2021/2116 eller förordning (EU) nr 2021/1060.

5. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Den kommande programperioden är beräknad att starta den 1 januari 2023. Föreskriften behöver träda ikraft innan programperioden inleds för att det ska vara möjligt att ansöka om stöd direkt från start. För att föreskriften ska kunna beslutas krävs att regeringen tar fram en förordning gällande regelverket som sedan kan beslutas av regeringen. Det krävs även att Jordbruksverket får ett bemyndigande kring att ta fram föreskrifter i den förordningen som tas fram. Föreskriften bör

därför beslutas efter att regeringsförordningen har beslutats, men i tid för att träda ikraft till den 1 januari 2023.

Utöver att de övergripande regelverken måste beslutas finns ytterligare en aspekt kopplad till att starta den kommande programperioden. Det är EU-kommissionens formella godkännande av Sveriges strategiska plan. Föreskriften fastställer delar av den strategiska planen. Det innebär att om EU-kommissionen har synpunkter på den strategiska planen som medför att det behöver ändras innan den kan godkännas av EU-kommissionen kan det också uppstå ett behov av att justera föreskriften.

Eftersom det rör en ny programperiod med delvis nya stödmöjligheter och förändringar kring insatser, stöd villkor och ersättningsformer kommer utförliga informationsinsatser att behövas. De primära informationsinsatserna ligger dock inte inom arbetet med föreskriften utan kommer att ske i andra sammanhang. Information om föreskriftens ikraftträdande bör dock kommuniceras särskilt både på Jordbruksverkets webbplats och på "Ladan". Samråds- och remissinstanser kommer att informeras via e-post.

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

1. Beskrivning av effekter för kommuner eller regioner

Kommuner och regioner kan söka stöd inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), Leader, samarbete och kompetensutveckling. Regleringarna i föreskriften påverkar på så sätt kommuner och regioner som söker och beviljas stöd och de påverkas i stor utsträckning på samma sätt som övriga organisationer som söker och blir beviljade stöd. Det finns vissa regleringar som dels innebär en minskad administrativ börda för kommuner och regioner men också en ökad administrativ börda.

Bestämmelsen om undantag från kravet på betalningsbevis som finns i andra kapitlet 25 § gynnar särskilt kommuner och regioner. Bestämmelsen innebär att vissa organisationer, däribland kommuner och regioner, kan ansöka om och bli beviljade ett undantag från att redovisa betalningsbevis för varje utgift de söker stöd för, därmed minskar deras administrativa börda vid ansökan om utbetalning. Kontroll av betalningsbevis för de som beviljats undantag från kravet på betalningsbevis ska ske två gånger per år per stödmottagare men detta innebär ändå

en liten administrativ börda än om betalningsbevis skulle skickas in för alla utgifter i alla ansökningar.

Kommuner och regioner är skyldiga att följa lagen om offentlig upphandling vilket ökar deras administrativa börda när de ansöker om stöd respektive utbetalning för projekt som de genomför. De handläggande myndigheterna kontrollerar att stödsökande och stödmottagare som är upphandlingsskyldiga följer lagen om offentlig upphandling, kontrollen sker både vid ansökan om stöd samt vid ansökan om utbetalning. Det medför en administrativa börda på så sätt att stödsökanden ska kunna visa vilka upphandlingsförfaranden de tänkt använda sig av och vilka stödfunktioner som finns i deras organisation kopplat till offentlig upphandling och hur dessa ska användas. Vid ansökan om utbetalning ska stödmottagaren skicka in allt underlag gällande alla utgifter som är upphandlade. Den administrativa bördan består i att fler uppgifter ska lämnas och skickas in till de handläggande myndigheterna, lagen om offentlig upphandling ska de följa oavsett då det är en nationell lag.

Förskottsutbetalning är något som kommuner och regioner inte kan ta del av, detta fastslås i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Det har bedömts att kommuner och regioner inte är i behov av förskott på sina beviljade stödmedel då de anses ha tillräcklig likviditet för att klara av att genomföra projekt där stödet betalas ut efter att stödmottagaren betalat de utgifter och kostnader de haft.

Indirekta kostnader inom stöd till kompetensutveckling lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i de tre senaste boksluten som visas vid ansökan om stöd. Inom de andra insatserna där kommuner och regioner kan vara stödmottagare ersätts de indirekta kostnaderna med en schablonsats på 15 procent av de sammanlagda utgifterna för personal och arvoden. Det innebär att alla stödmottagare inom kompetensutveckling, däribland kommuner och regioner, oftast beviljas en högre procentas för sina indirekta kostnader än om de skulle genomföra projekt inom en annan insats. Bestämmelsen om faktiska indirekta kostnader inom kompetensutveckling är gynnsam för kommuner och regioner då de nästan alltid har högre kostnader än 15 procent av sina utgifter för personal och arvoden. De får då högre kostnadstäckning vilket möjligtvis gör stödet till kompetensutveckling mer attraktivt att söka. Bestämmelsen medför att den administrativa bördan ökar vid ansökan om stöd jämfört med om de indirekta kostnaderna skulle ersättas i form av schablonen på 15 procent.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Jordbruksverket har gjort en uppskattning om hur många ansökningar om stöd respektive utbetalning som lämnas in av företag. Uppskattningen baseras på budgeten samt hur många ansökningar som lämnades in av företag som sökte stöd i den föregående programperioden. Uppskattningsvis kommer cirka 1 700 ansökningar om stöd lämnas in av företag per år under 2023-2027 och cirka 3 500 ansökningar om utbetalningar lämnas in av företag per år under 2023-2029. Samma företag kan skicka in flera ansökningar om stöd respektive utbetalning och Jordbruksverket har därför tagit fram siffror på hur många ansökningar som beräknas skickas in och inte hur många företag som kan komma att söka stöd respektive utbetalning. Eftersom ett företag kan ansöka och genomföra flera investeringar och/eller projekt berörs de fler än en gång av den administrativa kostnad som ansöka om stöd respektive utbetalning innebär.

Företagen som berörs är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennärning, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring. Även företag som genomför investeringar som används i jordbruksverksamhet berörs.

Storleken på företagen som tillåts att söka stöd enligt regelverket varierar mellan mikroföretag, små företag, medelstora företag samt endast till företag där det inte finns en begränsning i deras lönsamhet. Det bedöms som rimligt att företag av olika storlekstyper kommer att söka stöden under programperioden.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Vid beräkning av administrativ kostnaderna för företagen utgår vi från att företagaren har en kostnad om 340 kr per timme. Det är samma belopp som används som enhetskostnad vid stöd för eget arbete. Jordbruksverket bedömer att regleringarna nedan kan göras av stödsökanden/stödmottagaren själv utan extern hjälp.

De administrativa kostnaderna beräknas enligt följande formel: Population x Frekvens x (Minuter x (Timlön/60)).

Uppgifterna kring de administrativa bördorna avser det antal företag som förväntas söka stöden och bli beviljade dem under programperioden 2023-2027. Stöd till lantrasföreningar kan inte sökas av företag och den administrativa kostnaden för stödet beskrivs därmed inte nedan.

Stöd till lantrasföreningar kan inte sökas av företag.

500 företag förväntas söka investeringsstöd för bevattningsdammar

650 företag förväntas söka investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan

100 företag förväntas söka investeringsstöd för kalkfilterdiken

4 150 företag förväntas söka investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

600 företag förväntas söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

610 företag förväntas söka startstöd

500 företag förväntas söka stöd för att bilda innovationsgrupper och 540 företag förväntas ansöka om stöd för innovationsprojekt.

stöd till samarbete

stöd till Leader

Stöd till kompetensutveckling det i första hand är myndigheter som söker stödet och upphandlar aktörer

1 kap. 4 § Ansökan om undantag pga. särskilda skäl

I första kapitlet 4 § regleras möjligheten att ansöka om undantag pga. särskilda skäl. Utifrån en uppskattning av de ansökningar som kommit in under föregående programperiod bedöms det som rimligt att räkna med att det kommer in cirka 5 ansökningar om undantag pga. särskilda skäl per år under programperioden. En ansökan om undantag pga. särskilda skäl görs oftast av handläggaren när denne upptäcker ett fel i ansökan som bedöms drabba stödsökanden/stödmottagaren orimligt hårt. Dock är det även möjligt för stödsökanden/stödmottagaren att själv skicka in en ansökan om undantag pga. särskilda skäl, även om det inte görs i majoriteten av fallen. Därför anser Jordbruksverket att den administrativa bördan för företagen är liten och det anses rimligt att cirka 5 företag per år skickar in ansökan själva. Jordbruksverket bedömer att det rimligtvis tar stödmottagaren 30 minuter att göra en ansökan om undantag pga. särskilda skäl.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $5 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 850$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kr per år.

1 kap. 5 § Ansöka om undantag från krav på att använda e-tjänst

I första kapitlet 5 § regleras hur en stödsökande ska ansöka om undantag från kravet på att använda e-tjänsterna. I föregående programperiod där stödsökanden hade en obegränsad möjlighet att ansöka utanför e-tjänsterna kom det in mycket få ansökningar utanför e-tjänsterna. Genom den reglering som görs i föreskriften bedöms antalet ansökningar som görs utanför e-tjänsterna minska ytterligare. En uppskattning har gjorts att det bedöms som rimligt att utgå ifrån att det kommer i 5 sådan ansökan om året under programperioden. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 30 minuter att göra en ansökan om undantag från kravet på att använda e-tjänsterna.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $5 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 850$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kr per år.

1 kap. 6 § Anmälan om force majeure

I första kapitlet 6 § regleras hur en stödmottagare ska anmäla force majeure. Det är mycket ovanligt att en anmälan om force majeure görs. Den uppskattning som gjorts har landat i att det är rimligt att räkna med att det kommer in 70 anmälningar om force majeure under den här programperioden. Det blir 10 anmälningar per år. Jordbruksverket vill poängtera att siffran är väldigt osäker då anmälningar om force majeure görs av anledningar som är oförutsedda samt exceptionella. Det bedöms som rimligt att det tar stödmottagaren 30 minuter att göra en anmälan om force majeure.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $10 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 1\,700$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 1 700kr per år.

1 kap. 8 § Återkalla ansökan

I första kapitlet 8 § regleras hur och när stödsökanden/stödmottagaren får återkalla en ansökan. Jordbruksverket uppskattar att stödsökanden/stödmottagaren återkallar sin ansökan i 50 ärenden per år. Tidsåtgången för att skriftligen återkalla ansökan bedöms till cirka 15 minuter, då det endast krävs ett mejl där det framgår att ansökan ska återkallas samt eventuellt en motivering.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $50 \times 1 \times (15 \times (340/60)) = 4\,250$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 4 250 kr per år.

Ansöka om stöd och utbetalning

Andra kapitlet 2 § reglerar att ansökan om stöd samt utbetalning ska lämnas in via Jordbruksverkets e-tjänst. I 6, 17-18 samt 20 § § framgår det vad en ansökan om stöd och utbetalning ska innehålla. De administrativa bördor som uppstår på grund av uppgifter och underlag som stödsökande och stödmottagare ska lämna in enligt föreskriften är en följd av de krav som ställs i förordning (EU) nr 2021/2115, (EU) nr 2021/2116 och (EU) nr 2021/1060. Stödsökande och stödmottagare behöver lämna de uppgifter Jordbruksverket föreskriver om för att de handläggande myndigheterna ska kunna kontrollera och säkerställa att stöden som beviljas och betalas ut går till ända målsenliga insatser enligt den strategiska planen. Även för att möta rapporterings- och informationskrav från EU, krav på att lagligheten och korrektheten för de utgifter som ingår i räkenskaperna som lämnas in till kommissionen ska säkerställas, att de bokförda uppgifterna ska vara lagliga och korrekta samt att administrativa kontroller ska göras av stödmottagarnas betalningsansökningar.

Jordbruksverket har beräknat den administrativa bördan för företagen för ansökan om stöd samt ansökan om utbetalning. Policyansvariga för varje insats har uppskattat hur många ansökningar som beräknas komma in under programperioden, hänsyn har även tagits till hur många uppgifter och bilagor som stödsökande/stödmottagare ska lämna in samt om insatsen genomförs av endast en stödmottagare eller om det är ett samarbete. Då insatser lämnas genom upphandlingar, utlysningar, beslutsomgångar samt löpande beslutsomgångar är det på förhand svårt att avgöra hur många ansökningar om stöd som kommer in per år, därför har vi/Jordbruksverket valt att ta ett genomsnitt av antalet ansökningar av stöd på de fem åren programperioden pågår. Antalet ansökningar om utbetalningar per år är även det svårt att förutsäga då det är stödmottagarna som skickar in ansökningarna, även i detta fall har vi valt att ta ett genomsnitt av utbetalningsansökningarna på de sju åren utbetalningar kan göras.

2 kap. 2 och 6 §§ Ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder

Jordbruksverket uppskattar att cirka 6000 ansökningar om investeringsstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om stöd fördelas jämt över de fem åren innebär det att cirka 1200 ansökningar om stöd kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $1200 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 816\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 816 000 kr per år.

2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om startstöd

Jordbruksverket uppskattar att cirka 1200 ansökningar om startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om startstöd fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 240 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $240 \times 1 \times (120 \times (340/60)) = 163\,200$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 163 200 kr per år.

2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd för att bilda innovationsgrupper

Jordbruksverket uppskattar att cirka 500 ansökningar om att bilda innovationsgrupper kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om att bilda innovationsgrupper fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 100 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödsökanden att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $100 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 34\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 34 000 kr per år.

2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader

Jordbruksverket uppskattar att cirka 840 ansökningar om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet, samarbetsprojekt och Leader kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 168 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödsökanden att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $168 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 171\,360$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 171 360 kr per år.

2 kap. 2 och 6 §§ Ansöka om stöd till kompetensutveckling

Jordbruksverket uppskattar att cirka 150 ansökningar om stöd till kompetensutveckling kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de fem åren innebär det att cirka 30 ansökningar om stöd kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 120 minuter för stödsökanden att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $30 \times 1 \times (120 \times (340/60)) = 20\,400$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 20 400 kr per år.

2 kap. 2 och 16 § Ansökan om utbetalning av förskott

I andra kapitlet 2 och 16 § regleras vad en ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla. I förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik regleras vilka som kan beviljas förskott samt med vilket belopp. Alla företag kan beviljas förskott då det endast är myndigheter, regioner och kommuner som inte beviljas förskott. Antalet stödmottagare som kommer ha rätt att ansöka om samt beviljas förskott bedöms därför öka från föregående programperiod, då cirka 850 ansökningar om förskott skickades in. Jordbruksverket bedömer att det kommer komma in cirka 1000 ansökningar om förskott under programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 142 ansökningar om förskott kommer att göras per år. Det anses som rimligt att det tar stödsökanden 20 minuter att göra en ansökan om utbetalning av förskott.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $142 \times 1 \times (20 \times (340/60)) = 16\,093$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 16 093 kr per år.

2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder

Jordbruksverket uppskattar att cirka 5000 ansökningar om investeringsstöd kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 2 st. delutbetalningar. Jordbruksverket bedömer det därför som rimligt att 10 000 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 1 400 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $1\,400 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 1\,428\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 1 428 000 kr per år.

2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för startstöd

Jordbruksverket uppskattar att cirka 610 ansökningar om delutbetalning för startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 87 ansökningar om delutbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter, för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $87 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 29\,580$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 29 580 kr per år.

2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansöka om delutbetalning för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader

Jordbruksverket uppskattar att cirka 700 ansökningar om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet, samarbete och Leader kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 10 st. delutbetalningar. Jordbruksverket bedömer det därför som rimligt att 7000 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 1000 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 240 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $1000 \times 1 \times (240 \times (340/60)) = 1\,360\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 1 360 000 kr per år.

2 kap. 2, 17 och 20 §§ Ansökan om delutbetalning för kompetensutveckling

Jordbruksverket uppskattar att cirka 100 ansökningar om stöd förkompetensutveckling kommer att beviljas under hela programperioden och bedömer att en insats generellt resulterar i 5 st. delutbetalningar. Jordbruksverket bedömer det därför som rimligt att 500 delutbetalningar skickas in under hela programperioden. Om ansökningarna om delutbetalning fördelas jämt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 71 ansökningar om delutbetalningar kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $71 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 72\,420$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 72 420 kr per år.

2 kap. 18 och 20 §§ Ansökan om slututbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder

Jordbruksverket uppskattar att cirka 5000 ansökningar om investeringsstöd beviljas under hela programperioden. Alla insatser ska skicka in en ansökan om slututbetalning, därför bedömer Jordbruksverket att cirka 5000 ansökningar om slututbetalningar kommer att skickas in under kommande programperiod. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 714 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $714 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 728\,280$

Det innebär att den administrativa bördan blir 728 280 kr per år.

2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för startstöd

Jordbruksverket uppskattar att cirka 610 ansökningar om slututbetalning för startstöd kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 87 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $87 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 29\,580$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 29 580 kr per år.

2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för att bilda innovationsgrupper

Jordbruksverket uppskattar att cirka 230 ansökningar om slututbetalning gällande bilda innovationsgrupper kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren utbetalning kan ske innebär det att cirka 33 ansökningar om slututbetalningar kommer att göras per år. En ansökan beräknas ta 60 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $33 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 11\,220$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 11 220 kr per år.

2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbetsprojekt och Leader

Jordbruksverket uppskattar att cirka 700 ansökningar om slututbetalning för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet, samarbetsprojekt och Leader kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 100 ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 240 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $100 \times 1 \times (240 \times (340/60)) = 136\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 136 000 kr per år.

2 kap. 18 och 20 §§ Ansöka om slututbetalning för kompetensutveckling

Jordbruksverket uppskattar att cirka 100 ansökningar om slututbetalning inom kompetensutveckling kommer in under hela programperioden. Om ansökningarna om slututbetalning fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 14

ansökningar om slututbetalning kommer göras per år. En ansökan beräknas ta 180 minuter för stödmottagaren att genomföra.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $14 \times 1 \times (180 \times (340/60)) = 14\ 280$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 14 280 kr per år.

2 kap. 22 och 23 §§ Ansöka om att flytta fram slutdatum, utan uppgift om skäl

Andra kapitlet 22 och 23 §§ reglerar att en stödmottagare får flytta fram slutdatum utan att ange skäl. Jordbruksverket uppskattar att stödmottagarna ansöker om att flytta fram slutdatum i cirka 2 800 ärenden under hela programperioden. Om ansökningarna om att flytta fram slutdatum fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 400 ansökningar kommer göras per år. I föregående programperiod har cirka 8 200 st. ansökningar om att flytta fram slutdatum skickats in, ansökningarna har skickats in av alla olika typer av organisationer samt inkluderar både ansökningar som ska ange skäl och ej. Tidsåtgången för att ansöka om framflyttat slutdatum utan uppgifter om skäl bedöms till cirka 15 minuter. Tidsåtgången anses som rimlig då stödmottagaren ska fylla i en blankett med uppgifter om insatsen och kontaktuppgifter till stödmottagaren.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $400 \times 1 \times (15 \times (340/60)) = 34\ 000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 34 000 kr per år.

2 kap. 22 och 23 §§ Ansöka om att flytta fram slutdatum, med uppgift om skäl

Andra kapitlet 22 och 23 §§ reglerar att en stödmottagare får flytta fram slutdatum av insatsen, dock ska skäl anges. Jordbruksverket uppskattar att stödmottagarna ansöker om att flytta fram slutdatum i cirka 1 400 ärende under hela programperioden. Om ansökningarna om att flytta fram slutdatum fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 200 ansökningar kommer göras per år. Tidsåtgången för att ansöka om framflyttat slutdatum utan uppgifter om skäl bedöms till cirka 30 minuter. Tidsåtgången anses som rimlig då stödmottagaren ska fylla i en blankett med uppgifter om insatsen, kontaktuppgifter till stödmottagaren samt motivering till det nya slutdatumet.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $200 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 34\ 000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 34 000 kr per år.

2 kap. 26 och 27 §§ Undantag från kravet på betalningsbevis

Andra kapitlet 26 och 27 §§ regleras vad en ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis ska innehålla. I föregående programperiod ansökte cirka 30 företag om undantag från kravet på betalningsbevis under föregående programperiod.

Utifrån det bedöms det dock som rimligt att anta att antalet ansökningar kommer vara på samma nivå i nuvarande programperiod som i föregående programperiod. De flesta stödsökande och stödmottagare ansöker om undantag från kravet på betalningsbevis i början av programperioden då beslutet sträcker sig till periodens slut. Därför görs det en bedömning om att det kommer skickas in cirka 30 ansökningar om undantag från kravet på betalningsbevis för hela perioden. Om ansökningarna fördelas jämnt över de sju åren innebär det att cirka 4 ansökningar om undantag från kravet på betalningsbevis kommer att göras per år. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 40 minuter att göra en ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $4 \times 1 \times (40 \times (340/60)) = 906$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 906 kr per år.

2 kap. 29 § Kontroll av betalningsbevis när stödmottagaren har undantag från kravet på betalningsbevis

Andra kapitlet 29 § reglerar att betalningsbevis ska kontrolleras 2 gånger per år för respektive stödmottagare som har undantag från kravet på betalningsbevis.

Jordbruksverket uppskattar att cirka 10 stödmottagare, vilka är företag, kommer beviljas undantag från kravet på betalningsbevis. Siffran baseras på hur många företag som beviljades undantag från betalningsbevis i föregående programperiod. Det innebär att 20 ansökningar om utbetalningar ska kontrolleras gällande betalningsbevis per år. Om 20 ansökningar ska kontrolleras per år måste dock respektive stödmottagare skicka in minst två ansökningar om utbetalningar per år. Hur många betalningsbevis som ska skickas in är beroende av hur många utgifter stödmottagaren redovisar i den ansökan om utbetalning som blir uttagen för kontroll av betalningsbevisen. Kontrollen görs endast på ett urval av utgifterna i den ansökan om utbetalning som kontrolleras, därför bedömer Jordbruksverket att det rimligtvis tar 30 minuter för stödmottagaren att ta fram och skicka in betalningsbevis.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $20 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 3\,400$ kr.

Det innebär att den administrativa bördan blir 3 400 kr per år.

2 kap. 32 och 34 §§ Ansöka om ändring av beslut om stöd

Andra kapitlet 32 och 34 §§ reglerar att stödmottagaren kan ansöka om ändring av beslut om stöd. Detta sker främst i fall då insatsens inriktning, budget och/eller finansieringsplan ändras. Jordbruksverket bedömer att stödmottagare kommer att ansöka om ändring av beslut om stöd i 100 ärenden. Om ansökningarna omändring av beslut om stöd fördelas jämt över de sju åren innebär det att cirka 14 ansökningar kommer göras per år. Vilken information samt vilka underlag som

stödtagaren behöver lämna in beror på vad ändringen avser. Att skicka in en ansökan om ändring av beslut om stöd bedöms ta 60 minuter.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $14 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 4\,760$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 4 760 kr per år.

2 kap. 33 och 34 §§ Begäran om komplettering

2 kapitlet 31 § reglerar att den handläggande myndigheten kan begära in komplettering av stödsökanden/stödtagaren om ansökan inte är komplett. Begäran om komplettering antas krävas in i 2 000 ärenden per år, detta avser alla typer av insatser samt både ansökan om stöd och utbetalning. Vad som saknas i ansökningarna är allt ifrån mindre till mer omfattande uppgifter och underlag. Tiden det tar för stödsökande/stödtagare att komplettera varierar från fall till fall, dock pönerar Jordbruksverket att tar det cirka 60 minuter i genomsnitt för stödsökande/stödtagare att komplettera sin ansökan.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $2\,000 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 680\,000$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 680 000 kr per år.

2 kap. 35 och 36 §§ Ansökan om byte av stödsökanden resp. stödtagare

I andra kapitlet 35 och 36 §§ regleras vad en ansökan om byte av stödsökande och stödtagare ska innehålla. Statistik från föregående programperiod visar att cirka 75 ansökningar per år om byte av stödsökande och stödtagare är rimligt. Totalt skickades det in 516 ansökningar om byte av stödsökande och stödtagare under föregående programperiod. Jordbruksverket bedömer att det kommer skickas in ungefär samma antal ansökningar under nuvarande period. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 60 minuter att göra en ansökan om byte av stödsökanden resp. stödtagare.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $75 \times 1 \times (60 \times (340/60)) = 25\,500$ kr

Det innebär att den administrativa bördan blir 25 500 kr per år.

3 kap. 37 § Ansöka om ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader

I 3 kapitlet 37 § regleras att stödtagaren ska skicka in en ansökan om ändring av beslut om stöd när denna har beviljats indirekta kostnader utan att tre årsbokslut fanns vid beslut om stöd. Dock har majoriteten av stödsökarna tre årsbokslut vid ansökan om stöd, vilket innebär att endast en liten del av stödtagarna beviljas en preliminär indirekt kostnad där ansökan om ändring behöver skickas in. I kommande programperiod ska alla stödtagare som ansöker om indirekta kostnader bli beviljade detta i form av en schablonsats på 15 procent. När

schablonen används behövs inga årsbokslut skickas in och därmed kommer dessa inte i fråga om en ändrad procentsats på de indirekta kostnaderna. Inom kompetensutveckling kan stöd för indirekta kostnader lämnas som är baserade på genomsnittet av de tre senaste årsboksluten. Detta betyder att för stödmottagare inom kompetensutveckling finns en möjlighet att bli beviljad en preliminär procentsats för indirekta kostnader som de måste ansöka om ändring för.

Jordbruksverket bedömer att ändring av preliminär indirekt kostnad kommer att ske i ett fåtal fall, cirka 5 per år. Det blir 35 ansökningar om ändring av indirekt kostnad under hela programperioden. Det bedöms som rimligt att det tar stödsökanden 30 minuter att göra en ansökan om ändring av indirekta kostnader.

Formeln för den föreslagna skrivningen i föreskriften blir: $5 \times 1 \times (30 \times (340/60)) = 850$ kronor

Det innebär att den administrativa bördan blir 850 kronor per år.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Jordbruksverkets bedömning är att den föreslagna regleringen inte medför några ytterligare förändringar för företagens verksamheter utöver det som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Alla företag inom de specificerade branscherna för respektive insats kan söka stöden, dock används ett urvalsförfarande i vissa av insatserna för att välja ut vilka som ska beviljas stöd. De företag som blir prioriterade enligt urvalsförfarandet och beviljas stöd får därmed en konkurrensfördel gentemot de företag som inte beviljas stöd. Ett företag som inte beviljats stöd under en beslutsomgång, utlysning, upphandling eller löpande kan emellertid söka stödet igen, vilket innebär att det finns flera möjligheter att bli beviljad stöd och på så sätt få ökad konkurrenskraft.

Specifika stöd som syftar till att öka konkurrensen för företagen är investeringsstöd för bevattningsdammar, investeringsstöd för ökad konkurrenskraft, investeringsstöd för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, startstöd, innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), samarbete och kompetensutveckling. Regleringarna inom respektive insats syftar till att öka konkurrenskraften för de företag som kan söka stödet.

Investeringsstöd för bevattningsdammar syftar till att begränsa effekterna av och anpassa jordbruket till klimatförändringar. Genom att samla upp vatten i en bevattningsdamm kan det användas på de dagar med låg markfuktighet under odlings säsongen. Stödet innebär att de företag som genomför investeringen

kommer att ha en konkurrensfördel gentemot de företag som inte har en bevattningsdamm eftersom klimatförändringarna redan idag påverkar jordbruket med bl.a torka och låga grundvattennivåer.

Investeringsstödet för ökad konkurrenskraft innebär att företag kan beviljas stöd för investeringar inom bl.a. stallar för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion, anläggning av energiskog, växthus och odlingstunnlar och torkning och lagring efter skörd m.m. Syftet med stödet är att förbättra företagets konkurrenskraft då investeringarna förhoppningsvis ökar produktiviteten och lönsamheten. Företagen kan med hjälp av de investeringar som genomförs modernisera, förbättra, effektivisera, diversifiera, automatisera och digitalisera sin verksamhet. Stödet kan även innebära att företagen testat ny teknik, nya produktionsmöjligheter och affärsmöjligheter. Lönsamheten inom jordbruksverksamhet är låg men genom stödet kan de företag som beviljas stöd få en konkurrensfördel som i sin tur ökar deras lönsamhet. De företag som beviljas stöd får en konkurrensfördel efter genomförd investering gentemot de företag som inte söker stödet och de som inte beviljas stöd.

Investeringsstödet för diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan syftar till att skapa tillväxt och sysselsättning i livsmedelsrelaterade verksamheter. Företagen som söker och beviljas stöd får konkurrensfördelar mot de företag som inte beviljas stöd och har samt vill diversifiera och utveckla sin verksamhet. Stödet bidrar även till att stödmottagarna sprider sina ekonomiska risker och minskar deras sårbarhet, på så sätt kan de konkurrera inom flera verksamheter och med flera företag än om de endast bedriver sin huvudsakliga verksamhet.

Startstödet syftar specifikt till att hjälpa unga personer att starta eller ta över en jordbruksverksamhet. Eftersom lönsamheten generellt är låg inom jordbruksverksamhet påverkar det vilka som vill och kan bedriva den typen av verksamhet. Stödet riktar sig specifikt till unga som vill arbeta inom branschen och ger dem möjlighet att få ett startkapital för att göra investeringar som behövs för att öka lönsamheten i företaget och på så sätt öka konkurrenskraften. Jordbruksverket och Sverige anser att det är viktigt att öka lönsamheten och konkurrenskraften för jordbruksföretag i stort för att nå upp till målen inom livsmedelsstrategin.

Målet med innovationsprojekt inom det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) är att skapa nya innovativa lösningar på utmaningar inom jordbruk-, trädgård och rennäringens verksamhet. Stödet kopplar samman företagare, forskare och rådgivare och bidrar på så sätt att hitta bra lösningar ur olika perspektiv. Förhoppningen är att lösningen som tas fram ska marknadsintroduceras och kunna användas av jordbruksföretag, stödet bidrar indirekt till ökad konkurrenskraft för företagare som blir hjälpta av den framtagna lösningen.

Stöd till samarbete liknar stödet för det Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), dock utan krav på att en ny innovativ lösning ska tas fram. Stöd inom

samarbeten ges inom tre områden (stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd, miljö och klimat samt livsmedel och besöksnäring). Inom dessa områden ges stöd till aktiviteter som ska stärka företags lönsamhet och konkurrenskraft.

Även stödet för kompetensutveckling bidrar till att öka företagets konkurrenskraft eftersom stödet innefattar informationsinsatser, kurser, fortbildning av rådgivare och enskild rådgivning till bl.a företagare inom jordbruksverksamhet. Ett av målen med stödet är att den kunskap som företagen får genom de olika aktiviteterna ska bidra till ekonomisk utveckling av landsbygden. Även miljömässig och social utveckling av landsbygden kan öka företagets konkurrenskraft då konsumenterna i allt större utsträckning lägger vikt vid dessa aspekter av en produkt. Stödet innefattar även aktiviteter inom miljö och klimat vilka är viktiga kunskaper för företagen att ha för att skapa en hållbar och långsiktig verksamhet.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Förslaget leder inte till någon ytterligare påverkan på berörda företag än vad som redan redovisats i övriga delar av konsekvensutredningen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

De krav som ställs i förskriften är utformade för att inkludera alla typer av företag däribland även små företag. Målet med programmet är att en rad olika aktörer ska verka på landsbygden för att bidra till landsbygdsutveckling.

Micro- och små företag kan söka förskott vilket är en gynnsam bestämmelse för dem då det kan vara svårt att ha tillräcklig likviditet för att genomföra investeringar och projekt. Vilka som kan söka och beviljas förskott regleras i förordningen (2022:xx) om Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Regeln kan bidra till att fler micro- och små företag vill, kan och vågar söka stöden då de inte är lika beroende av att den handläggande myndigheten snabbt fattar beslut om utbetalning för att klara av sina betalningar. Förhoppningsvis kan detta även bidra till att fler olika aktörer verkar på landsbygden.

D. Samråd

1. Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Inget tidigt samråd har genomförts.

E. Kontaktperson

1. Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Namn: Jeanette Ringbom

e-post: stodregelenheten@jordbruksverket.se

I tabellen nedan ska du ange de nya eller ändrade paragrafer i föreskriften/allmänna rådet som innehåller administrativa bördor för företagen och göra en bedömning av den samlade kostnaden för respektive börda. Endast en börda ska anges per rad. Du ska bifoga den ifyllda tabellen till konsekvensutredningen.

Särskild konsekvensanalys - administrativa bördor för företagen

Föreskriftens namn: Statens jordbruksverks föreskrifter om stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
1 kap. 4 §	Ansöka om undantag pga. särskilda skäl	Artikel 59 i förordning (EU) nr 2021/2116	<ol style="list-style-type: none"> Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. Nej 	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	30 min.	5 st.	850 kr
1 kap. 5 §	Ansöka om undantag från krav på att använda e-tjänst	Artikel 59 i förordning (EU) nr 2021/2116	<ol style="list-style-type: none"> Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. Nej 	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	30 min	5 st.	850 kr
1 kap. 6 §	Åberopa force majeure eller exceptionella omständigheter	Artikel 3 i förordning (EU) nr 2021/2116	<ol style="list-style-type: none"> Nej, artikel 3 i (EU) nr 2021/2116 anger i vilka fall force majeure och exceptionella omständigheter får 	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring,	30 min.	10 st.	1 700 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			godkännas. Tolkningsutrymme finns gällande tidsaspekten vid åberopandet. 2. Nej	livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.			
1 kap. 8 §	Återkalla ansökan	Artikel 59 i förordning (EU) nr 2021/2116	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	15 min.	50 st.	4 250 kr
2 kap. 2 och 6 §§	Ansöka om investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring samt företag som genomför investeringar som används i jordbruksverksamhet.	120 min.	1 200 st.	816 000 kr
2 kap. 2 och 6 §§	Ansöka om startstöd	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta	Företag som är verksamma inom jordbruksverksamhet.	120 min	240 st.	163 200 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			<p>innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>2. Nej</p>				
2 kap. 2 och 6 §§	Ansöka om stöd för att bilda innovations-grupper.	<p>Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.</p> <p>Artikel 127 i förordning (EU) nr 2021/2115.</p>	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 127 i (EU) nr 2021/2115 fastställer regler vilka ska följas samt mål med insatsen. Dock kan medlemsstaten specificera regeln med exempelvis antal. Vissa punkter i artikeln innehåller inte ett tolkningsutrymme.</p> <p>2. Nej</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring.	60 min.	100 st.	34 000 kr
2 kap. 2 och 6 §§	Ansöka om stöd för innovationsprojekt inom europeiska innovations-partnerskapet, samarbetsprojekt och leader	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring,	180 min.	168 st.	171 360 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
		Artikel 127 i förordning (EU) nr 2021/2115.	<p>möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 127 i (EU) nr 2021/2115 fastställer regler vilka ska följas samt mål med insatsen. Dock kan medlemsstaten specificera regeln med exempelvis antal. Vissa punkter i artikeln innehåller inte ett tolkningsutrymme.</p> <p>2. Nej</p>	livsmedel och näringslivsutveckling			
2 kap. 2 och 6 §§	Ansöka om stöd till kompetensutveckling	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>2. Nej</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, skogsbruk och hästnäring.	120 min.	30 st.	20 400 kr
2 kap. 2 och 16 §§	Ansöka om förskott	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling,	20 min.	142 st.	16 093 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	skogsbruk och hästnäring.			
2 kap. 2, 17 och 20 §§	Ansöka om delutbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116. Artikel 123 i förordning (EU) nr 2021/2115.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns gällande vilket system de ska använda. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring samt företag som genomför investeringar som används i jordbruksverksamhet.	180 min.	1 400 st.	1 428 000 kr
2 kap. 2, 17 och 20 §§	Ansöka om delutbetalning för startstöd	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora	Företag som är verksamma inom jordbruksverksamhet.	60 min.	87 st.	29 580 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej				
2 kap. 2, 17 och 20 §§	Ansöka om delutbetalning för innovationsprojekt inom europeiska innovationspartnerskapet, samarbetsprojekt och leader	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116. Artikel 123 och 127 i förordning (EU) nr 2021/2115.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. Artikel 127 i (EU) nr 2021/2115 fastställer regler vilka ska följas samt mål med insatsen. Dock kan medlemsstaten specificera regeln med exempelvis antal. Vissa punkter i artikeln innehåller inte ett tolkningsutrymme. Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel och näringslivsutveckling	240 min.	1000 st.	1 360 000 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			gällande vilket system de ska använda. 2. Nej				
2 kap. 2, 17 och 20 §§	Ansöka om delutbetalning för kompetensutveckling	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116. Artikel 123 i förordning (EU) nr 2021/2115.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns gällande vilket system de ska använda. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, skogsbruk och hästnäring.	180 min.	71 st.	72 420 kr
2 kap. 18 och 20 §§	Ansöka om slututbetalning för investeringsstöd för bevattningsdammar, diversifiering och utveckling av livsmedelskedjan, kalkfilterdiken, ökad	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring samt företag som genomför investeringar som	180 min.	714 st.	728 280 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
	konkurrenskraft och vattenvårdsåtgärder	Artikel 123 i förordning (EU) nr 2021/2115.	<p>möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns gällande vilket system de ska använda.</p> <p>2. Nej</p>	används i jordbruksverksamhet.			
2 kap. 18 och 20 §§	Ansöka om slututbetalning för startstöd	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>2. Nej</p>	Företag som är verksamma inom jordbruksverksamhet.	60 min.	87 st.	29 580 kr
2 kap. 18 och 20 §§	Ansöka om slututbetalning för att bilda innovations-grupper	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116. Artikel 127 i förordning (EU) nr 2021/2115.	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring.	60 min.	33 st.	11 220 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			<p>möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 127 i (EU) nr 2021/2115 fastställer regler vilka ska följas samt mål med insatsen. Dock kan medlemsstaten specificera regeln med exempelvis antal. Vissa punkter i artikeln innehåller inte ett tolkningsutrymme.</p> <p>2. Nej</p>				
2 kap. 18 och 20 §§	Ansöka om slututbetalning för innovationsprojekt inom europeiska innovationspartnerskapet, samarbetsprojekt och leader	<p>Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.</p> <p>Artikel 123 och 127 i förordning (EU) nr 2021/2115.</p>	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 127 i (EU) nr 2021/2115 fastställer regler vilka ska följas samt mål med insatsen. Dock kan medlemsstaten specificera regeln med exempelvis antal. Vissa punkter i artiklarna innehåller inte ett tolkningsutrymme.</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel och näringslivsutveckling	240 min.	100 st.	136 000 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			<p>Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns gällande vilket system de ska använda.</p> <p>2. Nej</p>				
2 kap. 18 och 20 §§	Ansöka om slututbetalning för kompetensutveckling	<p>Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.</p> <p>Artikel 123 i förordning (EU) nr 2021/2115.</p>	<p>1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar.</p> <p>Artikel 123 i (EU) nr 2021/2115 anger specifika regler som ska följas, exempelvis att stödmottagaren ska använda ett separat redovisningssystem eller adekvat redovisningskod för alla transaktioner som ingår i insatsen. Tolkningsutrymme finns</p>	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, skogsbruk och hästnäring.	180 min.	14 st.	14 280 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
			gällande vilket system de ska använda. 2. Nej				
2 kap. 22 och 23 §§	Ansöka om att flytta fram slutdatum, utan uppgift om skäl	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116		Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	15 min.	400 st.	34 000 kr
2 kap. 22 och 23 §§	Ansöka om att flytta fram slutdatum, med uppgift om skäl	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116		Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	30 min.	200 st.	34 000 kr
2 kap. 26 och 27 §§	Ansöka om undantag från kravet på betalningsbevis	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	40 min	4 st.	906 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
2 kap. 29 §	Kontroll av betalningsbevis när stödmottagaren har undantag från kravet på betalningsbevis	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	30 min.	20 st.	3 400 kr
2 kap. 32 och 34 §§	Ansöka om ändring av beslut om stöd	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	60 min.	14 st.	4 760 kr
2 kap. 33 och 34 §§	Begäran om komplettering	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	60 min.	2 000 st.	680 000 kr

Ange paragraf med ny eller ändrad administrativ börda	Ange typ av administrativ börda	Ange den legala grunden för den administrativa bördan (ange författning, direktiv eller beslut samt tillämplig artikel/paragraf)	1. Ange om den legala grunden för den administrativa bördan innehåller ett tolkningsutrymme som medger alternativa lösningar och om så är fallet på vilket sätt. 2. Ange också om den administrativa bördan går utöver vad den legala grunden kräver.	Ange typ av företag som berörs av den administrativa bördan	Ange bedömd tidsåtgång för den administrativa bördan per företag och år	Ange hur många företag som berörs av den administrativa bördan	Ange den samlade kostnaden för den administrativa bördan för företagen per år
2 kap.35 och 36 §§	Byte av stödsökande eller stödmottagare	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, näringslivsutveckling, skogsbruk och hästnäring.	60 min.	75 st.	25 500 kr
3 kap. 37 §	Ansöka om ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader	Artikel 59 och 60 i förordning (EU) nr 2021/2116.	1. Ja, den legala grunden innehåller en rätt att besluta och tillämpa nationella regler som inte strider mot förordning (EU) nr 2021/2116. Detta innebär att det finns stora möjligheter att välja alternativa lösningar. 2. Nej	Företag som är verksamma inom branscherna jordbruk, trädgård, rennäring, besöksnäring, livsmedel, skogsbruk och hästnäring.	30 min.	5 st.	850 kr

Summa administrativ kostnad per år	5 821 479 kr
---	---------------------

Samlad kostnad för upphävda administrativa bördor

Ange samlad kostnad för administrativa bördor som upphävs på grund av föreskriften eller det allmänna rådet.

Ange antal kronor

Jämfört med tidigare uppgifter kommer den administrativa bördan att

- Minska med *ange* antal kronor per år
- Vara oförändrad
- Öka med 5 821 479 kronor per år

Du kan läsa mer om administrativa bördor i Hjälpreda – Administrativa bördan för företagen. Du hittar den på Magasinet/Regler & Vägledning/Vägledning i juridiska frågor.